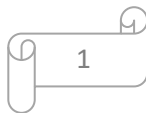

ЛІЛІЯ РУСКУЛІС

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ГІД: МЕТОДИЧНИЙ КАТАЛОГ
ІЗ ЛІНГВОДИДАКТИКИ
Методичний посібник

МИКОЛАЇВ - 2020

УДК 811.161

*Затверджено відповідно до рішення вченої ради
Миколаївського національного університету імені
В. О. Сухомлинського
(протокол № 23 від 25.травня 2020 р.)*

Рецензенти:

НИЩЕТА В. А.

– доктор педагогічних наук, доцент кафедри української мови та славістики Бердянського державного педагогічного університету.

ЛУКЪЯНЕНКО Д. В.

– кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

ТЕЛЬПИШ О. А.

– директор наукової бібліотеки Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського

У методичному посібнику зібрано й систематизовано актуальні для сучасного вчителя української мови публікації із питань становлення й розвитку методики української мови, проблем лінгводидактики середньої школи й технології сучасного уроку, особливостей викладання часткових методик (фонетика, орфоєпія та орфографія; лексика та фразеологія; будова слова та словотвір; граматики; розвиток мовлення; стилістика, лінгвістичний аналіз твору, риторика; позакласна робота з української мови).

Для викладачів, учителів, студентів, школярів, аспірантів та працівників бібліотек.

ВІД АВТОРА

З огляду на Європейську інтеграцію освіти України важливого значення набувають проблеми фахової підготовки спеціаліста. Інноваційному суспільству необхідні компетентні фахівці, учителі української мови, які не лише володіють професійними знаннями, уміннями й навичками, але й здатні приймати відповідальні рішення в ситуаціях вибору, відрізняються мобільністю, конструктивністю, умінням реалізувати свої креативні здібності та мають творчий стиль мислення. Сучасний учитель повинен вміти орієнтуватися в інноваційних процесах, що відбуваються в системі освіти, аналізуючи періодичну наукову, методичну літературу.

Пропонований методичний посібник покликаний забезпечити студента, аспіранта, викладача закладу вищої освіти, науковця, вчителя закладу середньої освіти бібліографічними відомостями стосовно стану розвитку сучасної лінгводидактики в періодичних виданнях у період із 1999-2019 рр.

У методичному посібнику зібрано й систематизовано актуальні для сучасного вчителя української мови публікації із питань становлення й розвитку методики української мови, проблем лінгводидактики середньої школи й технології сучасного уроку, особливостей викладання часткових методик (фонетика, орфоєпія та орфографія; лексика та фразеологія; будова слова та словотвір; граматика; розвиток мовлення; стилістика, лінгвістичний аналіз твору, риторика; позакласна робота з української мови).

ЗМІСТ

Історія становлення й розвитку методики мови як науки	с. 5
Загальні питання методики навчання української мови.....	с. 7
Програми та підручники з української мови	с. 15
Психологічні та психолінгвістичні основи навчання української мови	с. 18
Лінгводидактичні засади навчання української мови (підходи, принципи, методи і прийоми навчання).....	с. 26
Засоби навчання української мови.....	с. 38
Технологія сучасного уроку української мови.....	с. 44
Методика фонетики, графіки, орфоєпії та орфографії.....	с. 56
Методика лексики та фразеології.....	с. 64
Методика будови слова й словотвору.....	с. 74
Методика морфології.....	с. 76
Методика синтаксису і пунктуації.....	с. 90
Методика розвитку мовлення.....	с. 106
Культура мови, стилістика, риторика, лінгвістичний аналіз тексту.....	с. 125
Діагностування навчальних досягнень учнів.....	с. 138
Позакласна робота з української мови.....	с. 142
Наукова та науково-дослідницька діяльність учнів.....	с. 146

ІСТОРИЯ СТАНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ МОВИ ЯК НАУКИ

- Бакум З. До витоків *вітчизняної методичної науки*. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 3. С. 70-72.
- Береза Б. Особистісно-зорієнтоване навчання: *за порадою до Сковороди*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 6. С. 14-20.
- Березівська Л. До 90-річчя від дня народження. Українські вчені-методисти: **Олександр Романович Мазуркевич** (1913-1995). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 5. С. 59-61.
- Березівська Л. Науково-педагогічна діяльність **В. І. Масальського** (1896-1979). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 1. С. 66-67.
- Білоус П. Стародавні *шкільні звичаї*. *Дивослово*. 2018. № 9. С. 47-51.
- Брацкі А. Українська мова в українській школі *на початку ХХ століття*: соціолінгвістичні нариси. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 10. С. 55-56.
- Видайчук Т. Мовна особистість *староукраїнської доби*: проблеми та аспекти дослідження. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 18-21.
- Голуб Н. Проблема духовного розвитку особистості в лінгводидактичній спадщині **Л. В. Скуратівського**. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 58-61.
- Горошкіна О. Ідеї **О. М. Біляєва** в розвідках сучасних лінгводидактів і практичній діяльності вчителів *Українська мова і література в школі*. 2015. № 3. С. 15-19.
- Демчук О. Погляд на пріоритети філологічної освіти в *ХХ столітті*. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 4-5.
- Донченко Т. **В. О. Сухомлинський** про значення і навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 4. С. 55-59.
- Кудрик Л. **Памфіл Юркевич** про вивчення мови у школі. *Дивослово*. 2000. № 7. С. 35-37.
- Кузнецова Г. Наукові основи професійної вправності вчителя-словесника *від ретроспекції до сьогодення*. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 5. С. 42-50.
- Кушнірова Л. Методична спадщина **В. І. Масальського**. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 5. С. 26-29.
- Кушнірова Л. Методичні погляди і рекомендації **В. І. Масальського** щодо граматичного розбору в середній школі *Українська мова і література в школі*. 2015. № 4. С. 31-34.

- Ладоня К. Актуальні проблеми розвитку усного мовлення учнів у *творчій спадщині І. О. Синиці*. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 49-51.
- Лопушинський І. *Яр Славутич* як методист та автор оригінальних підручників. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 3. С. 12-17.
- Мацько Л., Семеног О. Видатна особистість української лінгводидактики (на честь *Марії Іванівни Пентилюк*). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 61-64.
- Мовчун Л. Духовні скарби *Івана Огієнка*. *Дивослово*. 2003. № 10. С. 59-62.
- Новосьолова В. Проблема збагачення мовлення учнів емоційно забарвленою лексикою у науковій спадщині *Л. В. Скуратівського*. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 57-58.
- Омельчук С. Наукометрика творчого доробку *Марії Пентилюк* у царині української лінгводидактики (на матеріалі часопису «Українська мова і література в школі» та пошукової системи GoogleScholar). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 2. С. 7-15.
- Омельчук С. Новаторство *Івана Ющука* в українській лінгводидактиці кінця ХХ – початку ХХІ сторіччя. *Дивослово*. 2018. № 10. С. 36-42.
- Омельчук С. Сучасні тенденції в українській лінгводидактиці крізь призму наукових праць *Марії Пентилюк*. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 4. С. 9-14.
- Пентилюк М. Актуальні проблеми української лінгводидактики в *дослідженнях учених-методистів*. *Дивослово*. 2016. № 9-8. С. 2-5.
- Семеног О. Мовний портрет *наукового наставника* у вимірах лінгвоперсонології. *Дивослово*. 2019. № 2. С. 35-38.
- Сидоренко В. Лінгводидактична технологія кооперативного навчання: *ретроспективний аналіз*. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 7. С. 19-25.
- Скуратівський Л. *Історичний погляд* на проблему мовленнєвого розвитку особистості у взаємозв'язку з тенденціями суспільного поступу в Європі. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 7. С. 18-23.
- Скуратівський Л. Психолого-педагогічні тенденції загального і мовленнєвого розвитку школярів в науці і практиці середньої школи *ХХ століття*. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 8. С. 22-26.
- Славітінська І. Проблема мовної освіти в педагогічній спадщині *В. О. Сухомлинського*. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 7-8. С. 16-20.

- Хом'як І. Любов до мови й уживаного слова (про наукову діяльність **О. М. Біляєва** – провідного вченого України в галузі лінгводидактики). *Українська мова і література в школі*. 2015. № 4. С. 17-21.
- Шелехова Г. Про роль загальнонавчальних умінь у мовленнєвому розвитку учнів у науковому доробку **Л. В. Скуратівського**. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 53-56.
- Яворська С. **З історії методики розвитку мовлення учнів** (20-ті – 30-ті роки ХХ ст.). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 3. С. 63-66.
- Яворська С. З методичної спадщини: **аналіз підручників** української мови (початок ХХ ст.). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 8. С. 46-49.
- Яворська С. Методи і прийоми навчання мови у **20-х роках ХХ ст.** *Українська мова і література в школі*. 2003. № 4. С. 50-54.
- Яворська С. **Олена Курило**: лінгвометодичні засади навчання мови. *Дивослово*. 2003. № 12. С. 25-28.
- Яворська С. Педагогічні ідеї у працях **видатних діячів літератури, освіти і науки** у діалозі з сучасністю. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 11. С. 9-13.
- Яворська С. **Перші теоретичні праці** з методики навчання мови. *Дивослово*. 2002. № 12. С. 46-50.
- Яворська С. Аналіз методичних посібників **Терентія Гарбуза**. *Дивослово*. 2003. № 5. С. 61-64.
- Яворська С. Зміст і будова підручників з української мови. **20-30-ті роки ХХ ст.** *Дивослово*. 2004. № 2. С. 58-62.

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

- Алексеева Т. **Розвивальне навчання** – основа формування творчої особистості. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 5. С. 17-19.
- Артюх Н. Я – разом із вами! З досвіду впровадження **розвивального навчання** як одного із чинників формування менталітету європейської людини. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 7-8. С. 21-24.
- Барановська О. Зміст **предметів гуманітарного циклу** в профільній школі: шляхи оптимізації. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 5. С. 47-51.
- Барановська О. Основні напрями **розвитку гуманітарної освіти** в умовах компетентнісного підходу. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 7. С. 51-54.

- Береза Б. **Особистісно-зорієнтоване** навчання: за порадою до Сковороди. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 6. С. 14-20.
- Білоусенко П. **Мовознавчі студії** в школі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. №№ 4, 5-6.
- Білошицька А. Використання **фреймових моделей** у структуруванні навчальної інформації на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 7-8. С. 49-53.
- Бондаренко Н. **Виховання громадянськості** старшокласників на уроках української мови. *Дивослово*. 2019. № 3. С. 2-6.
- Бондаренко Н. **Інкультурація** здобувачів освіти у процесі компетентнісного навчання української мови. *Дивослово*. 2019. № 9. С. 2-6.
- Бондаренко Н. Соціальне спрямування **сучасних технологій навчання** української мови старшокласників. *Дивослово*. 2018. № 9. С. 2-6.
- Бондаренко Н., Ярмолюк А. Невід'ємний складник системної перебудови **мовної освіти**. *Дивослово*. 2005. № 8. С. 26-28.
- Борисенко В., Костенко Н. Реалізація **здоров'язберезувальної технології** на заняттях з української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 11. С. 22-23.
- Босак С. **Особистісно-орієнтоване** навчання – у практиці. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 8. С. 37-41.
- Браїлова О. «Нове життя нового прагне слова...» Із досвіду роботи за **модульно-розвивальною системою** навчання. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 4. С. 136-141.
- Бронзенко Т. **Прислів'я та приказки** в контексті уроку української мови і літератури. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 5 С. 39-46.
- Буракова О. **Сформувати гармонійну людину**. З творчої лабораторії вчителя. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 2. С. 54-57.
- Варзацька І. **Особистісно зорієнтована модель** мовленнєвого розвитку особистості. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 17-23.
- Варзацька Л. **Міжпредметна інтеграція** в системі особистісно зорієнтованої мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 7. С. 6-9.
- Варзацька Л. Опорні вміння в системі **особистісно зорієнтованої мовної освіти** (10-11 класи, академічний рівень). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 17-22.

- Варзацька Л. **Особистісно зорієнтована модель** мовленнєвого розвитку особистості. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 17-23.
- Варзацька Л. **Особистісно зорієнтоване навчання** рідної мови. Способи розвивальної допомоги. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 8. С. 8-12.
- Варзацька Л., Бовсунівська Г. Інноваційні аспекти **особистісно-орієнтованого, розвивального навчання**. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 3. С. 30-31.
- Варзацька Л., Зроль Г., Зроль А. Дослідницька діяльність у системі **особистісно орієнтованого** розвивального навчання. *Українська мова і література*. 2004. № 7-8. С. 40-44.
- Гайдар Т. Використання **фольклорних матеріалів** на уроках української мови в 5-6 класах. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 24-28.
- Гайдар Т. Збагачення мовлення учнів 5 класів **засобами фольклору**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 9-15.
- Головко Л. Формуємо навички грамотного письма. Використання опорних таблиць в умовах технології **особистісно зорієнтованого навчання**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2011. № 10. С. 45-52.
- Голуб Н. Категорійний апарат сучасної української **лінгводидактики**: проблеми і перспективи. *Дивослово*. 2013. № 6. С. 14-18.
- Голуб Н. Категорійний апарат сучасної **української лінгводидактики**: проблеми і перспективи (виступи на засідання круглого столу з проблем методів навчання української мови). *Українська мова і література в школі*. 2013. № 3. С. 2-6.
- Голуб Н. **Компетентнісне навчання** – це актуально. *Дивослово*. 2012. № 6. С. 60-62.
- Голуб Н. **Компетентнісне навчання** української мови в загальноосвітній школі: проблеми й перспективи. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 7. С. 2-6.
- Голуб Н. Ретроспектива і перспектива **ідеалу вчителя**. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 7-8. С. 60-65.
- Голуб Н. **Роль і місце цінностей** у навчанні української мови в школі (на матеріалі синтаксису й пунктуації у 8-9 класах). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 3. С. 2-6.
- Гопштер Є. Роль **міжпредметних зв'язків** у формуванні комунікативної компетенції учнів. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 4. С. 24-28.

- Горошкіна О. Роль **соціальних чинників** у навчанні української мови. *Дивослово*. 2002. № 5. С. 2-3.
- Данилевська О. Гендерна лінгвістика й **мовна освіта школярів**: чому дітям варто знати про гендерні упередження та стереотипи, закріплені в мові. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 4. С. 16-23.
- Данилевська О. **Гендерний компонент у мовній освіті**: чому українські школярі не знають, що таке мовний сексизм. Матеріали до уроків гендерної грамотності. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 11. С. 16-24.
- Данилевська О. **Мовні права** учнів у сучасній українській школі. *Дивослово*. 2010. № 5. С. 2-4.
- Данилевська О. Технологія **рівневого навчання** на уроках рідної мови: тематичне оцінювання навчальних досягнень п'ятикласників. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 4. С. 17-30.
- Дженджеро О. **Кооперативне навчання** в системі розвитку комунікативних умінь школярів. *Дивослово*. 2009. № 6. С. 2-4.
- Дідук-Ступ'як Г. Елементи **компаративної методики** у процесі реалізації інтеракції різнотипових підходів до вивчення української мови. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 6. С. 10-15.
- Донченко Т. **Методика української мови** у світлі реформування мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 2. С. 75-78.
- Донченко Т. **Мета навчання** української мови як системне утворення та шляхи її реалізації. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 1. С. 2-6.
- Дороз В. Актуальні напрямки світового мовознавства з огляду на сучасний парадигмальний простір гуманітарного знання, їх роль і значення для **крос-культурного** навчання учнів-білінгвів української мови. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 6. С. 2-5.
- Дороз В. **Крос-культурне** навчання української мови як дидактична система. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 1. С. 12-17.
- Дороз В. Навчання української мови у процесі формування готовності до **міжнетічної комунікації**. *Дивослово*. 2010. № 7. С. 2-7.
- Дроздовський Д. Виклики й перспективи **реформування сучасної освіти** в Україні. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 2-6.
- Дружененко Р. **Навчання рідної мови** як етнопедагогічна проблема. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 2. С. 11-15.
- Дружененко Р. Перспективи актуалізації **комунікативно-прагматичної основи** навчання української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 1. С. 15-18.

- Єрмоленко С. Гендер у **методиці мови**. *Українська мова і література в школі*. № 2. 2008. С. 39-43.
- Єрмоленко С. **Гендерне питання** в мовному та методичному аспектах. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 3. С. 36-43.
- Заєць В. **Міжпредметні лінгвістичні лабораторії** як форма інтегрування учнівських знань. *Дивослово*. 2009. № 7-8. С. 41-42.
- Карман Н. Вивчення української мови в **профільних класах**. *Дивослово*. 2009. № 7-8. С. 31-33.
- Клочек Г. Сучасна шкільна **мовно-літературна освіта**: спроба системного аналізу. *Дивослово*. 2002. № 4. С. 26-32.
- Кобцев Д. Принцип україноцентризму в контексті **міжпредметної соціокультурної інтеграції** на уроках української мови (5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 7-8. С. 5-13.
- Коваль Л. **Розвивальне навчання** – у практиці. *Дивослово*. 2002. № 10. С. 24-30.
- Ковальчук С. Не змінювати основні **методичні засади**, а доповнювати їх. З досвіду практичного застосування інноваційних технологій. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 5-6. С. 19-21.
- Копосов П. Вивчення української мови в системі **особистісно значущого навчання**. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 4. С. 41-43.
- Корж Н. Розвиватися щоденно. З практики втілення ідеї **семестрово-блочного-залікового навчання**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 7. С. 24-46.
- Косенко Н. Вчити розуміти красу і поважати кожну особистість. Учительські роздуми про **міжпредметні зв'язки** при вивченні української словесності. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 5. С. 22-32.
- Кравець Л. **Комунікативний кодекс** освітянина. *Дивослово*. 2016. № 10. С. 2-6.
- Красільчук Н. **Національне виховання** на уроках української мови. Система тренувальних вправ з теми «Сполучники сурядності й підрядності», 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 6. С. 145-147.
- Кузнецов Ю. Навчити думати... Ще раз про **мету освіти** у профільній школі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 1. С. 4-10.
- Кузнецова Г. Наукові основи **професійної вправності** вчителя-словесника від ретроспекції до сьогодення. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 5. С. 42-50.

- Кучеренко І. **Особистісно зорієнтоване** навчання – домінантна модель реалізації концепції «Нова українська школа». *Дивослово*. 2018. № 11. С. 2-14.
- Кучеренко І. **Особистісно орієнтована** технологія навчання – пріоритетна концепція мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 2. С. 8-14.
- Кучеренко І. **Стандартизація змісту освіти** в аспекті розвитку мовної особистості (філософсько-методологічний аспект). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 1. С. 34-39.
- Кучеренко І. **Технологічний аспект** вивчення української мови. *Дивослово*. 2018. № 6. С. 2-7.
- Кучеренко І. **Філософсько-методологічні засади** сучасної мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 3. С. 22-28.
- Кучерук О. **Дидактичні технології**: стратегія лінгвокультурологічного розвитку школярів. *Дивослово*. 2008. № 5. С. 2-7.
- Кучерук О. **Методологічні засади особистісно орієнтованої лінгводидактики**. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 6. С. 20-24.
- Кучерук О. **Соціокультурний розвиток** учнів як лінгвометодична проблема. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 2. С. 2-7.
- Кучерук О. Співвідношення понять «**методика навчання**», «**технологія навчання**», «метод навчання» як лінгвометодична проблема. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 1. С. 8-13.
- Кучерук О. Сучасні **технології навчання** мови як методична проблема. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 6. С. 17-21.
- Лещенко Г. Компедіум основних **методичних понять**: стислий виклад засад формування комунікативної україномовної компетенції. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 5. С. 6-13.
- Лещенко Г. Комунікативна україномовна компетенція школярів у контексті **сучасної мовної освіти**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 7. С. 2-5.
- Любашенко О. Навчання української мови як **співдіяльність**. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 4-8.
- Мацько Л., Семенов О. Перспективи **профільного навчання**: програмні засади. *Дивослово*. 2008. № 2. С. 4-9.
- Мацько Л., Семенов О. **Програмні засади навчання** української мови учнів старшої школи (профіль – українська філологія). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 3. С. 2-8.
- Могила Н. Система інноваційних методів як засіб реалізації **диференційованого навчання**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 5. С. 10-14.

- Могильницька Г. *Шкільна лінгвістика* – цілісна система чи набір фрагментів? *Дивослово*. 2014. № 11. С. 7-14.
- Обийкіна С. «Читаймо давні титла й коми...» (*Елементи історичної граматики* на уроках мови). *Дивослово*. 2000. № 9. С. 35-37.
- Олексієнко Г. *Активне навчання* в сучасній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 10. С. 30-32.
- Омельчук С. Вивчення безсполучникового складного речення за *модульною технологією*. Система уроків. *Дивослово*. 2003. № 11. С. 29-36.
- Омельчук С. Поняттєво-семантичні зв'язки в *категорійному апараті* сучасної української лінгводидактики. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 4. С. 8-11.
- Омельчук С. Соціально-культурний простір викладання української мови за *модульно-розвивальною системою* в школах з російською мовою навчання. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 23-25.
- Омельчук С. Українська *лінгводидактична термінологія* з погляду нормативності. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 10. С. 14-19.
- Омельчук С. Функціонування терміносполук зі збірним числівником у царині *української лінгвометодики*. *Дивослово*. 2015. № 7-8. С. 18-20.
- Павлів І. Емоційна готовність учнів до уроків словесності в *системі озон*. *Дивослово*. 2013. № 2. С. 2-5.
- Пентилюк М. Актуальні проблеми *української лінгводидактики* в дослідженнях учених-методистів. *Дивослово*. 2016. № 9-8. С. 2-5.
- Пентилюк М. Лінгводидактичні перспективи навчання української мови в системі *профільної освіти*. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 4. С. 18-23.
- Пентилюк М. Наукові засади *комунікативної спрямованості* у навчанні рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 8-10.
- Пентилюк М. *Теоретичні засади методики* навчання української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 5. С. 2-6.
- Пентилюк М. Унормування *терміносистеми* з української лінгводидактики. Основні методичні поняття у сучасному педагогічному дискурсі. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 6. С. 25-26.
- Пентилюк М., Горошкіна О., Нікітіна А. Концептуальні засади *комунікативної методики* навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 1. С. 15-20.
- Пентилюк М., Горошкіна О., Нікітіна А. Концепція *когнітивної методики* навчання української мови. *Дивослово*. 2004. № 8. С. 5-9.

- Перенчук Л. Використання **інноваційних ідей** на уроках української мови та літератури. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 6. С. 32-35.
- Плахотник В. Інтеграція **методичної системи** в загальну теорію системи. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 66-69.
- Плахотник В. Організація і структура **лінгводидактичної системи**. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 8. С. 58-59.
- Потапенко О. Ноосферний підхід до **реалізації концепції мовної освіти** 12-річної школи. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 7. С. 68-70.
- Приходько О. **Професіограма вчителя** української мови і літератури в контексті нової української школи. *Дивослово*. 2019. № 2. С. 15-21.
- Пультер С. До питання впровадження **нових освітніх технологій** у середній та вищій школі. *Дивослово*. 2005. № 3. С. 2-4.
- Романич Н. **Перевернене навчання** – ключові тенденція освітніх технологій сучасності. *Дивослово*. 2016. № 5. С. 8-12.
- Романова Л. Використання **інноваційних технологій** у формуванні професійного мовлення ліцеїстів. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 1. С. 11-13.
- Рускуліс Л. **Технологія навчання** української мови (з використанням схем). *Українська мова і література в школі*. 2008. № 2. С. 15-20.
- Свірчук Т. Малі фольклорні жанри як засіб реалізації **комунікативної та соціокультурної змістових ліній** нового змісту навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 5. С. 11-15.
- Семенов О. **Українська мова** у старшій школі: діалог особистостей. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1. С. 5-8.
- Сергієнко А. Роль **групових технологій** у формуванні комунікативних компетенцій старшокласників. *Дивослово*. 2008. № 10. С. 14-18.
- Сидоренко В. Лінгводидактична **технологія кооперативного навчання**: ретроспективний аналіз. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 7. С. 19-25.
- Сидоренко В. **Технологія кооперативного навчання** в процесі формування комунікативної компетентності учнів 5-7 класів (дидактичний інструментарій). *Українська мова і література в школі*. 2014. № 8. С. 8-15.
- Сидоренко В. Формування синтаксичної й пунктуаційної компетентностей учнів 8-9 класів засобами **технології кооперативного навчання**. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 2. С. 7-15.
- Скуратівський Л. **Концепція мовної освіти** 12-річної школи (українська мова). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 2. С. 4-10.

- Скурагівський Л. Змістово-пізнавальні суперечності **процесу вивчення** курсу рідної мови в середній школі. *Українська мова і література в школі*. 2011 № 4. С. 13-16.
- Смирнова Н. **Інноваційні системи навчання** на уроках української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 12. С. 40-42.
- Федоренко В. На шляхах оновлення **мовно-літературної освіти**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 9-10. С. 58-60.
- Ходанич Л., Гнаткович Т. Як **сформувати вчителя** інноваційно компетентною особистістю. З досвіду методичної роботи. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 8. С. 60-65.
- Хорошківська О. Про підходи до визначення **змісту мовної освіти** у проєкті нової редакції державного стандарту. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 1. С. 41-44.
- Шевцова Л. **Екологічне виховання** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 5. С. 31-34.
- Шелехова Г., Бондаренко Н., Новосьолова В. **Концептуальні засади навчання** української мови в профільній школі (академічний рівень). *Українська мова і література в школі*. 2008 № 6. С. 2-5.
- Шляхова В. Методичний аспект аналізу **лінгвістичної термінології**. На матеріалі підручників з української мови для 5 класу. *Дивослово*. 2015. № 3. С. 30-34.
- Ющук І. Серйозне дослідження **лінгводидактичної термінології**. *Дивослово*. 2019. № 9. С. 28-32.
- Ющук І. Роздум про **мету викладання** рідної мови і школі. *Дивослово*. 2004. № 9. С. 26-28.

ПРОГРАМИ ТА ПІДРУЧНИКИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

- Авраменко О. Додержання принципу наступності в **змісті підручників** з української мови для 5-го класу. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7. С. 2-6.
- Бондаренко Н. «Перезавантаження» **програм** з мови: стан, виклики, перспективи. *Дивослово*. 2015. № 7-8. С. 14-17.
- Бондаренко Н. Концептуальні засади **підручника «Українська мова»** для 8 класу ЗНЗ з навчанням українською. *Дивослово*. 2015. № 10. С. 10-13.
- Бондаренко Н. Навчання державної мови за **новими програмами і підручником**. 10 клас. *Дивослово*. 2010. № 7. С. 8-11.
- Бондаренко Н. Навчання державної мови за новими **програми**. *Дивослово*. 2011. № 7. С. 21-24.

- Бондаренко Н. Нові **підручники** у навчально-виховному процесі. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 6. С. 3-9.
- Бондаренко Н., Ярмолюк А. Новий **підручник** як невід'ємна складова системної перебудови мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 2. С. 2-5
- Бондаренко Н. Навчання державної мови за **новими програми**. *Дивослово*. 2011. № 7. С. 21-24.
- Волинський В., Красовський О., Черноус О., Якушина Т. Конструювання і змістове наповнення **електронних підручників**. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 52-54.
- Галаєвська Л. Реалізація **соціокультурної змістової лінії** на уроках рідної (української) мови в 5-му класі. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 8. С. 12-18.
- Глазова О., Кузнецов Ю. Методично вивірено організувати кожний урок. Фрагмент «Посібника для вчителя», укладеного за **підручником «Рідна мова»** для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів, що готується до друку у видавництві «Педагогічна преса». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 6. С. 8-15.
- Голуб Н. До проблеми **експертизи підручників** української мови. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 1. С. 2-8.
- Горошкіна О. Сучасний **підручник** з української мови як освітньо-розвивальне середовище. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 4. С. 11-18.
- Горошкіна О., Пентилюк М. Дидактичні засади **підручників «Українська мова»** для 10-11 класів (рівень стандарту). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 6. С. 25-32.
- Данилевська О. Роль **підручника** у формуванні мовної особистості школяра. *Дивослово*. 2016. № 7-8. С. 28-26.
- Донченко Т. **Підручники** мають будуватися на чітких наукових засадах. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 4. С. 4-7.
- Караман С., Горошкіна О., Караман О., Попова Л. Формування ключових компетентностей учнів засобами **підручника «Українська мова»** для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням філології. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 6. С. 22-29.
- Караман С., Тихоша В. Технологічні підходи до створення **посібників і підручників** з української мови для гімназії. *Дивослово*. 2000. № 4. С. 36-38.
- Ковальчук Г. Про вдосконалення **структури підручника**. *Дивослово*. 2000. № 5. С. 40-43.

- Литвиненко К. Реалізація **культурологічної змістової лінії** на уроках української мови: проблеми і перспективи. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 6. С. 8-12.
- Ляшкевич А. Вчимося живому слову. Сторінками майбутнього **посібника до програми** «Живе слово: розвиток комунікативно-творчих умінь і навичок учнів». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 6. С. 65-71.
- Михайловська Н. Конструювання нового **підручника** з української мови як державної: виклики сьогодення. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 3. С. 33-37.
- Наказний М. Лекційно-практична система: єдність **лінгвістичної та комунікативної змістових ліній** на уроках української мови у 8 класі. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 4. С. 39-42.
- Новосьолова В. Новий **підручник** української мови для 8-го класу: навчально-методичний апарат, виховні можливості. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 2. С. 53-59.
- Омельчук С. Анормативи у трактуванні змісту навчального матеріалу **чинної програми** з української мови для основної школи. *Дивослово*. 2015. № 5. С. 2-7.
- Пентиліук М. Концептуальні засади створення **підручників** рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 2. С. 2-7.
- Радченко І. Учителю - Прометей! Як створити ефективний урок: сторінками майбутнього **посібника**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 10. С. 32-40.
- Свірчук Т. Малі фольклорні жанри як засіб реалізації **комунікативної та соціокультурної змістових ліній** нового змісту навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 5. С. 11-15.
- Семенів Н. **Електронний підручник** з рідної (української) мови як засіб реалізації особистісно орієнтованого навчання. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 2-6.
- Семенів Н. Розвиток уваги п'ятикласників за допомогою **електронного підручника** з рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 1. С. 10-15.
- Семенів Н. Формування самостійної навчально-пізнавальної діяльності школярів при вивченні української (рідної) мови за **електронним підручником**. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 4. С. 9-13.
- Скураківський Л., Шелехова Г. Концепція **підручника** рідної мови (української) 5-11 класи. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 5-7.

- Хом'як І. *Підручник* і методика його використання. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 5. С. 20-24.
- Шевцова Л. *Електронний підручник* на уроках української мови в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 6. С. 3-6.
- Шелехова Г. Зміст і структура *оновленої програми* з української мови для основної школи крізь призму сучасних підходів. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 2. С. 60-64.
- Шелехова Г. Компетентнісна орієнтація вправ і завдань у *підручнику* української мови для старшокласників (академічний рівень). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 8-12.
- Шелехова Г. Особливості мовленнєвої *змістової лінії нової програми* з української (рідної) мови для 5 класу. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 7. С. 12-15.
- Яновицька Н. Реалізація вимог державного стандарту в *підручниках* української мови як державної. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 4-5. С. 36-44.
- Ярмолюк А. Реалізація *соціокультурної змістової лінії* в контексті міжпредметної інтеграції. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 6. С. 32-36.

ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

- Алексєєва Т. Розвивальне навчання – основа формування *творчої особистості*. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 5. С. 17-19.
- Амерханян С. Розвиток *критичного мислення* учнів на уроках української мови та літератури. *Дивослово*. 2017. № 10. С. 2-13.
- Аношкіна Г. Формування в учнів *бажання і вміння вчитися*. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 10. С. 39-41.
- Бабенко О. Плекаймо *мовну особистість*. *Дивослово*. 2004. № 4. С. 56-59.
- Беляєва О. Структура, види і форми *мовленнєвої комунікації*. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 6. С. 53-57.
- Бондарчук Л. До джерел життєдайного *самобутнього мислення*. *Дивослово*. 1999. № 11. С. 20-24.
- Варзацька І. Особистісно зорієнтована модель *мовленнєвого розвитку* особистості. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 17-23.
- Варзацька Л. *Загальнонавчальні вміння* в системі компетентнісної мовної освіти. *Дивослово*. 2014. № 4. С. 11-17.

- Варзацька Л. Розвиток **орґдiяльнiсних умiнь** учнiв. 10-11 класи, академiчний рiвень. *Дивослово*. 2012. № 5. С. 2-8.
- Варзацька Л. Формування **орґанiзацiйно-дiяльнiсних умiнь** у мовнiй освiтi. *Дивослово* 2009. № 1. С. 20-22.
- Васькiвська Г. Формування **комунiкативної компетентностi** старшокласникiв на основi засвоєння системи знань про людину. *Українська мова i лiтература в школi*. 2012. № 2. С. 52-57.
- Видаiчук Т. **Мовна особистiсть** староукраїнської доби: проблеми та аспекти дослiдження. *Українська мова i лiтература в сучаснiй школi*. 2013. № 10. С. 18-21.
- Вiнчковська Н., Костюк I. Розвиток **мовленнєвих навичок** на уроках української мови. *Українська мова i лiтература в школах України*. 2017. № 5. С. 44-46.
- Вiтюк В. **Психолоґiчні фактори** формування орфографiчних умiнь i навичок. *Українська мова i лiтература в школi*. 2005. № 6. С. 5-7.
- Волощук I. Структура **творчих здiбностей** особистостi. *Українська мова i лiтература в школi*. 2002. № 6. С. 47-52.
- Вусик Г. Розвиток, формування та використання **здiбностей** учнiв у процесi шкiльного навчання. *Українська мова i лiтература в школi*. 2001. № 2. С. 21-23.
- Галаєвська Л. Дiалогiчна взаємодiя як педагоґiчна i **психолоґiчна проблема**. *Українська мова i лiтература в школi*. 2014. № 6. С. 9-12.
- Галаєвська Л. Психолоґiчні передумови ефективної **мовленнєвої комунiкацiї** учнiв 8-9 класiв. *Українська мова i лiтература в школi*. 2015. № 2. С. 20-24.
- Голуб Н. Навчання української мови в сучаснiй загальноосвiтнiй школi: **емоцiйний аспект**. *Українська мова i лiтература в школi*. 2016. № 4. С. 2-7.
- Голуб Н. Поведiнковий компонент **комунiкативної компетентностi** учнiв 5-7 класiв. *Українська мова i лiтература в школi*. 2014. № 8. С. 21-25.
- Голуб Н. Роль засобiв мистецтва в активiзацiї i формуванні **емоцiй та почуттiв**. *Українська мова i лiтература в школi*. 2004. № 1. С. 2-4.
- Голуб Н. Формування **комунiкативної компетентностi** учнiв 5-7 класiв на уроках української мови (результати аналітико-констатувального етапу експериментальної роботи). *Українська мова i лiтература в школi*. 2013. № 6. С. 33-36.
- Голуб Н. Формування **моральних цiнностей** у процесi роботи над соцiокультурною темою «Козацькi ватажки». *Українська мова i лiтература в школi*. 2008. № 1. С. 8-11.

- Данилевська О. Роль підручника у формуванні **мовної особистості** школяра. *Дивослово*. 2016. № 7-8. С. 28-33
- Данилевська О. Школа та її світ – від образу до слова. Начерки **мовного портрета** українського школяра. *Дивослово*. 2009. № 3. С. 2-7.
- Девдера М. **Мовна здатність** та принципи, зміст і логіка навчання мови. *Українська мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 10-12.
- Дженджеро О. Психологічні аспекти **мовленнєвого розвитку** старшокласників. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 9-11.
- Дика Н., Козир М. Формування в учнів 5-7 класів **мовленнєво-комунікативних** умінь засобами інтеракції на уроках української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 12. С. 29-30.
- Дідук-Ступ'як Г. Формування **комунікативної компетенції** у ході реалізації інноваційної лінгвометодичної макротехнології «Інтеракція різнотипових підходів до вивчення української мови в основній школі». *Українська мова і література в школі*. 2013. № 8. С. 6-10.
- Дороз В. Переосмислення процесу навчання і виховання **національно свідомої мовної особистості** на уроках української мови з ціннісних позицій. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 2. С. 6-11.
- Заболотний О. Формування **пошуково-дослідницьких здібностей** учнів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 2. С. 28-30.
- Задорожня Н. Коли розмовляти правильно вчить логіка. **Розвиток лінгвістичних здібностей** учнів на уроках фонетики, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 1. С. 84-89.
- Іваненко І. Теоретико-прикладні аспекти формування **комунікативної компетентності** учнів 7 класу в процесі навчання української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 4. С. 32-34.
- Кобцев Д. Міжпредметна інтеграція як фактор формування **когнітивних компетенцій** п'ятикласників. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 6. С. 5-10.
- Кобцев Д. Формування **креативних компетенцій** учнів на уроках української мови в процесі міжпредметної інтеграції дисциплін художньо-естетичного циклу (5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2008. № 5. С. 16-20.
- Коваленко І. **Психологічні чинники** засвоєння виражальних засобів мови учнями середнього шкільного віку. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 6. С. 12-16.

- Крисюк В. Засоби активізації **творчих здібностей** учнів на уроках української мови і літератури. *Дивослово*. 2019. № 3. С. 21-24.
- Кузнецова О. Формування **позитивної мотивації** учнів до навчання на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 9. С. 40-43.
- Кулинич В. **Виховуємо** світлик особистостей. З роздумів учителя української словесності. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 10. С. 4-8.
- Кучеренко І. Стандартизація змісту освіти в аспекті розвитку **мовної особистості** (філософсько-методологічний аспект). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 1. С. 34-39.
- Кучеренко І. Формування **мовної особистості** учня сучасної школи стилістичними засобами словотвору. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 5. С. 3-8.
- Кучерук О. Лінгвокультурологічна модель формування **мовної особистості**: шляхи реалізації. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 6. С. 9-13.
- Кучерук О. Розвиток **творчих здібностей** п'ятикласників як лінгвометодична проблема. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 3. С. 22-26.
- Кучерук О. Технології **мовленнєвого розвитку** школярів. *Дивослово*. 2008. № 10. С. 3-7.
- Кучерук О. **Уміння** – передусім. Компетентнісний підхід до формування **національно-мовної особистості** школяра. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 10. С. 18-24.
- Кучерук О. Формування **комунікативної особистості** у процесі вивчення риторики. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 7-11.
- Кучерук О. Формуючи навички **творчої діяльності**. З практики вивчення української мови у старших класах. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 4. С. 93-99.
- Леонова Н. **Здібності чи задатки** як базові чинники обдарованості. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 26-28.
- Лещенко Г. **Комунікативна україномовна компетенція** школярів у контексті сучасної мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 7. С. 2-5.
- Лещенко Г., Мельник Т. Заквітчаймо свою Україну (навчально-дидактичний матеріал для формування **комунікативної компетенції** учнів 5-го класу). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 13-16.

- Макашова Ю. Технологія розвитку **критичного мислення** учнів на уроках словесності. *Дивослово*. 2010. № 5. С. 5-6.
- Мамчур Л. Формування **мовної компетентності** учнів основної школи: фонетичний і лексичний компоненти. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 2-6.
- Марцієнко Т. Активізація **мисленнєвої діяльності** учнів 5-6 класів засобами української мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 3. С. 2-7.
- Марцієнко Т. Формування навичок інтонування мовлення учнів середньої школи як передумова розвитку **мисленнєво-мовленнєвої діяльності** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 2. С. 5-9.
- Мацько Л. Аспекти **мовної особистості** у перспекції педагогічного дискурсу. *Дивослово*. 2006. № 7. С. 2-4.
- Мироненко Т. Формування **образного мислення** учнів на уроках лексикології. *Дивослово*. 2003. № 1. С. 37-39.
- Моїсеєва Т., Лисенко Н. **Мовленнєво-комунікативний розвиток** школярів на уроках словесності. *Дивослово*. 2011. № 5. С. 2-5.
- Новосьолова В. **Психолого-педагогічні** особливості засвоєння підлітками емоційно забарвленої лексики. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 3. С. 9-13.
- О. Мирон (Баран). Дорогою добра і любові. **Виховання духовності** на уроках української мови і літератури. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 7. С. 18-23.
- Омельчук С. Дослідницькі завдання з морфології за провідним логічним прийомом як засіб формування в учнів **загально пізнавальних умінь**. На матеріалі вивчення прикметника. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 7-11.
- Омельчук С. **І мова, і мовлення, і мислення!** Лінгвістичні засади формування **мовленнєво-комунікативних умінь** учнів основної школи. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 6. С. 72-81.
- Омельчук С. **Морфологічні вміння** в системі навчання української мови за дослідницького підходу. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 4. С. 22-27.
- Омельчук С. На шляху людини розмовляючої. Психолого-педагогічний аспект формування в учнів основної школи **мовленнєво-комунікативних умінь**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 4. С. 84-91.

- Омельчук С. Формування *комунікативно-мовленнєвих умінь*: проблема вибору вправ. На матеріалі складних речень. *Дивослово*. 2002. № 12. С. 26-28.
- Павлів І. *Емоційна готовність* учнів до уроків словесності в системі озон. *Дивослово*. 2013. № 2. С. 2-5.
- Пентилюк М. Компетентнісний підхід до формування *мовної особистості* в євроінтеграційному контексті. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 2-5.
- Пентилюк М., Гайдаєнко І. Виховання *мовної особистості* учнів основної школи засобами української мови і літератури. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 3. С. 13-19.
- Перехрестна О. Розвиток *творчих здібностей* учнів на уроках мови і літератури. *Дивослово*. 2003. № 3. С. 53-55.
- Піскорська Л. Розвиток *духовності, творчих здібностей* шкільної молоді. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 2. С. 46-48.
- Піскунова Н. Сучасні підходи до формування *комунікативної компетентності* учнів 11 класу філологічного профілю на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 5. С. 34-36.
- Полінок О. Розвиток *креативних здібностей* учнів 10 класу в процесі проектної діяльності на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 6. С. 30-34.
- Пометун О. Як розвивати *критичне мислення* в учнів. *Дивослово*. 2018. № 5. С. 2-5.
- Попова Л. Особливості використання засобів формування *компетентного мовця* на уроках української мови в 10-11 класах ліцею. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 12. С. 3-6.
- Предчук Т. Формування *національно-мовної особистості* у двомовному соціумі. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 6. С. 15-17.
- Пристай Л. Ураховуючи здобуті *навички мислення*. Цикл інтегрованих уроків-практикумів із української мови для різних профілів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 5. С. 20-26.
- Резнік Т. Розвиток *критичного мислення* на уроках української мови у профільній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 2. С. 17-18.
- Рудницька О. Формуючи творчу *інтелектуальну особистість*. Проблемно-пошуковий метод з елементами нестандартності на уроках рідної мови і літератури як засіб формування базового лінгвістичного кругозору учнів, вироблення високих естетичних смаків. *Українська*

- мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2002. № 5. С. 48-56.
- Селігей П. Виховувати **мовну свідомість**. *Дивослово*. 2012. № 8. С. 32-35.
- Семенів Н. Розвиток **уваги** п'ятикласників за допомогою електронного підручника з рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 1. С. 10-15.
- Симоненко Т. Формування **національно-мовної особистості** на уроках мови в 5-7 класах. *Дивослово*. 2000. № 1. С. 39-40.
- Симоненко Т. Шляхи і засоби формування **національно-мовної особистості** у школі (5-7 класи). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 8-10.
- Симоненкова Т. Формування **творчих здібностей** учнів засобами української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7. С. 6-10.
- Скуратівський Л. Вивчення мовної теми як засіб **мовленнєвого розвитку** учнів. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 5-10.
- Скуратівський Л. До питання про значення поняття «**мовленнєвий розвиток**» та інші близькі за змістом поняття. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 19-22.
- Скуратівський Л. Інтелектуальні засади **мовленнєвого розвитку** учнів основної школи на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 22-26.
- Скуратівський Л. Історичний погляд на проблему **мовленнєвого розвитку** особистості у взаємозв'язку з тенденціями суспільного поступу в Європі. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 7. С. 18-23.
- Скуратівський Л. **Мотив** як рушійна сила пізнавальної діяльності учнів у процесі вивчення мови. *Дивослово*. 2005. № 2. С. 2-4.
- Скуратівський Л. **Питання духовності** як філософська та методична проблема. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 5-7.
- Скуратівський Л. **Психолого-педагогічні** тенденції загального і мовленнєвого розвитку школярів у науці і практиці середньої школи ХХ століття. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 8-13.
- Скуратівський Л. Стратегії **інтелектуального розвитку** учнів основної школи на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 2. С. 15-20.
- Скуратівський Л. Стратегії формування **мислення** учнів як чинника **мовленнєвого розвитку**. *Дивослово*. 2005. № 6. С. 2-6.
- Соснова К. Розвиток **комунікативних здібностей** учнів на уроках мови. *Дивослово*. 2012. № 7. С. 2-6.
- Сторчак А. Як зробити дитину щасливою? Виявлення **творчої обдарованості** в дітей та **психологічний супровід** на шляху їхнього

- розвитку. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 6. С. 56-60.
- Тищенко О. Згадати все, або **пам'ять** у мовному спілкуванні. *Дивослово*. 2017. №№ 3, 9.
- Федоренко В. Формування **духовного світу** школярів як першозавдання вивчення української мови в школі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 38-47.
- Фесенко С. Сайт – інтерактивна методична форма вдосконалення **мовно-комунікативних компетенцій** ліцеїстів. *Дивослово*. 2010. № 6. С. 11-12.
- Хіврич С. Розвиток **мислення і мовлення** учнів у процесі вивчення шкільного курсу української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 10. С. 24-33.
- Хога Г. Людина – це добро-дій. З роздумів про **виховання духовності** на уроках словесності. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 11-12. С. 40-44.
- Хом'як І. Методика формування **мовної особистості**. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 6. С. 70-72.
- Цінько С. Розвиток **критичного мислення** старшокласників на уроках української мови. *Дивослово*. 2017. № 4. С. 19-22.
- Цінько С., Дячкова В. Розвиток **мовленнєвої компетентності** дев'ятикласників. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 4. С. 16-19.
- Чубарева Л. **Суперпам'ять** проти «нудних» правил. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 7-8. С. 71-73.
- Шевченко З. Створити умови для **розвитку особистості**. Методичні засади організації профільного навчання у 12-річній школі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 6. С. 100-111.
- Шевченко О. Розвиток **аналітичного й асоціативного мислення** на уроках української мови і літератури. *Дивослово*. 2019. № 10. С. 11-13.
- Шелехова Г. Наступність і перспективність у формуванні **мовленнєвих умінь** учнів початкової і основної школи на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 2. С. 39-42.
- Шелехова Г. Особливості розвитку в старшокласників **комунікативно-мовленнєвих умінь** (на академічному рівні). *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 24-28.
- Шелехова Г. Особливості **розвитку мовлення** старшокласників за новою програмою з українською мовою (академічний рівень). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 24-27.

- Шелехова Г. Про роль *загальнонавчальних умінь* у мовленнєвому розвитку учнів у науковому доробку Л. В. Скуратівського. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 53-56.
- Шелехова Г. Проблема *мотивації* навчальної діяльності старшокласників на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 3. С. 2-5.
- Шелехова Г. Теоретичні аспекти формування *мовленнєвої компетентності* учнів 5-7 класів у процесі сприймання усних і письмових текстів. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 4. С. 20-24.
- Шелехова Г. Уміння *сприймати мовлення* як складник *мовленнєвої компетентності* учнів основної школи. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7. С. 22-26.
- Шуневич О. Використання фреймових структур у процесі формування *загальнонавчальних умінь* учнів на уроках української мови й літератури. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 3. С. 8-9.
- Шуневич О. Лінгводидактичні умови формування в учнів *уміння вчитися* на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 8. С. 15-20.
- Шуневич О. Розвиток *емоційного інтелекту* учнів: лінгводидактичний аспект. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 6. С. 5-7.
- Ющук І. Зворотний зв'язок і *мотивація* у навчанні рідної мови. *Дивослово*. 2013. № 3. С. 6-10.
- Янчук І. *Самореалізація* особистості підлітка на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 5. С. 20-25.
- Ярмолюк А. *Самоосвіта і саморозвиток* старшокласників у процесі формування соціокультурної компетенції. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 26-31.
- Ярмолюк А. Соціокультурна компетентність як засіб становлення *ціннісно-сміслових орієнтацій* учня. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 4. С. 11-16.

ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ПІДХОДИ, ПРИНЦИПИ, МЕТОДИ І ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ)

- Агневщикова Л. Застосування *інтерактивних технологій* навчання на уроках української мови в 10 класі філологічного профілю. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 6. С. 27-29.
- Антончук О. *Система вправ* з орфографії для учнів 6-7 класів. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 2. С. 2-5.

- Анюшкіна Г. **Проблемно-пошукова**, дослідницька діяльність учнів на уроках словесності. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 7-8. С. 64-65.
- Бакум З. Проблема **класифікації лексичних вправ** в умовах компетентнісної парадигми освіти. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 5. С. 3-5.
- Бакум З. **Фонетико-стилістичні вправи** як засіб підвищення мовної культури учнів. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 1. С. 2-4.
- Білоусенко П. **Проблемно-ситуативні** завдання у підручниках з української мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 3. С. 151-154.
- Біляев О. **Доказова розповідь** та свристична бесіда у навчанні мови. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 8. С. 2-5.
- Біляев О. **Робота з підручником**. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 4. С. 2-4.
- Біляев О. **Спостереження над мовою** як метод навчання. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 3. С. 2-5.
- Біляев О. **Вправи** в навчанні мови. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 6. С. 2-5.
- Бойко Н. Застосування **ігрових моментів** у мовленнєвому розвитку учнів на уроках української мови (тема «Дієприкметник», 7 клас). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 42-46.
- Бойко Н. Формування **предметних компетентностей** у процесі підготовки до ЗНО. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 10-16.
- Бондаренко Н. **Методи навчання** української мови крізь призму компетентнісного підходу. *Дивослово*. 2013. № 12. С. 2-7.
- Бондаренко Н. **Ситуаційні вправи** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 2. С. 2-8.
- Бондаренко Ю. **Метод бесіди**: загальнодидактична та методико-літературна специфіка. *Українська мова і література в школах України*. 2017. №№ 5-6.
- Борисенко В. **Комунікативні вправи** як засіб формування професійної мовленнєвої компетенції. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 21-26.
- Борисенко В. **Проблемні завдання** на уроках української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 3. С. 17-22.
- Борисенко Н. Навчання як маленька велика пригода. **Квести** на уроках та в позакласній роботі. *Дивослово*. 2018. № 3. С. 11-15.
- Бурда К. **Критерії вибору вправ** у процесі вивчення теми «Прийменник». *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 19-23.

- Варзацька Л. Загальнонавчальні вміння в системі **компетентнісної мовної освіти**. *Дивослово*. 2014. № 4. С. 11-17.
- Варзацька Л. **Метод опорних** умінь у системі компетентнісної освіти. 2012. № 11. С. 2-4.
- Варзацька Л. **Проектна діяльність** у системі компетентної мовної освіти. *Дивослово*. 2012. № 9. С. 7-9.
- Варзацька Л. Типи особистісно зорієнтованих **ситуацій** на уроці. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 22-25.
- Варзацька Л., Кратасюк Л. **Інтерактивні методи** навчання: лінгводидактичні засади. *Дивослово*. 2005. № 2. С. 5-18.
- Варзацька Л., Кратасюк Л. **Інтерактивні технології** в системі особистісно-орієнтованої освіти. *Дивослово*. 2006. № 4. С. 15-25.
- Варзацька Л., Кратасюк Л. Організація **проектної діяльності** учня. *Дивослово*. 2003. № 10-11.
- Галаєвська Л. **Методи активного навчання** української мови в школі (на матеріалі синтаксису й пунктуації). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 6. С. 16-21.
- Галаєвська Л. **Ситуативні завдання** у формуванні культури спілкування на уроках української мови в старшій школі. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 6. С. 22-27.
- Глазова О. **Ситуативні справи** для формування умінь і навичок діалогічного мовлення. *Дивослово*. 2003. №№ 4-5.
- Гнаткович Т. **Синтаксичні справи** в системі формування мовної компетентності школярів. *Дивослово*. 2010. № 6. С. 13-19.
- Головко Л. Формуємо навички грамотного письма. Використання **опорних таблиць** в умовах технології особистісно зорієнтованого навчання. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 10. С. 45-52.
- Головко Л. Як ростуть слова?. Особистісно зорієнтований урок **захисту проектів**. 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 9-10. С. 14-21.
- Голуб Н. **Інтерактивні методи** у навчанні риторики майбутніх учителів. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 2. С. 36-43.
- Голуб Н. Категорійний апарат сучасної української лінгводидактики: проблеми і перспективи (виступи на засідання круглого столу з проблем **методів навчання** української мови). *Українська мова і література в школі*. 2013. № 3. С. 2-6.
- Голуб Н. **Компетентнісне навчання** української мови в загальноосвітній школі: проблеми й перспективи. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 7. С. 2-6.

- Голуб Н. **Метод проектів** у навчанні української мови. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 8. С. 15-19.
- Голуб Н. Методичні рекомендації щодо навчання української мови в умовах **компетентнісного підходу**. *Дивослово*. 2013. № 9. С. 27.
- Голуб Н. **Підходи** до навчання української мови в основній школі. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 3. С. 2-10.
- Голуб Н. **Система вправ** з риторики. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 6. С. 2-8.
- Голуб Н. **Ситуаційний метод** на уроках української мови в школі. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 7. С. 18-23.
- Гонтар В. У світі цікавої лексикології та фразеології (**ігрові вправи з творчим завданням** для учнів 5-6 класів). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 6. С. 43-51.
- Горошкіна О. Особливості використання **інтерактивних методів** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 3. С. 7-10.
- Горошкіна О. Психологічна риторика як необхідність **ключових і предметної компетентностей** учнів ліцею на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 9. С. 3-5.
- Гошовська О. Формування **ключових компетентностей** учнів на уроках української мови і літератури через мовленнєву діяльність. *Дивослово*. 2018. № 9. С. 7-9.
- Греб М. **Лінгвокультурознавча компетентність** у системі мовної підготовки учнів 10-11 класів профільної школи. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 4. С. 3-5.
- Грона Н. Використання **алгоритмів** для формування орфографічної навички. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 2. С. 15-18.
- Гук-Сатайкіна Н. Використання **методу ейдетики** на уроках української мови. *Українська мова, 6 клас. Українська мова і література в школах України*. 2018. № 6. С. 21-23.
- Гусева В. Організація **проектної діяльності** учнів 11 класу філологічного профілю на уроках української мови засобами ІКТ. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 6. С. 30-32.
- Дем'яненко С., Гасвська Н. «Мова – життя духовного основа». **Інтелектуальна гра**. *Дивослово*. 2016. № 1. С. 26-32.
- Деркач Л. **Дебатна гра** – важливий чинник розвитку риторичної культури. *Дивослово*. 2015. № 4. С. 27.
- Дженджеро О. Деяко про переваги **інтерактивного навчання** в шкільній практиці. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 8-10.

- Дженджеро О. Застосування **інтерактивних технологій** на уроках української мови в старшій школі (на прикладі технологій опрацювання дискусійних завдань). *Українська мова і література в школі*. 2014. № 2. С. 19-23.
- Дика Н., Огарь Ю. Особливості реалізації **когнітивно-комунікативної методики** на уроках української мови у профільній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 7-8. С. 60.
- Діденко Н. **Імітаційне моделювання** на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 11. С. 58-60.
- Дідук-Ступ'як Г. Інтеракція різнотипових **підходів** до вивчення української мови в основній школі. *Дивослово*. 2014 № 1. С. 2-6.
- Дідук-Ступ'як Г. Формування комунікативної компетенції у ході реалізації інноваційної лінгвометодичної макротехнології «**Інтеракція різнотипових підходів** до вивчення української мови» в основній школі. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 8. С. 6-10.
- Донченко Т. До проблеми **методів навчання** української мови. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 7. С. 2-5.
- Донченко Т., Луценко В. Інтеграція **системно-описового, функціонально-стилістичного і комунікативно-діяльнісного підходів** до вивчення української мови. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 2. С. 5-11.
- ДонченкоТ. Власне методичні **принципи навчання** української мови. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 2-4.
- Дороз В. Вивчення української лексики в 5-6 класах шкіл з багатонаціональним контингентом. **Лінгвокультурологічний підхід**. *Дивослово*. 2005. № 10. С. 4-8.
- Дороз В. Сучасні **культурологічні підходи** до навчання учнів-білінгвів другої мови. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 14-18.
- Дудченко А. **Ділова гра** як метод інтерактивного навчання. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 5. С. 17-18.
- Єрмоленко С. **Колективна гра** як стимул до активізації пізнавальної діяльності учнів (на прикладі проведення уроку української мови в 6-му класі). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 4. С. 21-25.
- Зроть Г., Грушевська А., Яковчук С. **Проектна діяльність** у структурі інтегрованого уроку рідної мови і мовлення. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 3. С. 32-39.
- Каткова І. Чи потрібна «еврика» на уроках мови?! **Евристичні методи і прийоми** навчання як засіб підвищення орфографічної грамотності учнів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 5. С. 70-75.

- Коваль М. **Метод проектів** як інструмент упровадження міжпредметної інтеграції на уроках української мови в старших класах. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 5. С. 21-23.
- Козир М. Застосування **дискусійних методів** на уроках української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 10-14.
- Копусь О. Функціонування **методів** навчання української мови в загальноосвітніх закладах різних типів. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 11-12. С. 4-8.
- Коробоненко Т. Джерела української фразеології. Стилiстичні засоби фразеології. **Ігрові прийоми та практичні завдання** до теми «Фразеологія». Українська мова, 10 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 4. С. 34-36.
- Коробоненко Т. **Ігрові прийоми** та практичні завдання до теми «Фразеологія». *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 12. С. 47-51.
- Космідайло І. Розвивальний потенціал **дидактичної гри** на уроках української мови в 10 класі з поглибленим вивченням філології. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 12. С. 29-31.
- Кравченко О. **Мовний квест**. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 5. С. 40-41.
- Кратасюк Л. **Інтерактивні методи** навчання. Розвиток комунікативних і мовних умінь. *Дивослово*. 2004. № 9. С. 2-11.
- Кратасюк Л. **Метод проектів** у системі особистісно зорієнтованої мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 4. С. 10-14.
- Кричун Л. Кроки назустріч. Місце лінгвістичного алгоритму в сучасній системі **інтерактивного навчання**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2008. № 9. С. 38-41.
- Кулик О. Добір **оптимальних методів і прийомів** навчання (на прикладі засвоєння учнями 6 класу способів словотворення іменників). *Українська мова і література в школі*. 2013. № 2. С. 8-12.
- Кулик О. **Текстоцентричний підхід** як необхідна умова формування комунікативної компетентності учнів. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 7-8. С. 34-37.
- Кучерук О. Концепція системи **методів навчання** мови в основній школі. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 10-16.
- Кучерук О. Метафоризація як засіб творчої спрямованості **методів навчання** мови. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 2. С. 12-15.
- Кучерук О. **Методи навчання** в системі понять сучасної лінгводидактики. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 3. С. 10-15.

- Кучерук О. **Принципи** розвивального навчання і **методи** реалізації їх у шкільному курсі української мови. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 1. С. 8-13.
- Кучерук О. Співвідношення понять «методика навчання», «технологія навчання», «**метод навчання**» як лінгвометодична проблема. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 1. С. 8-13.
- Кучерук О. Уміння – передусім. **Компетентнісний підхід** до формування національно-мовної особистості школяра. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 10. С. 18-24.
- Кучерук О. Формування лексичної компетентності учнів у процесі навчання української мови з використанням **методу проектів**. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 1. С. 26-30.
- Кучерук О., Сушкевич Т. **Гра** як засіб розвитку пізнавального інтересу школярів до вивчення української мови. *Дивослово*. 2009. № 2. С. 28-31.
- Лаврик В. **Індивідуально-диференційований підхід** – основа особистісно зорієнтованого навчання. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 1. С. 14-16.
- Лещенко Г. Система **ситуативних завдань** до уроків розвитку зв'язного мовлення (5-й клас). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 13-18.
- Литвин Т. Використання **гри** на уроках української мови для активізації пізнавальної й розумової діяльності учнів. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 1. С. 7-11.
- Луценко В. **Метод проектів** як форма інноваційного навчання рідної мови. *Дивослово*. 2010. № 12. С. 6-7.
- Макаренко В. Практично на кожному уроці! Реалізація **культурологічного принципу** навчання на уроках української мови у 5-7-х класах. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 4. С. 81-88.
- Макаренко В. Реалізація **культурологічного принципу** навчання на уроках української мови у 5-7 класах. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 4. С. 35-38.
- Максимчук Г., Хом'як І. **Інтерактивні методи** навчання української мови. *Дивослово*. 2012. № 8. С. 18-21.
- Мамчур Л. Витоки **компетентнісного підходу** до навчання мови в дослідженнях вітчизняних учених. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 8-13.
- Мелешко Л. **Гра** на уроках навчання лексикології в 5-6 класах. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 6. С. 16-20.

- Могила Н. Система **інноваційних методів** як засіб реалізації диференційованого навчання. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 5. С. 10-14.
- Ницета В. Технологія життєтворчих **проектів** у шкільній філологічній освіті. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 1. С. 17-20.
- Овсієнко Л. Формування **стратегічної компетентності** учнів ЗНЗ на текстовій основі: прикладний аспект. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 6. С. 39-45.
- Омельчук С. «**Підхід до навчання**» як базова категорія сучасної лінгводидактичної науки. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 2. С. 2-7.
- Омельчук С. Дослідження-моделювання як провідний **прийом** дослідницького навчання української мови в старшій школі. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 7-8. С. 17-21.
- Омельчук С. **Дослідницький метод** в навчанні української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 2. С. 7-10.
- Омельчук С. **Методи і прийоми** навчання української мови: сучасний стан проблеми. *Дивослово*. 2013. № 6. С. 19-21.
- Омельчук С. Основні аспекти **мовленнєво-методичної компетентності** сучасного вчителя-словесника. *Дивослово*. 2012. № 5. С. 13-18.
- Омельчук С. Сучасний стан навчання морфології української мови в основній школі на засадах **дослідницького підходу**. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 2-5.
- Омельчук С. Формування комунікативно-мовленнєвих умінь: проблема **вибору вправ**. На матеріалі складних речень. *Дивослово*. 2002. № 12. С. 26-28.
- Онкович Г. **Вправи** на словотвір. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 2. С. 7-8.
- Остапенко Н. **Компетентнісний підхід** до навчання української мови та його складники. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1. С. 51-53.
- Остапченко О. 100 знайомих чужинців: запозичена лексика в українській мові через призму **навчальної гри**. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 4. С. 30-36.
- Остапченко О. **Квести** в текстах, або лінгвістичні пригоди на кожному уроці. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 3. С. 37-39.
- Остапченко О. **Проблемні завдання та дидактичні ігри** у вивченні фразеологічних ресурсів української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 32-37.

- Остапченко О. **Проблемні завдання та лінгвістичні ігри** у вивченні лексики української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 2. С. 12-14.
- Остапченко О. **Тест-гра** як засіб збагачення словникового запасу старшокласників. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 36-41.
- Остапченко О. Тренінг риторичної майстерності. **Навчальна гра-змагання** «Ораторський турнір». *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 6. С. 64-69.
- Паливода Т. **Інтерактивні завдання** як один із прийомів компетентнісного осмислення складних речень. *Дивослово*. 2017. №№ 2-3.
- Панчук О. **«Ігрова допомога»** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 3. С. 27-29.
- Панькова Н. **Лінгводидактичні ігри** «Цікава фонетика» на уроках української мови в 5 класі. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 32-35.
- Пентиліук М. **Компетентнісний підхід** до формування мовної особистості в євроінтеграційному контексті. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 2-5.
- Пентиліук М., Мельник Т. **Інтегративно-гуманітарний підхід** до формування мислення і мовлення п'ятикласників. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 4-5.
- Перепелиця С. **Веб-квест** як засіб створення розвивального середовища на сучасному уроці української мови і літератури та у позаурочній роботі. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 10. С. 40-43.
- Півторак В. Вчити творити. **Метод проектів** у роботі вчителя-словесника (Спроба методичного путівника). *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 9-10. С. 18-36.
- Піскорська Л., Скуратівський Л. **Проблемно-пізнавальні завдання** на уроках рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 7-8. С. 14-16.
- Піскунова Н. **Сучасні підходи** до формування комунікативної компетентності учнів 11 класу філологічного профілю на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 5. С. 34-36.
- Плахотник В. **Вправи і завдання** в лінгводидактиці. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 3. С. 43-45.

- Подлевська Н. Формування культури спілкування в учнів 5-6 класів **методами інтерактивного навчання**. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 4. С. 10-13.
- Подранецька Н. Застосування **проектних технологій** на уроках української мови та літератури як один із напрямів розвитку мовної особистості. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 4. С. 22-25.
- Подранецька Н. **Проектна технологія** на уроках української мови та літератури. *Українська мова і література в школі*. 2006. №№ 7-8.
- Полінок О. **Проектна діяльність** як ефективний засіб навчання старшокласників української мови: теоретичний аспект. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 4. С. 11-14.
- Полінок О. Розвиток креативних здібностей учнів 10 класу в процесі **проектної діяльності** на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 6. С. 30-34.
- Полінок О. Типологічна класифікація **видів проектів**. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 12. С. 9-12.
- Попова Л. Теоретико-практичний аспект використання граматичних **вправ** на уроках української мови в старших класах. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 10. С. 44-47.
- Попова О. **Когнітивно-комунікативний підхід** до роботи над граматичними нормами української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 1. С. 72-75.
- Проценко С. Формування **самоосвітньої компетентності** учнів на уроках української мови і літератури. *Дивослово*. 2017. № 3. С. 11-16.
- Редька Т., Поята Т. **Інтелектуальна гра** для учнів 10 класу. Інтегрований урок з української мови, української та зарубіжної літератур. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 58-60.
- Резнік Т. Реалізація **дослідницького методу** на уроках української мови у профільній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 9. С. 29-30.
- Романюк Є. У майстерні слова. Система уроків з елементами **програмованого навчання**, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2004. №№ 4-6.
- Романюк Є. У майстерні слова. Урок з елементами **програмованого навчання** у 5 класі. *Дивослово*. № 6. С. 12-15.
- Руденко В. **Ділова гра** як ігрова імітаційна технологія: інтерактивний аспект. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 29-33.
- Руденко В. Інтерація як вагомий складник **інтерактивного навчання**. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 6. С. 48-50.

- Рудницька О. Формуючи творчу інтелектуальну особистість. **Проблемно-пошуковий метод** з елементами нестандартності на уроках рідної мови і літератури як засіб формування базового лінгвістичного кругозору учнів, вироблення високих естетичних смаків. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 5. С. 48-56.
- Рябоконе В. Формування **діяльнісної (стратегічної) компетентності** як різновиду комунікативної на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 5-6. С. 17-20.
- Садовнікова О. **Метод проектів** на уроках української мови як засіб формування пізнавально-творчих умінь старшокласників. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 4. С. 8-13.
- Скрипник Л. Використання **інноваційних методів і прийомів** на уроках української мови і літератури. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 43-46.
- Солодюк Н. Застосування **інтерактивних методів** навчання на уроках української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 18-21.
- Солодюк Н. Особливості функціонування **інтерактивних методів** на уроках української мови в старших класах. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 4. С. 5-10.
- Тищенко О. **Комунікативний аспект** у навчанні мови. *Дивослово*. 2005. № 6. С. 30-32.
- Трубачева С., Осадчук Р. Універсальні способи навчальної діяльності учнів у реалізації **компетентнісного підходу**. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 7. С. 48-49.
- Трубачева С., Осадчук Р. **Міжпредметні проекти** у формуванні навчальних компетентностей старшокласників. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 5. С. 56-58.
- Федорчук Т. Організаційні форми, **методи і прийоми** навчання риторики в старшій школі. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 9-16.
- Федорчук Т. **Система вправ** як засіб вироблення вмій старшокласників будувати риторичний текст. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 18-23.
- Хом'як І., Серветник Н. **Метод проектів** як ефективний чинник досягнення лексичної компетенції. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 9. С. 13-16.
- Цінько С., Ковальова О., Рекун Л. **Інноваційні методи в навчанні** рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 2. С. 9-13.

- Шевцова Л. Був такий випадок... **Ситуативні завдання** із розвитку зв'язного мовлення, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 2. С. 114-119.
- Шевцова Л. Використання **мовленнєвих ситуацій** на уроках української мови у профільній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 7-8. С. 82-85.
- Шевцова Л. Дидактична суть **ситуативних завдань**. *Дивослово*. 2002. № 6. С. 30.
- Шевцова Л. **Ситуативні завдання** з розвитку зв'язного мовлення у 6 класі. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 7-9.
- Шевцова Л. **Ситуативні завдання** з розвитку зв'язного мовлення у 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 13-16.
- Шевцова Л. **Ситуативні завдання** з розвитку зв'язного мовлення учнів. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 11-17.
- Шелехова Г. Компетентнісна орієнтація **вправ і завдань** у підручнику української мови для старшокласників (академічний рівень). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 8-12.
- Шелехова Г. **Система вправ і завдань** з формування монологічного і діалогічного мовлення учнів 7 класу на уроках рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 8-12.
- Шелехова Г. Урахування **сучасних підходів** до навчання української мови учнів 8-9 класів ЗНЗ. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 2. С. 2-7.
- Шитик Л. Використання **програмованих завдань** при вивченні синтаксису. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 5. С. 16-19.
- Шкавро В. Риторичні **вправи** на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 12. С. 34-36.
- Шляхова В. **Розповідь учителя** як метод навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 6. С. 24-29.
- Шот Г. **Творча компетентність** як необхідний складник формування особистості. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 7-8. С. 61-63.
- Шутов В. Діставати насолоду від пізнання. **Когнітивний підхід** до вивчення словесності. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 3. С. 6-9.
- Юрійчук Н. До проблеми **принципів навчання** материнської мови через призму ноосферної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 9-11.
- Юрійчук Н. **Система вправ** з розвитку ділового мовлення учнів 5-7 класів. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 17-21.

- Ярмолюк А. Самоосвіта і саморозвиток старшокласників у процесі формування *соціокультурної компетентності*. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 26-31.
- Ярмолюк А. *Система вправ* з редагування у новому підручнику української мови. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 15-18.
- Ярмолюк А. *Система вправ* щодо формування в учнів 5-х класів умінь редагувати власні письмові роботи. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 6-11.
- Ярмолюк А. *Соціокультурна компетентність* як засіб становлення ціннісно-сміслових орієнтацій учня. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 4. С. 11-16.
- Ярмолюк А. *Соціокультурна компетентність* як показник ефективної комунікативної поведінки учня. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 7. С. 7-12.
- Ярмолюк А. *Соціокультурний аспект* навчання української мови: система вправ і завдань. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 3. С. 14-20.
- Ярмолюк А. Шляхи реалізації *соціокультурного підходу* до вивчення української мови в старшій школі. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 19-23.

ЗАСОБИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

- Бабійчук Т. *Відеофрагменти* як ефективний засіб навчання на заняттях української мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 6. С. 42-5.
- Борисенко В. *Дослідницькі завдання* в системі мовної системи. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 5. С. 50-52.
- Борисенко В. *Інформаційна графіка* на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 2. С. 17-20.
- Борисенко В., Сова К. Інтеграція *медіатехнологій* у сучасний урок української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 9. С. 31-37.
- Босак С. Використання *мультимедійних технологій* на уроках української мови. *Дивослово*. 2010. № 11. С. 9-11.
- Волинський В. Дидактичні призначення і характеристики *комп'ютерних електронних навчальних посібників і підручників*. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 4. С. 55-59.
- Волинський В. Класифікація *комп'ютерних програмно-педагогічних засобів* навчання. *Українська мова і література в школі*. № 5. 2005. С. 63-66.

- Волинський В., Красовський О., Черноус О., Якушина Т. Конструювання і змістове наповнення **електронних підручників**. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 52-54.
- Головко Л. Формуємо навички грамотного письма. Використання **опорних таблиць** в умовах технології особистісно зорієнтованого навчання. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 10. С. 45-52.
- Голуб Н. Роль **засобів мистецтва** в активізації і формуванні емоцій та почуттів. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 1. С. 2-4.
- Горохова Т. Дидактичний потенціал настільних ігор **SCRABBLE та ALIAS** на заняттях з української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 4. С. 6-9.
- Данилевська О. **Матеріали** періодичної преси часів Гетьманату П. Скоропадського на уроках рідної мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 6. С. 21-27.
- Девдера М. Мої **методичні окрушини**. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 3. С. 36-42.
- Девдера М. Робота з **укрупненням** на уроці української мови. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 2. С. 45-49.
- Девдера М. Уроки мови із застосуванням **укрупнень** (фрагменти розробок). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 7. С. 32-39.
- Дегтярьова Г. Застосування **комп'ютерних методичних систем** на уроках української мови і літератури. *Дивослово*. 2010. № 4. С. 2-4.
- Дегтярьова Г. Оновлене звучання. Конструювання уроків з використанням **інформаційних технологій** в умовах гуманізації освіти. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 2. С. 34-44.
- Діденко Н. Використання ресурсного **потенціалу музейної педагогіки** як інноваційної технології на уроках української словесності. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 2. С. 26-32.
- Донченко Т. **Дидактичний матеріал** до уроків української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7-8.
- Дуняшенко Н. Вчимося жити в **інформаційному суспільстві**... Тренінг для старшокласників на тему: «Використання інформаційно-комунікаційних (ІК) та телекомунікаційних технологій (ТКТ) під час навчально-виховного процесу в загальноосвітніх закладах нового типу». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 4. С. 6-12.
- Дуняшенко Н. Нехай панують на землі добро і справедливість! Урок мови в **мультимедійному класі**. *Дивослово*. 2009. № 12. С. 8-10.

- Завгородня Г. *Узагальнюючі таблиці, опорні схеми, тренажери* як засоби інтенсифікації навчання рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 33-34.
- Заєць В. Використання інформаційного ресурсу *навчальних текстів* у змісті курсу за вибором для учнів 8-9 класів «Лінгвістична лабораторія». *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 6. С. 47-52.
- Заєць В. *Дидактичні матеріали* соціокультурної тематики для уроків мови в до профільних 8-9 класів. *Дивослово*. 2011. № 12. С. 22-26.
- Закревська О. Використання *мультимедійних технологій* на уроках української словесності. *Дивослово*. 2009. № 2. С. 17-19.
- Корицька Г. *Блог-технології* у процесі навчання української мови. *Дивослово*. 2015. № 1. С. 2-8.
- Корицька Г. Особливості навчання української мови учнів в умовах розвитку *електронної лінгводидактики*. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 1. С. 14-18.
- Кохан Л. «Невже село моє ще можна не любити?..» *Технологічні картки* на уроці розвитку зв'язного мовлення. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 11-12. С. 23-36.
- Кравченко О. *Комп'ютер вчить і вчиться*. Тема: однорідні члени речення (із сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком), 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 4. С. 140-143.
- Кривонос Н., Ліпеха О., Ніколайцева О. Будова слова. Орфографія. Система уроків з української мови з використанням *інформаційно-комунікаційних технологій*, 5 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 11-12. С. 41-46.
- Куліш О. *Мультимедійні засоби* навчання як чинник активізації пізнавального інтересу учнів 11 класу профільної школи на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 6. С. 35-36.
- Кучерук О. *Дидактичні технології*: стратегія лінгвокультурологічного розвитку школярів. *Дивослово*. 2008. № 5. С. 2-7.
- Лещенко Г., Мельник Т. Заквітчаймо свою Україну (*навчально-дидактичний матеріал* для формування комунікативної компетенції учнів 5-го класу). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 13-16.
- Ліщук Н. Коли *комп'ютер* думає українською. Конспект інтегрованого уроку. 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 2. С. 4-5.

- Макаренко В. На культурологічній основі. **Ілюстративно-інформаційні картки** із розвитку зв'язного мовлення, 5-7 класи. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 82-87.
- Макаренко В. Розкриття у вільній творчості. Значення **таблиці-опори** з української мови і літератури у підготовці випускників до ЗВО. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 9. С. 65-68.
- Макаренко Л. «Мова барвиста, мова багата...» **Роздатковий матеріал** для уроків та позакласних заходів. *Дивослово*. 2018. № 2. С. 14-16.
- Макашова Ю. Як підготувати людину до життя в інформаційному суспільстві?. **Комп'ютерні технології** на уроках української мови та літератури. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 11. С. 6-15.
- Мельник Т. Заквітчаймо свою Україну (**навчально-дидактичний матеріал** для формування комунікативної компетенції учнів 5-го класу. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 1. С. 7-12.
- Мірошник С. **Науково-дослідницькі завдання** випереджувального характеру як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів. *Дивослово*. 2002. № 2. С. 58-59.
- Нечвол Л. На захист зошита... **Робочі зошити з друкованою основою** як засіб формування комунікативних умінь. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 3. С. 29-32.
- Овсієнко Л. Проблема визначення сутності **медіатексту** в науковому полі лінгвістики й лінгводидактики. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 2. С. 9-13
- Омельчук С. **Дослідницькі завдання** з мови як ефективний засіб формування компетентного мовця. На матеріалі вивчення розділу «*Пряма й непряма мова*» в 9 класі. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 6-7.
- Омельчук С. **Дослідницькі завдання** з морфології за провідним логічним прийомом як засіб формування в учнів загально пізнавальних умінь. На матеріалі вивчення прикметника. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 7-11.
- Омельчук С. **Дослідницькі завдання** з морфології на основі логічних розумових операцій (на матеріалі розділу «*Прислівник*»). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 5. С. 2-6.
- Омельчук С. Комп'ютерна програма «**Інтертест**» (модуль «Українська мова») як засіб активізації дослідницької діяльності учнів. *Дивослово*. 2010. № 2. С. 10-13.

- Омельчук С. Тезаурус основних видів *дослідницьких завдань* з української мови. *Дивослово*. 2012. № 4. С. 2-6.
- Онкович Г. *Медіа-педагогіка і медіа-освіта*: поширення у світі. 2007. *Дивослово*. № 6. С. 2-4.
- Осадка І. *Ігрові елементи*: цікаво й корисно. *Дивослово*. 2003. № 11. С. 41-43.
- Островська К. Як створити міні-конспект уроку з української мови у вигляді *ментальної карти*. *Дивослово*. 2019. № 4. С. 6-8.
- Передрій Г. Про *цікаві завдання й ігрові форми* роботи з української мови. *Дивослово*. 2005. № 1. С. 7-14.
- Петrenchенко С. Фразеологізми та лексичне значення їх. *Технологічна карта уроку з використанням Web 2.0*. *Дивослово*. 2016. № 5. С. 17-20.
- Піскорська Л., Любчин Т. *Геіштальт-завдання* на уроках української мови та літератури. *Дивослово*. 2016. № 3. С. 8-10
- Плахотник В. *Мова як основний засіб навчання*. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 50-52.
- Резнік Т. Мовне портфоліо учня як інноваційний *засіб навчання*. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 1. С. 37-38.
- Романенко Ю. Опановуємо методику створення *дослідницьких завдань*. *Дивослово*. 2015 № 9. С. 16-17.
- Ромасевич О. Правила вживання великої букви (2 уроки української мови з використанням *інформаційно-комп'ютерних технологій*, 10 клас). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 5. С. 26-28.
- Сергеева Н. «Дослівна мова – нежива!» Конспект інтерактивного бінарного уроку з використанням *комп'ютерних технологій*. 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 5. С. 23-30.
- Скуратівський Л. *Інформаційні технології* як засіб мовленнєвого розвитку учнів у процесі навчання української мови в основній школі. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 32-35.
- Строганова Г., Козловська Г. Застосування *інформаційно-комунікативних технологій* та web-квестів на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 6. С. 23-26.
- Телішевська Л. *Хмарні технології* на уроках української мови і літератури. *Дивослово*. 2015. № 2. С. 2-5.
- Уліщенко А. *Комп'ютер для та Інтернет* у роботі вчителя української мови і літератури. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 2. С. 45-50.

- Федоренко О. Узагальнюючі **логічні схеми** на уроках мови. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 23-24.
- Фесенко С. **Сайт** – інтерактивна методична форма вдосконалення мовно-комунікативних компетенцій ліцеїстів. *Дивослово*. 2010. № 6. С. 11-12.
- Хоменко А. Місце **інформаційних ресурсів** у методичній системі роботи вчителя української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 5. С. 37-39.
- Цінько С., Марєєв Д. Вивчення діалектної лексики засобами **ІКТ**. *Дивослово*. 2016. № 5. С. 13-16.
- Цінько С., Марєєв Д. **Мобільні технології** – альтернативний засіб вивчення української мови. *Дивослово*. 2015. № 6. С. 24-26.
- Цінько С., Марєєв Д. Перспективи використання **мобільних технологій** як альтернативного засобу вивчення дисципліни «Українська мова». *Українська мова і література в школі*. 2015. № 3. С. 47-50
- Цінько С. **Дидактичний матеріал** для розвитку аудіативних умінь учнів (5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1-3.
- Чайка Л. Узагальнення й систематизація знань із теми «Безполучникове складне речення» Поліекранний урок у 9 класі з **використанням ІКТ**. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 17-22.
- Чешуріна Т. Вчимося із зацікавленістю. **Завдання** до мовної розминки. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 75-80.
- Шевцова Л. **Електронний підручник** на уроках української мови в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 6. С. 3-6.
- Шелехова Г. Використання **комп'ютерних технологій** на уроках української мови . *Українська мова і література в школі*. 2006. № 8. С. 4-8.
- Шелехова Г. Компетентнісна орієнтація **вправ і завдань** у підручнику української мови для старшокласників (академічний рівень). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 8-12.
- Шелехова Г., Манако А., Остаф Я. **Комп'ютерні технології** у навчанні мови. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 33-35.
- Шиліна Г. Застосування дидактичних **засобів MOODLE** для забезпечення дистанційного навчання української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 5. С. 21-27.
- Яремчук В. **Дидактичний матеріал** для розвитку мовлення учнів 8 класу загальноосвітньої школи. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 6. С. 11-17.
- Ясак Т. Застосування **комп'ютерно зорієнтованих засобів** навчання на етапі узагальнення і систематизації знань із синтаксису української

- мови в 11 класі профільної школи. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 35-38.
- Ясак Т. **Мультимедійні дидактичні засоби** навчання синтаксису української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 7-8. С. 23-27.
- Ясак Т. Особливості застосування **електронних засобів** на уроках української мови в 9 класі. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 1. С. 41-44.
- Яценко Л. **Дидактичний матеріал** з теми «Повторення, узагальнення й поглиблення вивченого. Звертання, вставні слова, однорідні члени речення в простому реченні» (за творами Василя Сухомлинського). *Українська мова, 6 клас. Українська мова і література в школах України*. 2019. № 10. С. 37-40.

ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО УРОКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

- Андрияник Т. Іменник – усьому голова. **Урок захисту знань**, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 25-27.
- Багінська Ю. Коли вчить доброта. **Урок-гра**, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 3. С. 85-88.
- Бадя А. Ми – журналісти... Повторення й узагальнення вивченого про складнопідрядні речення. **Уро-прес-конференція**, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 1. С. 97-100.
- Баркова Н. Україно, я стану твоїм меценатом. **Бізнес-урок** української мови у 8 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 2. С. 15-18.
- Безсмертна Н. Боже великий, єдиний, нам Україну храни... Матеріали до проведення **вступних уроків** з української мови та літератури у старших класах. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 4. С. 6-12.
- Біда П., Біда С. Запорізького краю легенди. Інтегрований **урок-мандрівка**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 23-28.
- Білоног А. Інтеграція як один із напрямів **методичного оновлення уроку**. «Слова, протилежні за значенням (антоніми). Маршовість» (**інтегрований урок української мови і музичного мистецтва**). *Українська мова і література в школі*. 2017. № 1. С. 39-41.

- Біляєв О. **Зміст уроку** мови. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 4. С. 2-6.
- Біляєв О. **Інтегровані уроки** рідної мови. *Дивослово*. 2003. № 5. С. 36-40.
- Блажко М. Чи вміємо ми спілкуватися? **Урок-практикум**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 2. С. 31-36.
- Богаєць М. Стежками рідного краю. Конспект **уроку-подорожі**. Тема «Написання складних прикметників», 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 1. С. 90-92.
- Бойко О. «Все задумано мудро в природі!» **Інтегрований урок** у 9 класі. *Дивослово*. 2011. № 6. С. 6-8.
- Бондаренко В. Під знаком справжньої любові. Матеріал до **комбінованого уроку** рідної мови, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 31-39.
- Варзацька Л. **Дидактичні цілі, типи, структура** уроків української мови і мовлення. *Дивослово*. 2011. № 6. С. 9-14.
- Варзацька Л. Інтегровані **уроки рідної мови** і мовлення у 6 класі. *Дивослово*. 2007. № 9. С. 2-8.
- Варзацька Л. **Типи інтегрованих уроків** у системі компетентнісної мовної освіти. *Дивослово*. 2013. № 11. С. 2-4.
- Варзацька Л. **Типологія уроків** рідної мови й мовлення в системі розвивального навчання. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 6. С. 37-38.
- Варзацька Л. **Типологія уроків** української мови в системі компетентнісної освіти. *Дивослово*. 2014 № 9. С. 7-8.
- Варзацька Л. **Типологія уроків** української мови і мовлення в 10-11 класах (в умовах особистісно зорієнтованого навчання). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 2-5.
- Варзацька Л. Функції оргдіяльнісних умінь у структурі **особистісно зорієнтованого уроку** з української мови. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 29-33.
- Варзацька Л., Дворецька Л. Методика **інтегрованого уроку** мови, 5 клас, II семестр. *Дивослово*. 2004. № 7. С. 31-51.
- Василенко В. **Лінгвістичні казки** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 7. С. 35-39.
- Верготі Л. Розумне перо. **Мультимедійний урок** у 8 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 19-24.

- Витовтова А. Працюємо цікаво, творчо, весело. **Урок-лінгвістичний колоквиум** у 8 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 25-30.
- Гавриленко Л. Все про речення. **Урок-панорама**, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 28-33.
- Гаврилук О., Панчук О. **Вступні уроки** української мови у 9 класі. *Дивослово*. 2009. № 7-8. С. 18-25.
- Гаврилук О., Панчук О. Сад рідної мови. **Вступний урок** української мови у 10 класі. *Дивослово*. 2010. № 8. С. 6-10.
- Глазова О., Кузнецов Ю. **Уроки рідної мови** у 5-му класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 9-10. С. 8-13.
- Головата Л. Мовленнєвий розвиток учнів на **аспектних уроках**. *Дивослово*. 2003. № 4. С. 39-42.
- Головка Л. **Урок-мандрівка** в дивовижну країну Прислівників. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 4. С. 32-36.
- Головка Л. **Урок-мандрівка** в дивовижну країну Прислівників. Усний журнал, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 6. С. 84-92.
- Голуб Н. **Сучасний урок** української мови в умовах компетентнісного навчання. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 7-8. С. 69-71.
- Гук-Сатайкіна Н. **Урок-казка** «Дідусь Апостроф». Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 12. С. 26-28
- Гула Л. Минуле і сьогодні Китаєва. **Інтегрований урок** розвитку зв'язного мовлення, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 20-22.
- Дегтярьова Г. Оновлене звучання. **Конструювання уроків** з використанням інформаційних технологій в умовах гуманізації освіти. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 2. С. 34-44.
- Демченко А. Через мовний етикет – до розуміння філософії нації. **Бінарний урок** на тему «Звертання», 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 4. С. 159-163.
- Денисенко М. Система **опорних конспектів** на уроках мови. На захист невинувато забутої педагогічної технології. *Дивослово*. 2011. № 11. С. 15-17.

- Денісюк Л. Захищасмо свої знання нестандартною Система **залікових уроків** узагальнення та систематизації, 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 1. С. 107-116.
- Деркач О. Слово – найтонше доторкання до серця... **Урок-панорама** з елементами дослідження та дискусії. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 32-35.
- Деркач О. Удосконалювати вміння: порівнювати, узагальнювати, систематизувати, дискутувати. **Урок з елементами дослідження та експериментування**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 7-8. С. 44-50.
- Дешко Т. Пам'ять – це міст, що єднає покоління. **Урок-екскурсія** вулицями Одеси, 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 22-26.
- Дешко Т. Через красу рідної природи – до краси української мови. **Урок-пошук** у 8 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 14-18.
- Джушіна В. Мислення починається із здивування. **Нетрадиційні уроки** української мови в сільській школі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 1. С. 62-70.
- Довгнялюк Н. Як «стоять справа» з кличним відмінком? Конспект комбінованого **уроку-дослідження** з теми «Кличний відмінок іменників чоловічого роду II відміни, особливості його вживання» у 10 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 6. С. 41-47.
- Донченко Т. **Структура уроку** української мови (Проблема структура уроку вимагає переосмислення). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 3. С. 6-11.
- Донченко Т. Урок як **основна форма** організації навчальної діяльності учнів з української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 2. С. 2-6.
- Донченко Т. **Уроки мови** мають стати уроками словесності. *Дивослово*. 1995. № 4. С. 36-38.
- Дороз В. **Сучасний урок української мови** в парадигмі компетентнісного підходу: здобутки та перспективи. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 6. С. 4-10.
- Дрик О. «Мій життєвий вибір». **Інтегрований урок** української мови і мовлення. *Дивослово*. 2012. № 7. С. 10-12.
- Дрик О. «Як тебе не любити, Києве мій...». **Спарений урок** української мови в 10 класі. *Дивослово*. 2011. № 6. С. 15-17.

- Дядюріна І. У чому сила міста слави? **Інтегрований урок-зустріч** у 8 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 10. С. 62-68.
- Дяченко С. Солов'їна мова українська ... (підсумковий **урок-брейн-ринг** в 6 класі). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 3. С. 32.
- Слісєєва С. Про сучасні підходи до організації навчання на уроках української мови і літератури. Частина друга: **Нестандартний урок**. Види нетрадиційних уроків. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. №№ 1-2.
- Слісєєва Т. Про сучасні підходи до організації навчання на уроках української мови й літератури. Частина перша: **інтегративний урок** – особливий тип уроку. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 11-12. С. 92-98.
- Жулканич М. Опис зовнішності людини за картиною К. Трутовського «Жінка з полотном» (**урок-вернісаж**). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 5. С. 39-41.
- Загарук О. Методи, прийоми та засоби організації **семінарських занять** у школі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 10. С. 53-61.
- Зарубенко Н. З досвіду проведення **нестандартних уроків** української мови. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 36-38.
- Золотарьова А. Роль фразеологізмів у мовленні. **Урок-круглий стіл** у 10 класі. *Дивослово*. 2008. № 2. С. 17-20.
- Зроль Г., Грушевська А., Яковчук С. Проектна діяльність у структурі **інтегрованого уроку** рідної мови і мовлення. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 3. С. 32-39.
- Ісаєвич М. **Інтегровані уроки** з української мови та літератури рідного краю. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 3. С. 25-30.
- Ісак Н. У гостях у чарівника Прислівника. **Нестандартний урок-мандрівка**, присвячений узагальненню та систематизації знань, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 3. С. 82-88.
- Караман О., Попова Л. Мова – найважливіший засіб спілкування, пізнання і впливу. **Вступний урок** з української мови, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 7-8. С. 56-57.
- Ковальчук Т. **Інтерактивний урок** – це просто... Іменник як частина мови. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 1. С. 21-25.
- Ковальчук Т. **Інтерактивний урок** – це просто... *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 1. С. 21-25.

- Кожуховська Л. **Самоаналіз уроку** як ефективний засіб формування у студентів-філологів фахових умінь. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 3. С. 39-42.
- Колодко Г. Спонукаючи до активної розумової праці. **Бінарний урок-семінар** «Складні сполучникові речення», 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 1999. № 2. С. 158-162.
- Комаренко Н. Неймовірні пригоди хороброго речення в країні Мовландії (**урок-казкова подорож**). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 34-36.
- Комаренко Н. **Урок-казка**. Казка про Пісню та чарівну зірку Волянку. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 37-38.
- Копіці Є. Міжпредметна навчально-термінологічна лексика. **Урок-тренінг** в 11 класі. *Дивослово*. 2007. № 4. С. 12-16.
- Корніяченко Л., Більбот О. Найважче мистецтво – це мистецтво керувати. Конспект **інтегрованого уроку** української мови та економіки. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 9-10. С. 57-62.
- Кратасюк Л. **Урок-конкурс** (останній урок української мови в 11 класі). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 1. С. 38-39.
- Кратасюк О. Узагальнення і систематизація знань з теми «Самостійні частини мови» (**урок-гра** в 11 класі). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 8-10.
- Криворотенко О. **Семінар** як засіб розвитку самостійної пізнавальної діяльності школярів. *Дивослово*. 2014. № 6. С. 2-6.
- Кузнєцова Г. Методичний **концепт мети уроку** з української мови і літератури. *Українська мова і література в школі*. 2008 № 2. С. 36-39.
- Кучеренко І. **Аспектні уроки** української мови: витоки і сучасний стан. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 4. С. 15-22.
- Кучеренко І. Загальнодидактичні і лінгвометодичні вимоги до **сучасного уроку** української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 12-17.
- Кучеренко І. **Зміст уроку** української мови в аспекті комунікативно спрямованої освіти. *Українська мова і література в школі*. 2013 № 7. С. 7-13.
- Кучеренко І. **Інтегровані уроки** як вид нестандартної організації форми навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 3. С. 10-14.
- Кучеренко І. Концепція особистісно орієнтованої **технології уроку** рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 3. С. 25-31.

- Кучеренко І. Основні підходи до **систематизації та структурування уроку** української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 7-8. С. 22-27.
- Кучеренко І. **Цілевизначення** – концептуальний стрижень сучасного уроку української мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 5. С. 11-17.
- Кучерук О. **Моделювання** як структурний елемент проектування сучасного уроку української мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 5. С. 6-10.
- Кушнірова Л. Методичні поради В. Масальського щодо підвищення **ефективності уроку**. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 1. С. 2-5.
- Лаврик В. **Типологія уроків** як форма організації особистісно зорієнтованого навчання української мови в сучасній школі. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 4. С. 2-9.
- Латанський В. Чому веселка – весела? **Нестандартний урок-мандрівка** до джерела рідного слова, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2003. № 1. С. 100-106.
- Лещенко Г. Уроки української словесності (**бінарні**) як засіб реалізації нового змісту мовно-літературної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 1. С. 36-43.
- Лисенковська Г., Петренко Т. Вчись бачити внутрішню красу людини. **Інтегрований** урок зв'язного мовлення. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2003. № 5. С. 81-83.
- Ліщинська Л. «Як парость виноградної лози, плекайте мову...». **Урок у 10 класі**. *Дивослово*. 2012. № 5. С. 8-10.
- Ліщук Н. Коли комп'ютер думає українською. Конспект **інтегрованого уроку**, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2005. № 2. С. 4-5.
- Лобанчук О. Види художньої діяльності у структурі **інтегрованого уроку**. *Українська мова і література в школі*. 2006 № 6. С. 10-17.
- Лоза Н. Як загартовувати знання. **Урок-практикум** на тему «Розряди прикметників за значенням», 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2004. № 2. С. 16-20.
- Макаренко В. Уроки української мови та літератури: **традиції і новаторство**. Сторінками посібника вчителя-словесника. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2008. № 11-12. С. 12-22.
- Макарук К. Навчити приймати самостійні рішення. Система **уроків-лінгвістичних досліджень** за темою «Односкладні речення».

- Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2009. № 5. С. 8-19.
- Максютіна О. Як вовка не годуй, а ... фразеологізмів він не знатиме. **Урок-дослідження з елементами театралізації**, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2006. № 1. С. 12-17.
- Метчик Н. Опановуючи знання самостійно. **Урок-науково-практична конференція** з теми «Графіка української мови», 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2005. № 7-8. С. 35-44.
- Михайловська Н., Власенко Н. Стилістичне забарвлення «Саду» української мови (Українська мова та біологія (**бінарний урок**)). *Українська мова і література в сучасній школі.* 2013. № 2. С. 42-46.
- Мінка А. Ми – журналісти. Конспект **уроку-журналістського тренінгу**, 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2009. № 3. С. 34-37.
- Місяць Н. **Комунікативний аспект уроків** – пріоритетний напрям навчання рідної мови. *Українська мова і література в школі.* 2008. № 3. С. 5-7.
- Міхальцова Т. Поспішайте творити добро. **Урок-журналістський практикум** у 9 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях та колегіумах.* 2009. № 12. С. 31-35.
- Мостіпан В., Ющишина В. Без граматики не вивчиш математики. **Бінарний урок** з української мови і математики. *Українська мова і література в школах України.* 2015. № 7-8. С. 77-79.
- Наказний М. **Лекційно-практична** система: єдність лінгвістичної та комунікативної змістових ліній на уроках української мови у 8 класі. *Українська мова і література в школі.* 2003. № 4. С. 39-42.
- Олійник А., Кліменко І. А вже весна, а вже красна... **Бінарний урок**: українська мова – українознавство, 6 клас. *Українська мова і література в школах України.* 2016. № 5. С. 45-47.
- Омельчук С. **Вступні уроки** української мови за новою програмою. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2006. № 4-5. С. 14-31.
- Омельчук С. Розділові знаки в складних синтаксичних конструкціях: **урок-лінгвістичне дослідження**. *Українська мова і література в школі.* 2002. № 7. С. 13-14.
- Омельчук С. **Урок-дослідження** в системі навчання морфології української мови. *Українська мова і література в школі.* 2013. № 1. С. 2-7.

- Опанасенко М. У гості до іменникової країни. **Урок-подорож**, 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 7-8. С. 29-34.
- Остапенко Н. Особливості методики проведення **нетрадиційних уроків** рідної мови в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 5-8.
- Остаф Я., Гентош О. **Бінарний урок** як форма реалізації міжпредметних зв'язків. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 4. С. 24-28.
- Островська К. Як створити **міні-конспект уроку** з української мови у вигляді ментальної карти. *Дивослово*. 2019. № 4. С. 6-8.
- Панченко Н. Подорож до країни Фонетика. **Урок-екскурсія** з української мови, 5 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 3. С. 47-48.
- Панчук О. Мій друг – апостроф! **Урок-казка** у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 4. С. 6-10.
- Панчук О. Я сподіваюсь! **Вступні особистісно орієнтовані уроки** української мови у 7 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 6. С. 21-32.
- Пасішна Н. Українська – мова минулого, сучасного чи майбутнього? Фрагменти підсумкового **уроку-дискусії** у старших класах. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 10. С. 86-88.
- Пашник Т., Козяр Г. Українська **мова і бібліографія**. *Дивослово*. 2011. № 4 С. 6-9.
- Пентилюк М. Особливості **змісту уроку** мови. *Українська мова і література в школі*. 2008 № 4. С. 12-16.
- Пентилюк М. Сучасні підходи до **типології уроків**. *Дивослово*. 2008. № 6. С. 2-5.
- Пентилюк М., Окуневич Т. Варіативні форми проведення **сучасного уроку** української мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 1. С. 2-6.
- Перенчук Л. Вектори **особистісно орієнтованого уроку**. З практики застосування інновацій на уроках української мови і літератури. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 1. С. 25-32.
- Підгреб'я Н. «На сторожі стоять документи». **Урок-ділова гра** у 10 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 4. С. 39-47.
- Піддубний М. **Уроки рідної мови** (З досвіду роботи Мельник Надії Адамівни). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 41-43.

- Підопригора Ю. *Казка* про гроші та іменники хороші. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 3. С. 146-148.
- Пінчук В. Гайда в похід! Цикл *уроків-колаж* із вивчення теми «Прикметник», 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 1. С. 11-19.
- Плигань О. Закріплення вивченого матеріалу за темою «Однорідні члени речення. Кома між однорідними членами речення. Речення з кількома рядами однорідних членів» (*урок-ділова гра*). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 1. С. 37-39.
- Плохотнюк Г. Чарівна карусель. Використання *лінгвістичних казок* на уроках мови, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 1. С. 122-126.
- Подранецька Н. Складання діалогів відповідно до запропонованої ситуації. *Інтегрований урок* в 11 класі. *Дивослово*. 2008. № 5. С. 8-11.
- Поляковська Т. Навчатися для життя. З досвіду проведення «фонетичних» *уроків* у старших класах. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 6. С. 28-32.
- Приліпко Н. Формусмо уміння і навички побудови зв'язних висловлювань. Система уроків: опис пам'яток історії і культури. *Урок-реквієм*. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 1. С. 6-80.
- Присмицька О. Іменник – на кожному уроці. *Урок-розклад занять* у 6 класі. 2009. № 10. С. 40-44.
- Присяжнюк В. Патріотизм починається з любові та поваги. *Урок-журналістський практикум* (10 клас). *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 9-10. С. 63-67.
- Радецька Г. Молитва за рідну мову. Конспект уроку писемності і мови, проведеного у формі *усного журналу*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 1999. № 2. С. 166-180.
- Редька Т. Узагальнення та систематизація знань з української мови, української та світової літератури. *Інтегрований урок*, 10 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 47-49.
- Романюк Є. «Хто науку поважає, буде з добрим урожаєм» *Урок-конкурс* знавців словотвору (з елементами програмування), 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 12-16.
- Романюк Є. Наголос в українській мові. *Урок – науковий діалог*. *Дивослово*. 2005. № 9. С. 6-7.

- Романюк Є. Уживання запозичених слів. **Урок-дослідження** у 10 класі. *Дивослово*. 2003. № 2. С. 36, 45-46.
- Романюк Є. **Урок – науковий діалог**: наголос в українській мові. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 47-48.
- Руденко Л., Скрипник В. Групи слів за їх походженням: власне українські слова і запозичені. Англiцизми в українській мові. **Інтегрований урок** українська мова-англійська мова, 6 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 51-54.
- Рудницька О. Всюдисущий числівник. **Урок-розкладу занять**, 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 21-25.
- Рудницька О. Знайти користь душі своїй. **Бібліотечний урок** засвоєння нових знань з теми «Незмінювані іменники» 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 2. С. 8-13.
- Рудницька О. Чи можуть «фізики» розуміти «ліриків»? **Інтегрований урок** з української мови і геометрії. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 1. С. 110-115.
- Сафарова Г. **Інтенсифікація уроків** української мови та літератури в 9 класі. *Українська мова і література в школі*. 2012 № 1. С. 43-47.
- Сергієнко Ю. Букви, як люди...». **Ігровий урок** вивчення нового матеріалу з елементами повторення у 5 класі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 2. С. 42-47.
- Сергієнко Ю. Перший біжить, другий лежить, третій кланяється... Підсумковий **урок-пошук** у 6 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 4. С. 13-18
- Сердечний В., Попова Л. Професійна лексика. Терміни. **Бінарний урок**: українська мова і фізичне виховання, 10 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 1. С. 29-31.
- Силко О. Якби я була художником. **Урок-тренінг** у 7 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 11-12. С. 9-12.
- Скрипник Л. Кожен учень – особистість. **Нестандартні уроки** рідної мови у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 3. С. 26-46.
- Сойонова Н. **Інтегрований урок** рідної мови й мовлення «Ось прийшли морози і зима настала» *Українська мова і література в школі*. 2002. № 5. С. 17-21.
- Ткаченко Н. Життя багате на будні. Конспект **уроку-практикуму**, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 27-30.

- Угніч Р. Теорія і практика моделювання *компетентнісного уроку*. *Дивослово*. 2018. № 5. С. 12-19.
- Форостюк Т. Урізноманітноємо *форми занять*. *Дивослово*. 2000. № 10. С. 35-38.
- Харибіна Н. Дійти до серця. З досвіду проведення *інтерактивних уроків* з мови і літератури. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 3. С. 36-47.
- Ходань О. *Урок-гра* як засіб перевірки знань, умінь і навичок учнів. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 6. С. 32-34.
- Хом'як І. *Внутрішня організація* уроків мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 2. С. 8-12.
- Хом'як І. Класифікаційний аналіз *уроків мови*. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 10. С. 2-7.
- Хом'як І. *Типологія уроків* у лінгводидактичній спадщині О. М. Біляєва. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 4. С. 2-5.
- Хом'як І. Трансформаційний *зміст сучасного уроку* мовлення. *Дивослово*. 2016. № 9. С. 6-9.
- Цишевська Л., Гоц В. Лінгвістична подорож у світі зниклих рослин. *Інтегрований урок* з використанням мультимедійних технологій. 7 клас. *Дивослово*. 2010. № 2. С. 14-18.
- Чайка Л. Узагальнення й систематизація знань із теми «Безсполучникове складне речення» *Поліекранний урок* у 9 класі з використанням ІКТ. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 17-22.
- Чернюк Г. У пошуках намиста богині лади. *Урок-квест* на повторення правил написання прикметників. *Дивослово*. 2018. № 2. С. 2-4.
- Чух Г. Чи потрібен підлітку мобільний телефон? *Урок-практикум* з теми «Використання односкладних речень у мовленні», 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 15-19.
- Шиліна Г. Звертання. Розділові знаки при звертанні. Урок української мови за *класно-дистанційною формою* навчання у 8 класі. *Дивослово*. 2014. № 10. С. 5-7.
- Шиліна Г. *Класно-дистанційна форма навчання* на уроках української мови та на заняттях факультативу в допрофільних класах середньої школи. *Дивослово*. 2014. № 10. С. 2-5.
- Шуляр О. Таємниця бабиного літа. *Інтегрований урок* у 7 класі. *Дивослово*. 2014. № 4. С. 18-20.
- Юніцька Н. *Урок-казка* (Тема: Правила написання слів іншомовного походження (5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 47-32.

- Янчук О. Розвивасмо дар слова (*інтегрований урок* рідної мови і мовлення за враженнями від спілкування з природою). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 3. С. 36-38.
- Ярмолюк А. Соціокультурна змістова лінія в *структурі уроку* української мови. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 28-33.

МЕТОДИКА ФОНЕТИКИ, ГРАФІКИ, ОРФОЕПІЇ ТА ОРФОГРАФІЇ

- Антончук О. Система *вправ з орфографії* для учнів 6-7 класів. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 2. С. 2-5.
- Байдусь С. Тверді, м'які, пом'якшені *приголосні звуки*. *Асиміляція* за м'якістю. Правила вживання *знака м'якшення*. *Дивослово*. 2017. № 11. С. 12-16.
- Бакум З. Лінгвістичні засади навчання *інтонації* в гімназії. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 7-10.
- Бакум З. Особливості навчання *фонетики в профільній школі*. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. №№ 5-6.
- Бакум З. Реалізація сучасних підходів навчання на етапі поглиблення та систематизації знань із *фонетики* української мови. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 4. С. 16-20.
- Бакум З. *Фонетико-стилістичні вправи* як засіб підвищення мовної культури учнів. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 1. С. 2-4.
- Бакум З., Бойко Л. Елементи *фоностилістики* на уроках словесності. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 2-4.
- Балагура Т. *Диктанти* з лінгвістичним завданням на шевченкознавчому матеріалі (до 200-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка). *Українська мова і література в школі*. 2014. № 6. С. 32-37.
- Безсмертна Н. Формуємо інтелект. План-конспект уроку розвитку *фонетичного мислення*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 7-8. С. 25-28.
- Біляев О. Про *вивчення фонетики* в школі. *Українська мова і література в школі*. № 7-8. 2004. С. 2-4.
- Бойчук Т. *Ненаголошені [e], [u]* в коренях слів, що перевіряються наголосом. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 12. С. 34-36.
- Бондаренко Н., Скрипець Н. *Диктант* як ефективний прийом навчання правопису. *Дивослово*. 2014. № 2. С. 2-6.

- Бондаренко Н. Властивості **українського правопису** як основа формування правописної компетентності учнів. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 1. С. 12-15.
- Бондаренко Н. Методи формування **правописної компетентності** учнів основної школи на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 5. С. 18-23.
- Бондаренко Н. **Правописні поняття** як базові у формуванні правописної компетентності учнів. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 6. С. 8-13.
- Бондаренко Н. Проблема формування **правописної компетентності** учнів 5-7 класів на уроках української мови та шляхи їх розв'язання. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 4. С. 7-9.
- Бондаренко Н. Становлення **правописної компетентності** учнів 5-7 класів на основі врахування внутрішньопредметних зв'язків. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 4. С. 2-6.
- Бондаренко Н. Формування **правописної компетентності** учнів 5-7 класів на уроках розвитку зв'язного мовлення. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 8. С. 2-6.
- Бондаренко Н., Скрипець Н., Василюк О., Зеленова Л. Аналіз **правописних помилок** учнів 5-7 класів та шляхи запобігання їм. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 7. С. 2-7.
- Борщ В. **Правопис** складних слів. Українська мова, 6 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 4. С. 19-20.
- Веретільник Л. Вимова **приголосних звуків**. **Уподібнення** приголосних звуків (Урок української мови, 5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 3. С. 33-36.
- Вітюк В. Взаємозв'язок **орфографії** з мовленнєвим розвитком учнів. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 2. С. 11-15.
- Вітюк В. Психологічні фактори формування **орфографічних умінь і навичок**. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 6. С. 5-7.
- Вітюк В. Система роботи з **орфографії** у зв'язку з розвитком мовлення учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 5. С. 21-26.
- Гальчук В. «Зайве слово». Підсумкове завдання з **орфографії** для самостійної роботи учнів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 4-5. С. 98-102.
- Гальчук В. Виробляємо навички правильного **наголошування слів**. Система вправ та практичних завдань. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. №№ 4-5.
- Гальчук В. Виховуємо грамотних людей. Методичні прийоми організації самостійної роботи учнів над підвищенням **грамотності**. *Українська*

мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2005. № 9-10. С. 82-87.

- Гальчук В. Як працювати з «Українським правописом», або як засвоїти **систему орфограм**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 1. С. 33-38.
- Гаманко Т. Узагальнення та систематизація вивченого з теми «**Фонетика. Графіка. Орфоенія. Орфографія**». *Українська мова, 5 клас. Українська мова і література в школах України*. 2014. № 12. С. 37-40.
- Гетьман О. **Орфоенія** і культура мовлення. Урок української мови, 10 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 50-54.
- Гетьман С. Позначення **приголосних** на письмі. **Уподібнення приголосних**. *Українська мова, 10 клас. Українська мова і література в школах України*. 2014. № 11. С. 36-40.
- Глівінська Л. **Теоретична фонетика** в текстах. *Дивослово*. 2011. № 11. С. 31-32.
- Голуб Н. Основні принципи української **орфографії**. 10 клас. *Дивослово*. 2016. № 10. С. 24-28.
- Грона Н. Використання алгоритмів для формування **орфографічної навички**. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 2. С. 15-18.
- Грона Н. **Фонетичні знання і вміння** – фундамент орфографічної грамотності. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 4. С. 20-24.
- Гук-Сатайкіна Н. Урок-казка «Дідусь **Апостроф**». *Українська мова, 5 клас. Українська мова і література в школах України*. 2015. № 12. С. 26-28.
- Девдера М. Рідна мова: навчально-методичний компакт для 5 класу (розділ «**Фонетика. Графіка. Орфоенія. Орфографія**»). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 41-55.
- Девдера М. Узагальнення та повторення вивченого матеріалу та «**Диктантний алгоритм**». *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 40-42.
- Демчук Г. Тест «сто» як спосіб закріплення знань і навичок з **орфографії**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 4. С. 83-86.
- Діденко Н. Тестові завдання. **Орфографія**. Спрощення в групах приголосних. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 7-8. С. 54-59.
- Діденко Н. Тестові завдання. **Орфографія**. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 40-41.

- Дмитрук І. Правила вживання **знака м'якшення**. Тренувальні вправи. Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 11. С. 41-43.
- Дружененко Р. Використання навчальних **диктантів** з елементами лінгвістичного аналізу тексту на уроках української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 6. С. 5-8.
- Дуняшенко Н. Співвідношення **звуків і букв**. Звукове значення букв Я, Ю, Є, Ї. Урок у 5 класі. *Дивослово*. 2010. № 7. С. 12-14.
- Заболотний В. Тести «Пори року». Практикум з **орфографії** для п'ятикласників. *Дивослово*. 2002. № 1. С. 25-26.
- Загребельна Л. Згідно з мовленнєвим ритмом. Використання **ритмізованої мови** у процесі оволодіння предметом. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 2. С. 58-61.
- Задорожня Н. Коли розмовляти правильно вчить логіка. Розвиток лінгвістичних здібностей учнів на уроках **фонетики**, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 1. С. 84-89.
- Захарова Г. **Орфограма**. Принципи українського правопису. *Дивослово*. 2010. № 7. С. 15-17.
- Зражевська С. **Спрощення** в групах приголосних (урок української мови у 5-му класі). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 36-38.
- Іванцова Т. Правила вживання **знака м'якшення**. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 2. С. 31-34.
- Каткова І. Чи потрібна «еврика» на уроках мови?! Евристичні методи і прийоми навчання як засіб підвищення **орфографічної грамотності** учнів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 5. С. 70-75.
- Коваленко А., Опанасенко Л., Калініченко В., Назаренко Т. Як заморські гості розважали пані лексику та поважали пані **орфографію**. Система уроків з теми «**Написання слів іношомовного походження**» 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 1. С. 6-10.
- Комендант С. **Диктанти** для старшокласників. *Дивослово*. 2002. № 4. С. 16-20.
- Корицька Г. Різнобірка **диктантів** для 6 класу. *Дивослово*. 2008. № 1. С. 9-12.
- Корицька Г. Різнобірка **диктантів** для 7 класу. *Дивослово*. 2008. № 10. С. 11-14.
- Корицька Г. Різнобірка **диктантів**. 8 клас. *Дивослово*. 2009. № 11. С. 33-34.

- Корицька Г. Різнобірка навчальних **диктантів**. *Дивослово*. 2007. № 2. С. 10-12.
- Кравченко М. Кожен урок як свято або до грамотності – через ейдотехніку. Авторська методика формування в учнів почуття любові до рідної мови, постійності інтересу до потреби у її вивченні через застосування персоніфікації і мнемотенізації лінгвістичної термінології, кольористики морфології і стилістики, ейдотехніки **орфографії**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 6. С. 38-41.
- Кравчук Л. Правила вживання **знака м'якшення**. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 11. С. 27-29.
- Кратасюк Л. Узагальнення і систематизація знань з теми «**Фонетика. Графіка. Орфографія. Орфоенія**». *Дивослово*. 2000. № 7. С. 40-42.
- Купцова В. **Орфографічна пам'ятка** гімназиста. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 1. С. 70-76
- Кучерук О. Технології розвитку **правописної грамотності** школярів. *Дивослово*. 2009. № 1. С. 2-7.
- Ліпінська Н. Не бійтесь заглядати у словник (урок-презентація найуживаніших винятків з **орфографічних правил**). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 28-32.
- Ліпінська Н. Презентація словничка винятків з **орфографічних** правил. Фрагменти уроку. *Дивослово*. 2003. № 11. С. 36-38.
- Ліщинська Л. Складні випадки правопису слів із **ненаголошеними голосними**. *Дивослово*. 2011. № 6. С. 18-20.
- Макаренко В. **Робота над помилками** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 15-17.
- Манзевита Г. Удосконалення й закріплення знань з теми «**Фонетика. Орфографія**». *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 6. С. 20-21.
- Марцієнко Т. Формування навичок **інтонування** мовлення учнів середньої школи як передумова розвитку мисленнєво-мовленнєвої діяльності на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 2. С. 5-9.
- Мельник Н., Піддубний М. **Опорні конспекти** з української мови. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 56-61.
- Метчик Н. Опановуючи знання самостійно. Урок-науково-практична конференція з теми «**Графіка української мови**». 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 7-8. С. 35-44.
- Мукевич І. **Мікродиктанти**. *Дивослово*. 2003. № 12. С. 43-44.

- Новосьолова В. Узагальнення й систематизація найважливіших відомостей з **орфографії** (завдання в тестовій формі для контролю навчальних досягнень старшокласників. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 6, 8.
- Олійник А. Уживання **суфіксів -ів-, -їв-** у назвах міст України. *Українська мова, 10 клас. Українська мова і література в школах України*. 2015. № 11. С. 52-56.
- Омельчук С. Практикум з **правопису** української мови: загальні питання. *Дивослово*. 2008. № 3. С. 13-17.
- Омельчук С. Практикум з правопису української мови: **написання голосних**. *Дивослово*. 2008. № 5. С. 12-16.
- Омельчук С. Практикум з правопису української мови: основні закони милозвучності **написання приголосних**. *Дивослово*. 2008. № 4. С. 29-34.
- Омельчук С. Статус порушення норм **позиційного чергування**. Як рахувати помилки в учнівських роботах. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 11. С. 38-21.
- Омельчук С. Статус порушення **норм позиційного чергування**. Як рахувати такі помилки в учнівських роботах. *Дивослово*. 2017. № 11. С. 7.
- Омельчук С. Практикум з правопису української мови: основні закони **милослухності**. *Дивослово*. 2008. № 7. С. 20-21.
- Остапова А. Відкриваємо таємниці **префіксів з-, с-, роз-, без-**. Урок засвоєння нових знань у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2009. № 11. С. 45-50.
- Очеретна Л., Минько М. **Дзвінки й глухі** приголосні. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 12. С. 28-29.
- Памфілова М. Узагальнення та систематизація вивченого матеріалу з теми «**Фонетика. Графіка. Орфографія. Орфоепія**». *Українська мова і література в школі*. 2002. № 1. С. 33-34.
- Панченко Н. Подорож до **країни Фонетика**. Урок-екскурсія з української мови, 5 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 3. С. 47-48.
- Панчук О. «Поетична, музикальна, мальовнича...»: **засоби милозвучності** в українській мові. Урок у 5 класі. *Дивослово*. 2009. № 2. С. 20-21.
- Панчук О. Мій друг – **апостроф!** Урок-казка у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2008. № 4. С. 6-10.
- Панчук О. Як викликати на урок «невідкладну ігрову допомогу». Формування **орфографічних умінь і навичок** шляхом поєднання інноваційних ідей з образно-асоціативним методом та режисурою

- уроку. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 4. С. 10-20.
- Панькова Н. Лінгводидактичні ігри «**Цікава фонетика**» на уроках української мови в 5 класі. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 32-35.
- Пасат О. Слухай уважно, **вимовляй** правильно – напишеш грамотно. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 86-90.
- Пашник Т. Нестандартні навчальні **диктанти**. 5 клас. Дивослово. 2007. № 6. С. 8.
- Пентилюк М. Виховуємо чуття мови (дещо про **засоби милозвучності**). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 5-8.
- Передрій Г. Про **вивчення фонетики** у 5 класі. *Дивослово*. 2004. № 11. С. 2-5.
- Передрій Т. Складні випадки **правопису великої літери**. Урок у 10 класі. *Дивослово*. 2017. № 5. С. 24-26.
- Петренко Н. Особливості **наголошування** різних частин мови – полісемічних слів – у синхронному й діахронному аспектах. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 6. С. 40-46.
- Пилипенко О. Написання **частки не із прикметниками**. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 7-8. С. 63-66.
- Піскорська Л., Скуратівська Г., Скуратівський Л. **Тестові завдання** з курсу української мови для тематичного контролю у **5 класі**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 14-20.
- Поляковська Т. Навчатися для життя. З досвіду проведення «**фонетичних**» **уроків** у старших класах. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 6. С. 28-32.
- Попович І. До проблеми підвищення **орфографічної** та пунктуаційної грамотності учнів. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 13-18.
- Проценко Т. Основні випадки **чергування у/в, і/й**. *Дивослово*. 2010. № 1. С. 30-32.
- Райська Л. Удосконалення **навичок правопису не** (На матеріалі 10-11-х класів). *Дивослово*. 2000. № 4. С. 38-40.
- Редька Т. Як «почути» стиль? Матеріали до уроку української мови з теми «**Стилістичні засоби фонетики**» в 10 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 4. С. 23-26.
- Решетняк Т. Ненаголошені **голосні Е, И** в коренях слів. *Дивослово*. 2017. № 12. С. 17-20.

- Романюк Є. **Наголос** в українській мові. Урок – науковий діалог. *Дивослово*. 2005. № 9. С. 6-7.
- Романюк Є. Урок – науковий діалог: **наголос** в українській мові. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 47-48.
- Ромасевич О. Правила **вживання великої букви** (2 уроки української мови з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій, 10 клас). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 5. С. 26-28.
- Рудницька О. Урок української мови на тему «**Написання слів** іншомовного походження». *Українська мова і література в школі*. 2003. № 1. С. 47-48.
- Саевич І. Казка «**М'який знак**». *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 10. С. 56.
- Семенов О., Романенко Ю. Правопис слів із **чергуванням голосних і приголосних**. Урок у 10 класі. *Дивослово*. 2013. № 6. С. 25-29.
- Сергієнко Ю. **Букви**, як люди...». Ігровий урок вивчення нового матеріалу з елементами повторення у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцей та колегіумах*. 2008. № 2. С. 42-47.
- Скурагівська Г. Формування загальнонавчальних умінь під час вивчення **фонетики, графіки, орфоенії, орфографії**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 8. С. 13-16.
- Соловей Н. Узагальнюємо і систематизуємо знання засобами **милозвучності мови**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцей та колегіумах*. 2011. № 5. С. 65-70.
- Степаненко М., Степаненко Н. Найукраїнніша чи найнаціоналістичніша? Учителєві й учневі про історію **української г**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцей та колегіумах*. 2000. № 4. С. 9-16.
- Ткачук Н. Поетичний **правопис**. Віршований додаток до підручників української мови для 5 класу. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцей та колегіумах*. 2011. № 4. С. 46-54.
- Хом'як І. Алгоритмування навчального матеріалу з **орфографії**. *Дивослово*. 1999. № 5. С. 18-20.
- Хом'як І. Вивчення **орфографії** на морфологічній основі. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 7-11.
- Хом'як І. Визначення **орфограми** у писемному мовленні. *Дивослово*. 2000. № 2. С. 29-31.
- Хом'як І. Дослідне навчання **орфографії**, його характеристика і перспективи. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 7. С. 35-38.
- Хом'як І. З історії дослідження методики навчання української **орфографії**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 1. С. 55-59.

- Хом'як І. Компетентнісний підхід до навчання **правопису** української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 11. С. 17-21.
- Хом'як І. Методика формування **орфографічних умінь і навичок**. *Дивослово*. 2012. № 3. С. 41-50.
- Хом'як І. Навчання **орфографії** в сучасних умовах. *Українська мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 12-15.
- Хом'як І. **Орфографічна компетентність** як складних формування мовної особистості. *Дивослово*. 2015. № 11. С. 2-5.
- Хом'як І. Практика навчання **орфографії** в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 4. С. 14-17.
- Хом'як І. Вивчення лексики у поєднанні з **орфографією**. *Дивослово*. 2002. № 5. С. 20-24.
- Цінько С., Медвідь Н. Правила вживання **м'якого знака** (урок рідної мови в 10 класі). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 11-13.
- Чапська З. **Написання не** з іменниками, прикметниками, прислівниками. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 60-62.
- Шаруділова Л. Узагальнення й систематизація знань з теми «**Фонетика. Орфоенія. Графіка. Орфографія**». *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 2. С. 51-53.
- Шкавро В. **Звуки мови й мовлення**. Голосні і приголосні звуки. Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 10. С. 43-49.
- Шкавро В. Правила вживання **м'якого знака**. Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 5. С. 46-51.
- Шляхова В. З досвіду викладання **орфографії**. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 2. С. 44-46.
- Южакова О. **Диктанти** із завданнями (для самостійної роботи) «Я перевіряю українські диктанти». *Українська мова і література в школі*. 2003. № 2-4.
- Южакова О. **Диктанти** із завданнями (для самостійної роботи) «Я пишу українські диктанти». *Українська мова і література в школі*. 2002. № 6, 7.
- Юніцька Н. Урок-казка (Тема: Правила **написання слів** іншомовного походження (5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 47-32.
- Ющук І. **Наукові засади** вивчення **фонетики** у школі. *Дивослово*. 2007. № 10-11.
- Ющук І. Тести з **правопису**. За посібником І. П. Ющука «Практикум з правопису української мови». *Дивослово*. 2007. № 1-3.

МЕТОДИКА ЛЕКСИКИ ТА ФРАЗЕОЛОГІЇ

- Александрова В. Розгадуймо кросворди із **фразеологізмами** на уроках української мови та у процесі позакласної роботи. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 69-71.
- Архангельська Л. «Нема мудріших, ніж народ, учителів...». Урок повторення й узагальнення знань учнів з **фразеології**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 10. С. 30-38.
- Архангельська Л. У **фразеології** «Дух язика». Узагальнювальний урок-дослідження у 10 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 4. С. 19-27.
- Бакум З. Проблема класифікації **лексичних вправ** в умовах компетентнісної парадигми освіти. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 5. С. 3-5.
- Бишляга О. **Словникова робота** – важлива складова розвитку мовлення молоді. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 1. С. 32-36.
- Білоног А. Інтеграція як один із напрямів методичного оновлення уроку. «Слова, протилежні за значенням (**антоніми**). Маршовість» (інтегрований урок української мови і музичного мистецтва. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 1. С. 39-41.
- Блізніченко О. Усунення лексичних помилок у вживанні **паронімів**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 36-38.
- Бойко Л. Походження слів: **власне українські та запозичені слова**. Українська мова, 6 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 4. С. 40-41.
- Бойчук Т. Тестові завдання з **фразеології**. Дивослово. 2008. № 4. С. 8-14.
- Бондаренко Н. **Лексикологія**. 5 клас. Дивослово. 2003. № 9. С. 51-55.
- Бондаренко Н. Проблеми **словникової роботи** на уроках української мови та шляхи їх розв'язання. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 7. С. 5-11.
- Бондаренко Н. Робота з **фразеологічним словником** на уроках української мови в 5 класі. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 8. С. 2-8.
- Бондаренко Н. **Словникова робота** як один із аспектів реалізації соціокультурної змістової лінії. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 7-8. С. 2-5.
- Бондаренко Н. Способи **семантизації слів** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 5. С. 26-30.
- Бондаренко Н. **Фразеологізми**, їх лексичне значення. Вживання фразеологізмів у мовленні. 5 клас. Дивослово. 2004. № 9. С. 45-48.

- Василенко А. Поповнимо рахунки знань. Цикл професійно спрямованих уроків із теми **«Лексика та фразеологія»**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 9-10. С. 29-46.
- Войцехівська І. Однорідні члени речення. Вивчення теми на основі **професійної лексики**. *Дивослово*. 2012. № 12. С. 2-7.
- Гецько Н. **Синоніми. Синонімічні ряди. Типи лексичних синонімів**. Українська мова, 10 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 6. С. 66-67.
- Голуб Н. Збагачення мовлення учнів 5-7 класів **власне українською лексикою**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 4-8.
- Гонтар В. У світі цікавої **лексикології та фразеології** (ігрові вправи з творчим завданням для учнів 5-6 класів). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 6. С. 43-51.
- Гончаренко К. **Фразеологія**. Українська мова, 6 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 4. С. 42-44.
- Горошкіна О. «Не бійтесь заглядати у словник...» (**Лексикографічна робота** у 10 класі). *Дивослово*. 2000. № 9. С. 33-35.
- Греб В. **Словники** й довідкова література. Електронні словники. Українська мова, 10 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 3. С. 27-28.
- Греб М. Національно-культурний компонент змісту навчання **лексикології і фразеології** української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 6. С. 3-7.
- Гребницький Г. Формування в учнів мовленнєвих умінь засобами **фразеології**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 5. С. 58.
- Гречко О. Додержання **лексичних** та граматичних **норм** сучасної української літературної мови. *Дивослово*. 2016. № 6. С. 19-22.
- Груба Т. Місце роботи над збагаченням мовлення учнів **синонімами** в шкільному курсі української мови (5-6 класи). *Українська мова і література в школі*. 2002 № 4. С. 9-17.
- Деркач О. **Слово** – найтонше доторкання до серця... Урок-панорама з елементами дослідження та дискусії. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 32-35.
- Доброльожа Г. Як ходить переяславський індик? З досвіду використання **фразеологізмів** для мовленнєвого та естетичного розвитку учнів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 5. С. 93-98.
- Долінговська С. Вивчаємо **фразеологію**. *Дивослово*. 2014. № 2. С. 10-13.

- Дороз В. Вивчення **української лексики** в 5-6 класах шкіл з багатонаціональним контингентом. Лінгвокультурологічний підхід. *Дивослово*. 2005. № 10. С. 4-8.
- Дороз В. Вивчення української лексики в поліетномовних школах: **лінгвокультурологічна робота**. *Дивослово*. 2005. № 12. С. 10-13.
- Дудик М. Від **лексики** пасивної до активної в публіцистичному мовленні. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 48-50.
- Єрмоленко С. **Лексичні та граматичні синоніми** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7. С. 11-16.
- Золотарьова А. Роль **фразеологізмів** у мовленні. Урок-круглий стіл у 10 класі. *Дивослово*. 2008. № 2. С. 17-20.
- Каліш В. **Поліфункціональність слова**. Формування мовних умінь. *Дивослово*. 2001. № 6. С. 19-22.
- Коваленко А., Опанасенко Л., Калініченко В., Назаренко Т. Як заморські гості розважали **пані лексику** та поважали пані орфографію. Система уроків з теми «Написання слів іншомовного походження» 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 1. С. 6-10.
- Коваль В. Безмежний як думка. Система комбінованих уроків із вивчення **фразеології**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 6. С. 25-33.
- Ковальчук С. «Освічену людину зразу видно?» Підсумковий урок, 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 44-47.
- Кожуховська Л. **Етимологічний аспект** української мови у системі ноосферної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 1. С. 56-57.
- Козаченко С. Картки з **фразеології** для п'ятикласників. *Дивослово*. 2007. № 5. С. 12-13
- Козлова Т. **Лексична норма**. Контрольна робота 2. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 34-35.
- Копіці Є. **Міжпредметна навчально-термінологічна лексика**. Урок-тренінг в 11 класі. *Дивослово*. 2007. № 4. С. 12-16.
- Коробоненко Т. Джерела української **фразеології**. Стилiстичні засоби фразеології. Ігрові прийоми та практичні завдання до теми «Фразеологія». *Українська мова, 10 клас. Українська мова і література в школах України*. 2019. № 4. С. 34-36.
- Коробоненко Т. Ігрові прийоми та практичні завдання до теми «**Фразеологія**». *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 12. С. 47-51.

- Кузнєцова Г. Вивчення **лексем-побутивізмів** із символічним компонентом на позначення назв одягу. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 5. С. 33-39.
- Кузнєцова О. Використання **паронімів** у мовленні, 5 клас. *Дивослово*. 2019. № 6. С. 15-17.
- Кучерук О. Формування **лексичної компетентності** учнів у процесі навчання української мови з використанням методу проектів. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 1. С. 26-30.
- Латанський В. Чому веселка – весела? Нестандартний урок-мандрівка до джерела **рідного слова**, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2003. № 1. С. 100-106.
- Левченко Т. **Омоніми** та різновиди їх. **Міжмовні омоніми**. Урок у 10 класі філологічного профілю. *Дивослово*. 2009. № 4. С. 13-14.
- Левченко Т. Система завдань і вправ щодо збагачення мовлення учнів 5-7 класів **етнокультурознавчою лексикою**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 20-23.
- Левченко Т. **Словник етнокультурознавчої** лексики. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 13-18.
- Ліщинська Л. Урок узагальнення вивченого про **фразеологізми** на уроках української мови в 10 класі. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1. С. 36-42.
- Логвиненко Н. **Лексикологічні** перегони. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 7-8. С. 63-68.
- Максютіна О. Як вовка не годуй, а ... **фразеологізмів** він не знатиме. Урок-дослідження з елементами театралізації, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2006. № 1. С. 12-17.
- Маткобожик В. Довідник «Все для учнів про **фразеологію**». *Українська мова і література в школі*. 2012. №№ 4-6.
- Мелешко Л. Гра на уроках навчання **лексикології** в 5-6 класах. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 6. С. 16-20.
- Мельник Р. Осмислити та систематизувати. Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів при вивченні **«Лексикології»** у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2009. № 12. С. 68-74.
- Мироненко Т. Формування образного мислення учнів на уроках **лексикології**. *Дивослово*. 2003. № 1. С. 37-39.
- Нагрибельна І. Формування **лексичного запасу** учнів засобами самостійної роботи. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 10. С. 16-18.

- Науменко Л. Джерело – саме життя. Два уроки з вивчення української **фразеології**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 6. С. 34-38.
- Новосьолова В. Вивчення розділу «**Лексикологія. Фразеологія**» у шостому класі. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 6. С. 7-10.
- Новосьолова В. Вивчення **слова** і його **лексичного значення** у школі. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 8-10.
- Новосьолова В. Використання сучасних методів, прийомів та засобів навчання на уроках **лексикології**. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 8. С. 8-18.
- Новосьолова В. Виховні можливості збагачення мовлення учнів **емоційно забарвленою лексикою** у процесі вивчення морфології. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 8. С. 10-13.
- Новосьолова В. Методичні підходи до збагаченням мовлення учнів емоційно забарвленою **лексикою** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 4. С. 13-16.
- Новосьолова В. Особливості роботи з формування **лексичної компетентності** учнів основної школи на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 7. С. 12-19.
- Новосьолова В. Особливості уроків вивчення **лексикології** у 5 класі на компетентнісній основі. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 8. С. 31-36.
- Новосьолова В. Проблема збагачення мовлення учнів **емоційно забарвленою лексикою** у науковій спадщині Л. В. Скуратівського. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 4. С. 57-58.
- Новосьолова В. Психолого-педагогічні особливості засвоєння підлітками **емоційно забарвленої лексики**. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 3. С. 9-13.
- Новосьолова В. Робота над **значенням слова** на основі його семантичних зв'язків (на матеріалі уроків у 5 класі). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 22-23.
- Новосьолова В. Стилїстичні особливості **лексикології і фразеології** на уроках української мови в 10 класі. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 17-23.
- Новосьолова В. Тестові завдання для контролю навчальних досягнень учнів 5 класів з теми «**Лексикологія**». *Українська мова і література в школі*. 2012. № 6. С. 13-15.
- Новосьолова В. Узагальнення й систематизація найважливіших відомостей з **лексикології і фразеології** (завдання в тестовій формі для

- контролю навчальних досягнень старшокласників). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 4. С. 56-61.
- Новосьолова В. Уроки *«Лексикології і фразеології»* 6 класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 10-13.
- Обручар А. Мандрівка в царство *Лексикології*. Урок мови у 5 класі. *Дивослово*. 2010. № 2. С. 8-9.
- Омельчук С. Формуємо *лексикографічну компетентність* сучасного учня старшої школи на засадах дослідницького підходу. На матеріалі вивчення *лексикографії* в 10 класі. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 5. С. 26-29.
- Омельчук С., Костюшко В. Формування *лексикологічної компетентності* інокомуніканта в процесі навчання української мови. *Дивослово*. 2019. № 4. С. 2-5.
- Остапченко О. 100 знайомих чужинців: *запозичена лексика* в українській мові через призму навчальної гри. *Українська мова і література в школах України*. 2016. №№ 4, 5.
- Остапченко О. Проблемні завдання та дидактичні ігри у вивченні *фразеологічних ресурсів* української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 32-37.
- Остапченко О. Проблемні завдання та лінгвістичні ігри у вивченні *лексики* української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 2. С. 12-14.
- Остапченко О. Тест-гра як засіб збагачення *словникового запасу* старшокласників. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 36-41.
- Осьмакова М. *Синонімічне та фразеологічне багатство* української мови, 10 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 12. С. 45-47.
- Павлів Л. Узагальнюємо тему *«Фразеологія»*. *Дивослово*. 2015. № 6. С. 21-23.
- Пашкова Л. Основні *групи фразеологізмів*. Стилiстичні засоби фразеології. Урок у 10 класі з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій. *Дивослово*. 2012. № 5. С. 10-12.
- Петренко Н. Особливості наголошування різних частин мови – *полісемічних слів* – у синхронному й діахронному аспектах. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 6. С. 40-46.
- Петреченко С. *Фразеологізми* та лексичне значення їх. Технологічна карта уроку з використанням Web 2.0. *Дивослово*. 2016. № 5. С. 17-20.
- Пилипенко О. Вивчення теми *«Фразеологія»* в процесі підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 7-12.

- Плетньова Л. Завдання в тестовій формі для контролю навчальних досягнень учнів 10-х класів з теми «**Стилістичні засоби лексикології і фразеології**». *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 61-64.
- Плітко В. «Думайте красиво!» Уроки творчості у 6 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 6. С. 8-15.
- Подранецька Н. **Лексика** української мови. *Дивослово*. 2008. № 9. С. 26-30.
- Подранецька Н. Узагальнення вивченого з розділу «**Лексикологія. Фразеологія**». *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 35-37.
- Пономаренко А. Практична **робота зі словниками** різних типів. Урок української мови, 10 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 6. С. 63-64.
- Попова Л. Загадковий світ рослин (Вивчення **лексикології** у 5 класі на основі текстів про природу). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 12-15.
- Рик О. **Професійна лексика. Терміни. Роль фразеологізмів** у професійному мовленні. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 11. С. 46-49.
- Романюк Є. Уживання **запозичених слів**. Урок-дослідження у 10 класі. *Дивослово*. 2003. № 2. С. 36, 45-46.
- Роянова А. **Лексика і фразеологія**. Перевірка і корекція знань, умінь та навичок. *Дивослово*. 2007. № 5. С. 10-11.
- Руденко Л., Скрипник В. **Групи слів за їх походженням**: власне українські слова і запозичені. Англiцизми в українській мові. Інтегрований урок українська мова-англійська мова, 6 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 51-54.
- Селігей П. **Семантична мотивація лексики** як засіб активізувати учнівську цікавість. *Дивослово*. 2005. № 9. С. 50-52.
- Семеног О. Вивчення **назв спорідненості і свояцтва**. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 5. С. 60-63.
- Семеног О. Етнолінгвістичний підхід у вивченні **назв спорідненості і свояцтва**. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 6. С. 44-47.
- Сердечний В., Попова Л. **Професійна лексика. Терміни**. Бінарний урок: українська мова і фізичне виховання, 10 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 1. С. 29-31.
- Симоненкова Т. Збагачення **словникового запасу** учнів як важливий чинник формування комунікативної компетентності. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 8. С. 27-32.

- Соловей Л. Вираження етнічної специфіки української культури у **фразеології**. Матеріали до уроку. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2011. № 6. С. 52-62.
- Соловець Л. Збагачуймо мовлення учнів **фразеологізмами**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2011. № 10. С. 62-74.
- Соловець Л. **Фразеологізми** як засіб формування культури спілкування. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 6. С. 14-19.
- Степанець А. **Багатозначність** слів. **Пряме і переносне** значення слова. Типи переносних значень, 10 клас. *Дивослово*. 2013. № 1. С. 16-17.
- Степанець А. Лексика української мови з погляду **походження**. **Власне українські слова**. *Дивослово*. 2013. № 1. С. 18-19.
- Стефурак Р., Іванишин Н., Бабій І. Навчальний потенціал тестових завдань із **лексикології та фразеології** в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 9-14.
- Строганова Г. Функційно-семантичний підхід до засвоєння **лексики** на уроках розвитку мовлення. *Дивослово*. 2007. № 4. С. 9-11.
- Теклюк В. Вивчення **фразеології** в 5 класі. *Дивослово*. 1999. № 4. С. 24-26.
- Тесленко О. Міжпредметні зв'язки як дидактична умова підвищення рівня знань учнів з **фразеології**. *Дивослово*. 2000. № 1. С. 37-39.
- Тесленко О. Робота над засвоєнням **фразеологізмів** української мови на міжпредметній основі. *Українська мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 23-24.
- Тесленко О. **Фразеологія** на уроках рідної мови як етнографічний фактор. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 2-3.
- Тібіє С. Роль **фразеологізмів** у мовленні. Стилiстичні засоби фразеології (урок української мови в 10 класі). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 32-34.
- Ткачук В. Узагальнення і систематизація знань із теми **«Лексикологія. Фразеологія»**. *Дивослово*. 2017. № 10. С. 25-28.
- Ткачук Г. Збагачення мовлення учнів **експресивною лексикою**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 10-13.
- Токарчук Б. Віршований **словничок фразеологізмів**. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 38-40.
- Токарчук Б. Засвоєння **фразеологізмів** за допомогою спеціальних прозових текстів. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 9. С. 62-64.
- Троганова Г. Використання функціонально-семантичного підходу до вивчення **лексики** на уроках зв'язного мовлення в п'ятому класі. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 4-6.

- Федоренко В. Виховання духовністю. Конспект уроку «Молитовні акорди дзвону» з теми «**Синоніми**». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 7-8. С. 49-55.
- Федорчук Т. Навчання старшокласників використовувати **лексичні засоби** виразності мовлення на уроках риторики. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 17-21.
- Фіщенко-Савицька Н. Краса і багатство української мови (Джерела **української фразеології**). *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 10. С. 44-46.
- Фурманська О. Використання **багатозначних слів** у прямому й переносному значеннях. Лексична помилка. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 12. С. 47-48.
- Хом'як І. Вивчення **лексики** у поєднанні з орфографією. *Дивослово*. 2002. № 5. С. 20-24.
- Хом'як І. **Словникова робота** як засіб формування лексичної компетентності. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 5. С. 28-31.
- Хом'як І., Каркіч І. Компетентнісний підхід до навчання **лексики** в загальноосвітніх навчальних закладах. *Дивослово*. 2019. № 10. С. 25.
- Хом'як І., Серветник Н. Метод проєктів як ефективний чинник досягнення **лексичної компетенції**. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 9. С. 13-16.
- Хома Т. Вивчення **лексикології та фразеології**. Формування культури мовлення. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 50-53.
- Цінько С., Марєєв Д. Вивчення **діалектної лексики** засобами ІКТ. *Дивослово*. 2016. № 5. С. 13-16.
- Шинкаренко Л. Джерела **української фразеології**, 6 клас. *Дивослово*. 2017. № 10. С. 21-24.
- Шлапак Н. **Слова, слова...** Вони такі всі різні. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 2. С. 34-36.
- Шляхова В. Опанування способів тлумачення **лексичного значення**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 3. С. 30-34.
- Шляхова В., Нечитайло Н. Робота із **словниками** на уроці української мови. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 8. С. 11-13.
- Шуть Л. **Фразеологізми** в синтаксичній функції головних членів речення. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 58-60.
- Щока О. Вивчення **фразеології** в 10 класі на матеріалі творів Бориса Грінченка. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 5. С. 28-33.

- Янчук Н. Програма експериментального вивчення **слова і фразеологізму** в аспекті функційно-комунікативного вивчення мови. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 3. С. 14-17.
- Янчук Н. Реалізація принципу наступності у процесі вивчення **лексики і фразеології**. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 2. С. 10-13.
- Янчук Н. Реалізація функціонально-комунікативного підходу до вивчення **лексики** сучасної української літературної мови. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 6. С. 31-36.
- Янчук Н. Реалізація функціонально-комунікативного підходу до вивчення **фразеології** у середніх навчальних закладах нового типу. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 4. С. 28-32.

МЕТОДИКА БУДОВИ СЛОВА Й СЛОВОТВОРУ

- Аміріді І. Особливості **побудови слова**. Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 4. С. 59-60.
- Байдусь С. Основні способи **слово-** та формотворення. 6 клас. *Дивослово*. 2014. № 7-8. С. 14-16.
- Байдусь С. Основні **способи словотворення**. *Дивослово*. 2015. № 7-8. С. 21-24.
- Безсмертна Н. Вічний двигун на ім'я **словотвір**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2004. № 4. С. 168-170.
- Бойко Н. Правопис **префіксів пре-, при-, прі-**. Урок української мови, 5 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 29-31.
- Бондаренко Н. **Будова слова. Словотвір**. Орфографія. *Дивослово*. 2004. № 4. С. 42-44.
- Вільчинська Т. **Морфемний і словотвірний аналіз** у школі. *Дивослово*. 2003. № 8. С. 29-35.
- Гамій І. Основні **способи словотворення**. *Дивослово*. 2019. № 10. С. 14-16.
- Головка Л. Як **ростуть слова?** Особистісно зорієнтований урок захисту проєктів. 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2005. № 9-10. С. 14-21.
- Гопштер Є. Комунікативно-діяльнісний напрямок вивчення **словотвору**. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 6-8.
- Греб М. Діагностування навчальних досягнень учнів під час вивчення **словотвору** української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 2. С. 5-8.

- Грона Н. Методика опрацювання *морфологічних написань* у процесі вивчення розділу «*Будова слова*». *Українська мова і література в школі*. 2009. № 6. С. 11-14.
- Девдера М. Рідна мова: навчально-методичний компакт для 5 класу (розділ «*Будова слова*»). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 2. С. 38-46.
- Девдера М. Рідна мова: навчально-методичний компакт для 5 класу (розділ «*Будова слова*», «*Словотвір*»). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 3. С. 53-58.
- Дуняшенко Н. Подорож стежиною *словотворення*. Урок української мови, 6 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 10. С. 61-66.
- Квашук А. *Будова слова* в українській мові (у завданнях, запитаннях і відповідях). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 7. С. 39-42.
- Квашук А. Вивчаємо *словотвір*. Запитання, завдання й відповіді. *Дивослово*. 2005. № 6. С. 7-10.
- Квашук А. Поняття про *основу слова* (тестові завдання). *Дивослово*. 1999. № 4. С. 21-24.
- Ковтун І. До усвідомлення суті *морфемного знака*. Розглядаємо труднощі *морфемного членування слів*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 10. С. 91-95.
- Кривонос Н., Ліпеха О., Ніколайцева О. *Будова слова*. Орфографія. Система уроків з української мови з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, 5 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 11-12. С. 41-46.
- Кривонос О., Ліпеха О., Ніколайцева О. Система уроків з теми «*Будова слова*. Орфографія». *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. №№ 1, 2, 4.
- Манжос О. *Словотвір*. Поняття про твірну основу й похідне слово. Афіксальні способи творення слів. *Дивослово*. 2008. № 10. С. 8-10.
- Мельник Н., Піддубний М. Опорні конспекти з української мови. *5 клас*. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 50-55.
- Омельчук С. Практикум з правопису української мови: *будова слова* і орфографія. *Дивослово*. 2008. № 12. С. 18-19.
- Онкович Г. Вправи на *словотвір*. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 2. С. 7-8.
- Передрій Г. Вивчення складних питань *шкільного словотвору*. *Дивослово*. 2004. № 2. С. 22-23.
- Романюк Є. «Хто науку поважає, буде з добрим урожаєм» Урок-конкурс знавців *словотвору* (з елементами програмування), 5 клас. *Українська*

мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2004. № 2. С. 12-16.

- Романюк Є. У **майстерні слова**. Система уроків з елементами програмованого навчання, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 5-6. С. 13-18.
- Соловей Н. Вчимося використовувати **засоби словотвору** в різних стилях мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 6. С. 44-51.
- Чемоніна Л. Наступність і перспективність у засвоєнні школярами **словотворчих понять**. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 1. С. 5-9.
- Чемоніна Л. Наступність і перспективність як перемога засвоєння школярами понять з **морфеміки**. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 3. С. 7-12.
- Чемоніна Л. Функціонально-стилістичний підхід до вивчення **морфеміки і словотвору** як засіб реалізації спадкоємності між освітніми ланками. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 6. С. 2-6.
- Яворська С. Вивчення **словотвору** в п'ятому класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 61-63.

МЕТОДИКА МОРФОЛОГІЇ

- Альбрехт А. Два уроки на одну тему: узагальнення та систематизація вивченого з **морфології** (7-й клас). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 7-8. С. 40-43.
- Альбрехт А. Коли слово стає святом. Урок узагальнення і систематизації з теми «**Морфологія**» у 7 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 8. С. 22-25.
- Андрияник Т. **Іменник** – усьому голова. Урок захисту знань, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 25-27.
- Аношкіна Г. **Морфологія**. Повторення, систематизація, узагальнення вивченого. Українська мова, 7 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 7-8. С. 52-53.
- Артеменко Л. **Дієприкметники** доконаного і недоконаного виду, їх творення. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 11. С. 34-37.
- Бабіна М. Осіння подорож зі **способами дієслів**. Українська мова, 7 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 7-8. С. 37-40.
- Байдусь С. **Дієприкметник** – особлива форма дієслова, 7 клас. *Дивослово*. 2019. № 11. С. 2-5.

- Байдусь С. Основні способи слово- та **формотворення**. 6 клас. *Дивослово*. 2014. № 7-8. С. 14-16.
- Байдусь С. Тестові завдання за темою «**Невідміювані іменники**». *Дивослово*. 2015. № 12. С. 13-16.
- Байдусь С. **Числівник** як частина мови, 6 клас. *Дивослово*. 2014. № 7-8. С. 16-19.
- Белякова Л. Активні і пасивні **дієприкметники**. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього і минулого часу. Українська мова, 7 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 1. С. 27-29.
- Биконь Т. «Море – це вічний рух і любов, вічне життя». Відмінювання **числівників**. Правильне використання числівників у мовленні (урок української мови в класі). *Українська мова і література*. 2011. № 6. С. 43-45.
- Биконь Т. «Світ який – мереживо казкове». Світ який – ні краю, ні кінця!» **6 клас**. *Дивослово*. 2016. № 2. С. 5-7.
- Биконь Т. Вивчення розділу «**Морфологія**» на уроках української мови в системі компетентнісної мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 6. С. 45-52.
- Биконь Т. **Займенник** як частина мови. Урок у 6 класі. *Дивослово*. 2012. № 9. С. 10-11.
- Биконь Т. Узагальнення теми «**Дієслово**». 7 клас. *Дивослово*. 2013. № 11. С. 8-9.
- Биконь Т. Формування поняття про **іменник** як частину мови. Урок у 6 класі. *Дивослово*. 2016. № 5. С. 5-7.
- Білокінь Н. Вивчення розділу «**Морфологія**» на уроках української мови (7 клас) в умовах компетентнісної мовної освіти. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 6. С. 50-52.
- Білокінь Н. Дієприкметниковий і дієприслівниковий звороти. Інтегрований урок-екскурсія у **7 класі**. *Дивослово*. 2014. № 6. С. 7-10.
- Білокінь Н. **Службові частини мови та вигук**. Узагальнення і систематизація знань. 7 клас. *Дивослово*. 2013. № 11. С. 5-7.
- Білокінь Н. **Частка** як службова частина мови. Розряди часток за значенням. Урок у 7 класі. *Дивослово*. 2012. № 9. С. 12-14.
- Богаєць М. Стежками рідного краю. Конспект уроку-подорожі. Тема «Написання складних **прикметників**», 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 1. С. 90-92.
- Бойко Н. Застосування ігрових моментів у мовленнєвому розвитку учнів на уроках української мови (тема «**Дієприкметник**», 7 клас). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 42-46.

- Бондаренко Н. Вивчення **прислівника** в 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 1. С. 2-6.
- Бондаренко Н. Словникова робота в процесі вивчення **морфології**. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 8. С. 2-4.
- Бурда К. Критерії вибору вправ у процесі вивчення теми «**Прийменник**». *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 19-23.
- Варзацька Л. Етапи формування компетентності учнів **5-7 класів**. *Дивослово*. 2016. №№ 2, 3, 5.
- Варзацька Л. Етапи формування **морфологічної компетентності** учнів 5-7 класів. *Дивослово*. 2016. № 2. С. 2-5.
- Варзацька Л. Узагальнені способи діяльності як засіб формування **морфологічної компетентності** учнів 5-7 класів. *Українська мова і література в школі*. 2013 № 4. С. 7-11.
- Верготі Л. Перевіряти і теорію, і практику. Тематичні атестаційні завдання з рідної мови, **7 клас**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. №№ 1, 2.
- Вірста Г. Систематизація й узагальнення вивченого з теми «**Прикметник**» (Українська мова, 6 клас). *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 10. С. 28-30.
- Ворох О. Вивчаємо **дієприкметниковий зворот**. *Дивослово*. 2018. № 9. С. 10-17.
- Гайван В. Правопис складних **прислівників**. *Дивослово*. 2018. № 5. С. 20-23.
- Гайдар Т. Використання фольклору на уроках рідної мови в **6 класі**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 3. С. 37-43.
- Галкіна Л. За технологією концентрованого навчання. Узагальнювальний урок за темою «**Дієприслівник**», 11 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 1999. № 2. С. 162-165.
- Глазова О. Матеріали до уроків у **7 класі**. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 24-36.
- Голікова Ю. Урок систематизації та узагальнення вивченого про **прийменник** в 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 4. С. 42-44.
- Головко Л. **Дієприслівник** як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Урок української мови, 7 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 5. С. 34-36.
- Головко Л. Урок-мандрівка в дивовижну країну **Прислівників**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 4. С. 32-36.
- Головко Л. Урок-мандрівка в дивовижну країну **Прислівників**. Усний журнал, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 6. С. 84-92.

- Гончаренко К. Поділ **іменників** на відміни. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 42-43.
- Гопштер Є. Функційно-стилістичний підхід до вивчення **займенника**. *Дивослово*. 2008. № 4. С. 2-5.
- Горлова В. Чим близький **прикметник** українцям? *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 4 С. 131-136.
- Горошкіна О., Караман О., Мордовцева Н., Попова Л. До розділу «**Морфологія**». *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 9. С. 53.
- Грицай Л. Незмінювані **іменники**. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 1. С. 26-29.
- Гук-Сатайкіна Н. Використання методу ейдетики на уроках української мови. *Українська мова, 6 клас. Українська мова і література в школах України*. 2018. № 6. С. 21-23.
- Дворецька Л. Вивчення теми «**Числівник**» у шостому класі. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 8. С. 39-41.
- Демченко А. Через мовний етикет – до розуміння філософії нації. Бінарний урок на тему «**Звертання**», 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 4. С. 159-163.
- Дика Н. Робота над граматичними (**морфологічними**) помилками. *Дивослово*. 2002. № 12. С. 30-33.
- Дика Н. Тести та завдання для тематичного контролю знань з української мови (**Морфологія (іменні частини мови)**). *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. №№ 3, 4.
- Дика Н. Формування лінгвістичних понять в учнів загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення **морфології (іменні частини мови)**. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 10. С. 20-25.
- Диченко-Лисенко Л., Коваленко С. Мова – скарбниця духовності народу. **Вступний урок у 7 класі**. *Дивослово*. 2008. № 6. С. 6-8.
- Дідик С. Дидактичні матеріали з теми «**Морфологія**» за творчою спадщиною Василя Сухомлинського. *Українська мова, 6 клас. Українська мова і література в школах України*. 2019. № 11. С. 49-51.
- Довгналук Н. Як «стоїть справа» з **кличним відмінком**? Конспект комбінованого уроку-дослідження з теми «Кличний відмінок іменників чоловічого роду II відміни, особливості його вживання» у 10 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 6. С. 41-47.

- Дрик О. «Ти знаєш, що ти – людина...» В. Симоненко. Практична стилістика і культура мовлення. **Морфологічні** засоби стилістики (спарений урок української мови в 10 класі). *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1. С. 39-38.
- Дрик О. Стилiстичні засоби **морфології** (урок української мови в 10 класі). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 6-8.
- Дричак М. Урок узагальнення вивченого про **звертання**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 2. С. 16-17.
- Дубовик С. Застосування методики взаємного навчання на уроках української мови в школі (вивчення тем «**Прислівник**» і «**Дієприслівник**»). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 4. С. 6-9.
- Дудко І. Особливості вивчення **займенника** як частини мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 4. С. 16-21.
- Дуняшенко Н. Мова – скарбниця духовності народу. Урок української мови, **7 клас**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 5. С. 27-30.
- Дуняшенко Н. **Прислівник**: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників. Урок у 7 класі. *Дивослово*. 2012. № 6. С. 15-17.
- Дяченко С. Солов'їна мова українська ... (підсумковий урок-брейн-ринг в **6 класі**). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 3. С. 32.
- Єрмоленко С. Колективна гра як стимул до активізації пізнавальної діяльності учнів (на прикладі проведення уроку української мови в **6-му класі**). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 4. С. 21-25.
- Забіяка В. Правопис та відмінювання **іменників III відміни** (урок української мови із застосуванням інтерактивних технологій, 6 клас). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 5. С. 25-26.
- Заводянна О. **Числівник**: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Урок української мови, 6 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 6. С. 26-27.
- Ісак Н. У гостях у чарівника **прислівника**. Нестандартний урок-мандрівка, присвячений узагальненню та систематизації знань, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 3. С. 82-88.
- Калініченко Л. «Любіть її, думу правди – козацьку славу». **Прийменник** як частина мови. *Дивослово*. 2009. № 6. С. 8-10.
- Кващук А. Вчаться допитливі. Тестові завдання з теми «**Прикметник**». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 2. С. 73-74.

- Кващук А. Про **прийменник і сполучник** для допитливих учнів. Запитання, завдання і відповіді. *Дивослово*. 2004. № 2. С. 35-38.
- Кващук А., Гонтар Т. Система запитань із теми «**Займенник**». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 4. С. 96-98.
- Кващук А., Гонтар Т. Учням – про **дієслово**. Запитання, завдання і відповіді. *Дивослово*. 2007. № 4. С. 17-18.
- Ківеждій О. «Я належу до тих, хто... Вважає друзів найліпшою прикрасою життя». Урок у **7 класі**. *Дивослово*. 2016. № 4. С. 25-27.
- Ковальчук Н., Ліщук О. Узагальнення та поглиблення вивченого про **сполучник**. Сполучник у різних мовах світу. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 6. С. 29-30.
- Ковальчук Т. Інтерактивний урок – це просто... **Іменник** як частина мови. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 1. С. 21-25.
- Колеснікова Т. Вивчення **прийменника** на уроках української мови в 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 1. С. 31-36.
- Колеснікова Т. Вивчення **сполучника** на уроках української мови в 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 3. С. 28-32.
- Колібаба Л., Фурса В. Вивчаймо норми **дієслівного керування** з новим словником. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 2. С. 9-14.
- Кравченко М. Кожен урок як свято або до грамотності – через ейдотехніку. Авторська методика формування в учнів почуття любові до рідної мови, постійності інтересу до потреби у її вивченні через застосування персоніфікації і мнемотенізації лінгвістичної термінології, кольористики **морфології** і стилістики, ейдотехніки орфографії. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 6. С. 38-41.
- Кратасюк Л. **Іменник** як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль (урок української мови в 6 класі). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 43-44.
- Кратасюк Л. Узагальнення і систематизація знань з теми «**Числівник як частина мови**». Урок у 7 класі. *Дивослово*. 2012. № 9. С. 15-17.
- Кратасюк О. Узагальнення і систематизація знань з теми «**Самостійні частини мови**» (урок-гра в 11 класі). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 8-10.
- Кулик О. Добір оптимальних методів і прийомів навчання (на прикладі засвоєння учнями 6 класу способів словотворення **іменників**). *Українська мова і література в школі*. 2013. № 2. С. 8-12.

- Кушнірова Л. Методичні погляди В. І. Масальського щодо **граматичного розбору** в середній школі. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 4. С. 28-32.
- Лашкай В. **Дієприкметник** як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль (урок української мови). *Українська мова і література в школі*. 2012. № 8. С. 24-27.
- Лісничка Л. Гарний – **гарніший, кращий, ліпший**. 6 клас. *Дивослово*. 2011. № 2. С. 15-18.
- Ліщинська Л. **Дієслово**, його форми. Складні випадки правопису особових форм дієслова. *Дивослово*. 2009. № 12. С. 12-15.
- Ліщинська Л. Складні випадки правопису **особових форм дієслова** (урок української мови в 10 класі). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 5-6.
- Логвиненко Н. Підсумковий урок з теми «**Правопис прикметників**». Українська мова, 6 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 12. С. 29-35.
- Лоза Н. Як загартовувати знання. Урок-практикум на тему «**Розряди прикметників за значенням**», 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 16-20.
- Лукач А. Узагальнення і систематизація знань з теми «**Морфологія**» (7 клас). *Українська мова і література в школі*. 2013. № 3. С. 27-29.
- Мардус (Остапенко) О. **Числівник** як частина мови. Урок української мови, 6 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 11-12. С. 26-27.
- Маркова Н. **Прислівник**: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. *Дивослово*. 2016. № 12. С. 13-15.
- Мартинюк О. **Особливі форми дієслова**. 7 клас. *Дивослово*. 2002. № 10. С. 30, 39.
- Марушкевич Л. Написання НЕ з **дієприкметниками**. Особистісно зорієнтований урок у системі проблемного навчання. *Дивослово*. 2010. № 12. С. 12-15.
- Матвійчук Т. Особливості викладання теми «**Займенник як частина мови**». *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 18-20.
- Медведева Н. Узагальнення і систематизація вивченого про **дієслово**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 5. С. 39-40.
- Місяк Н. Ще раз про наступність у навчанні. Як правильно сформулювати поняття про **дієприслівник**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 10. С. 102-108.
- Могильницька Г. Синтаксична роль залежних **іменників** при прийменниковому керуванні. *Дивослово*. 2013. № 1. С. 2-4.

- Морська К. Урок на тему «Узагальнення та систематизація вивченого про **прислівник**». *Українська мова і література в школі*. 2003. № 8. С. 42-43.
- Музиченко-Мельник Т. Способи творення **прислівників**. *Дивослово*. 2012. № 1. С. 4-5.
- Мукомел О. Хто ж головний у королівстві Морфологія? Урок мови у 6 класі. *Дивослово*. 2009. № 7-8. С. 34-35.
- Нагорна С. Комбінована система, що вчить грамотності. Шість уроків із теми «**Сполучник**». 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 4. С. 14-22.
- Нагрибельна І. Вивчення **службових частин мови** у 7 класі. Функціонально-стилістичний підхід. *Дивослово*. 2002. № 6. С. 24-27.
- Нагрибельна І. Методика вивчення **сполучника** у середній школі. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 3. С. 12-15.
- Некрасова Н. Узагальнення і систематизація вивченого про **дієслово**. Урок у 7 класі. *Дивослово*. 2012. № 10. С. 22-23.
- Нечипоренко А. **Прислівник** як «стилістична» частина мови. Теоретико-практичні матеріали на допомогу вчителю. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 4. С. 60-68.
- Нікініша Т. Немає нічого неможливого. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 16-22.
- Ніщенко М. Морфологічний розбір **дієслова**. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 2. С. 35-39.
- Ніщенко М. Урок з теми: «Розряди **прислівників** за значенням». *Українська мова і література в школі*. 2015. №№ 3-4.
- Новосьолова В. Вивчення **дієприкметника** на уроках рідної мови у 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 4. С. 12-16.
- Новосьолова В. Виховні можливості збагачення мовлення учнів емоційно забарвленою лексикою у процесі вивчення **морфології**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 8. С. 10-13.
- Новосьолова В. Особливості навчання розділу «**Виук**» у 7 класі за новим підручником української мови. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 5-6. С. 11-16.
- Новосьолова В. Стилістичні можливості **морфології** на уроках української мови в 11 класі. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 2-9.
- Новосьолова В. Формування культури вираження емоцій і волевиявлень учнів у процесі вивчення **виуку**. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 18-21.

- Норинчак А. Урок «**Частка** як службова частина мови. Розряди часток за значенням». *Українська мова і література в школі*. 2005. № 4. С. 38-40.
- Обийкіна С. Вивчення теми «**Дієприкметник**» у філологічних класах ліцею. *Дивослово*. 2000. № 5. С. 22-24.
- Олійник А. Дидактичний матеріал з **морфології**. **Іменник**. Профільний рівень. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 12. С. 38-41.
- Олійник А. Дидактичний матеріал з **морфології**. **Прикметник**. Профільний рівень. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 23-27.
- Олійник А. Написання **прислівників** разом і через дефіс. *Українська мова, 7 клас. Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 11. С. 37-39.
- Олійник А. Узагальнення й систематизація вивченого з теми «**Іменник**». *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 1. С. 56-59.
- Омельчук С. Вивчення **іменника** на матеріалі лексичних новотворів: дослідницьке опрацювання. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 15-17.
- Омельчук С. Вивчення **іменників-власних назв** в основній і старшій школі на матеріалі поетичних творів Ліни Костенко. Дослідницьке опрацювання. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 7-8. С. 23-26.
- Омельчук С. Вивчення функційних особливостей **числівника** на засадах дослідницького підходу. *Дивослово*. 2011. № 5. С. 6-10.
- Омельчук С. Використання лінгвістичного експерименту в процесі вивчення **морфології** української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 5. С. 27-32.
- Омельчук С. **Дієслова** у формулюваннях умови дослідницьких завдань з морфології української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 13-17.
- Омельчук С. Дослідницькі завдання в системі навчання **морфології** української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 4. С. 2-6.
- Омельчук С. Дослідницькі завдання з **морфології** за провідним логічним прийомом як засіб формування в учнів загально пізнавальних умінь. На матеріалі вивчення **прикметника**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 7-11.
- Омельчук С. Дослідницькі завдання з **морфології** на основі логічних розумових операцій (на матеріалі розділу «**Прислівник**»). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 5. С. 2-6.

- Омельчук С. *Морфологічні вміння* в системі навчання української мови за дослідницького підходу. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 4. С. 22-27.
- Омельчук С. Основні поняття орфографії у шкільному курсі *морфології* української мови. *Дивослово*. 2013. № 10. С. 2-7.
- Омельчук С. Практикум з правопису української мови: написання *іменних частин мови*. *Дивослово*. 2009. № 6. С. 29-33.
- Омельчук С. Практикум з правопису української мови: написання *іменних частин мови*. *Дивослово*. 2009. № 4. С. 21-24.
- Омельчук С. Синтаксична особливість *категорії числа іменника*: дослідницьке опрацювання. *Дивослово*. 2011. № 11. С. 26-28.
- Омельчук С. Сучасний стан навчання *морфології* української мови в основній школі на засадах дослідницького підходу. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 2-5.
- Омельчук С. Урок-дослідження в системі навчання *морфології* української мови. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 1. С. 2-7.
- Омельчук С. Шкільна *морфологічна терміносистема* української мови: ретроспективний аналіз. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 1. С. 7-13.
- Опанасенко М. У гості до *іменникової* країни. Урок-подорож. 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 7-8. С. 29-34.
- Остапенко Н., Голуб Н. Дидактичний матеріал з української мови для *6-7 класів*. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 1. С. 10-12.
- Охріменко С. *Звертання*. Конспект уроку у 9 класі. *Дивослово*. 2008. № 12. С. 8-9.
- Павлів І. «Коли сакура зацвіте...». Вивчаємо *дієприкметниковий* зворот. 2013. № 1. С. 5-7.
- Павлів І. Бринить кришталь... Урок узагальнення й систематизації вивченого з теми «*Дієприслівник*». *Дивослово*. 2014. № 1. С. 7-9.
- Павлів І. Чайна симфонія. Урок узагальнення й систематизації вивченого з теми «*Прикметник*». *Дивослово*. 2016. № 1. С. 8-11.
- Панчик Р. Букви –н-, -ни- у *прислівниках*. Українська мова, 7 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 5. С. 31-33.
- Панчук О. «Надягла веселка стрічок», урок у *6 класі*. *Дивослово*. 2012. № 7. С. 13-14.
- Пахолок З. Подвоєні *прислівники*: особливості опрацювання. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 35-39.
- Первалова В. *Числівник* як частина мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 6. С. 41-46.

- Передрій Г. Вивчення форм *особового дієслова* в 7 класі. *Дивослово*. 2009. № 6. С. 22-24.
- Передрій Г. Вивчення форм особового дієслова в 7 класі. *Дивослово*. 2009. № 7-8. С. 37-40.
- Передрій Г. Про вивчення словозміни *іменників II відміни*. *Дивослово*. 2012. № 6. С. 2-5.
- Пересунько Т. Завдання для самостійних робіт з теми «*Дієприслівник*». *Дивослово*. 2016. № 2. С. 14-17.
- Пилипенко О. Написання частки не із *прикметниками*. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 7-8. С. 63-66.
- Пилипенко О. Ознаку дій він називає... Узагальнення та систематизація вивченого за темою «*Прислівник*». Урок з української мови у 7 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 6. С. 12-16.
- Піддубний М., Мельник Н. Опорні конспекти з української мови для **6-7 класів**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 5. С. 30-35.
- Піддубний М., Мельник Н. Опорні конспекти з української мови для **7 класу**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 34-36.
- Підопригора Ю. Казка про гроші та *іменники* хороші. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 3. С. 146-148.
- Пінчук В. Гайда в похід! Цикл уроків-колаж із вивчення теми «*Прикметник*», 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 1. С. 11-19.
- Піскорська Л., Скуратівська Г., Скуратівський Л. Тестові завдання для тематичного контролю у 7 класі. *Морфологія*. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 3. С. 16-21.
- Плетньова Л. Відбір змісту текстів з *морфології*. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 21-24.
- Плетньова Л. Про деякі недоліки у побудові тестових завдань множинного вибору (*на матеріалі морфології*). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 7. С. 9-13.
- Плетньова Л. Системи завдань у тестовій формі на уроках української мови (*на матеріалі морфології*). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 4. С. 17-20.
- Плетньова Л. Типи тестів з української мови (*на матеріалі морфології*). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 8. С. 14-16.
- Плітко В. Способи творення *прислівників*. *Українська мова*, 7 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 3. С. 39-40.
- Присмицька О. *Іменник* – на кожному уроці. Урок-розклад занять у 6 класі. 2009. № 10. С. 40-44.

- Радченко Н. Узагальнення вивченого про **займенник**. *Дивослово*. 2008. № 5. С. 17-19.
- Решодько Л. Система уроків за темою «**Прислівник**». 7 клас. *Дивослово*. 2008. № 11. С. 22-27.
- Рик О. Система **частин мови**. Рід відмінюваних і невідмінюваних **іменників**. Їх стилістичні особливості. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 5. С. 47-51.
- Римарчук Н. **Службові частини мови та вигук**. Узагальнення й систематизація знань. 7 клас. *Дивослово*. 2016. № 3. С. 5-8.
- Романенко Ю. «Учіться, брати мої, думайте, читайте...». Вивчаємо **дієслово** в 10 класі на матеріалі «Кобзаря». *Дивослово*. 2014. № 3. С. 2-8.
- Рудницька О. Будьмо знайомі! **Прийменник** як частина мови. *Дивослово*. 2009. № 6. С. 5-8.
- Рудницька О. Всюдишущий **числівник**. Урок-розкладу занять, 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 21-25.
- Рудницька О. Знайти користь душі своїй. Бібліотечний урок засвоєння нових знань з теми «**Незмінювані іменники**» 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 2. С. 8-13.
- Рябуха Н. Узагальнення і систематизація теми «**Сполучник**». На матеріалі творів Платона Воронька. *Дивослово*. 2008. № 4. С. 6-7.
- Садовнікова О. Розвиток творчої самостійності старшокласників у процесі вдосконалення та поглиблення знань з української мови (на прикладі вивчення **морфології**). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 8. С. 16-20.
- Самодай Л. **Прикметник** як частина мови. *Дивослово*. 2003. № 12. С. 42-43.
- Сашко Н. «Іде чумак з-за лиману...». Урок української мови у **6 класі**. *Дивослово*. 2014. № 6. С. 11-14.
- Семчук Д. Актуалізація опорних знань про **звертання** (на основі ліричних творів українського бароко). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 4. С. 45-48.
- Семчук Д. **Дієслово** як частина мови. Урок української мови, 7 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 6. С. 28-34.
- Сергієнко Ю. **Перший** біжить, **другий** лежить, **третій** кланяється... Підсумковий урок-пошук у 6 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 4. С. 13-18.

- Сидоренко М. Узагальнення й систематизація вивченого. **Частини мови**. Українська мова, 11 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 4. С. 44-45.
- Сидоренко Т. Узагальнюємо слова з теми «**Дієслово**». *Дивослово*. 2007. № 4. С. 19-20.
- Силко О. Якби я була художником. Урок-тренінг у **7 класі**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 11-12. С. 9-12.
- Скляр Н. «Над берегами Псла-ріка – найкраще в світі наше місто». Урок повторення, узагальнення та систематизації. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 1. С. 3-5.
- Скуратівська Г., Скуратівський Л. Тестові завдання з курсу української мови для тематичного контролю у **6 класі**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 2. С. 11-16.
- Слободинська Т. Яку ж дію називає **дієприслівник**?. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 3. С. 88-93.
- Старинець Г. **Ступені порівняння якісних прикметників**, їх творення. Українська мова, 10 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 1. С. 35-38.
- Степаненко-Мардус О. **Числівник** як частина мови. Урок у 6 класі. *Дивослово*. 2010. № 2. С. 6-7.
- Степанченко О. Загальна характеристика **частин мови**. Урок у 6 класі. *Дивослово*. 2012. № 10. С. 19-21.
- Стець Н. Подорожуємо Кримом разом із **прикметником**. Система вивчення мовної теми на основі аналізу текстів соціокультурної спрямованості. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 10. С. 50-61.
- Таран Н. Спраглому знань – усе до снаги. *Дивослово*. 2008. № 3. С. 23-28.
- Ткачук А. **Морфологічний розбір прислівника**. Повторення й узагальнення вивченого з теми «Дієприслівник». *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 2. С. 36-37.
- Ткачук В. **Прийменник** як засіб зв'язку в словосполученні та реченні, 7 клас. *Дивослово*. 2017. № 4. С. 29-32.
- Топтун В. Вивчення теми «**Вигук**» у 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 13-14.
- Тюріна Т. Узагальнення й систематизація вивченого про **дієслово**. *Дивослово*. 2008. № 12. С. 15-16.
- Угніч Р. **Прислівник** як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 10. С. 31-34.

- Уколова Н. **Рід іменників**. Іменники спільного роду. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 2. С. 37-39.
- Фещак В. Форми **дієслова** (загальне ознайомлення). Українська мова, 7 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 11. С. 30-33.
- Фещак С. Подорож в осінь зі **способами дієслів**. Українська мова, 7 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 12. С. 41-43.
- Ходань О. Урок систематизації та узагальнення вивченого з розділу «**Дієприкслівник**». *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 48-50.
- Хом'як І. Вивчення орфографії на **морфологічній основі**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 7-11.
- Хрящевська Н. Систематизація вивченого про **дієслово**. *Дивослово*. 2018. № 6. С. 13-15.
- Черниш К. Формування мовленнєвої компетенції учнів на уроках української мови у процесі вивчення розділу «**Морфологія**» (засобами дистанційного навчання). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 2. С. 19-22.
- Чернюк Г. У пошуках намиста богині лади. Урок-квест на повторення правил написання **прикметників**. *Дивослово*. 2018. № 2. С. 2-4.
- Шевчук М. Працюємо оперативно. Урок-повторення за темою: «Складні випадки правопису різних **частин мови**», 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 1. С. 100-102.
- Шелехова Г. Вивчення розділу «**Займенник**» у шостому класі. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 5. С. 12-15.
- Шелехова Г. Особливості вивчення розділу «**Частка**» у 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 10-14.
- Шестобуз С. Правопис не з **іменниками**. Українська мова, 6 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 9. С. 58-63.
- Шестобуз С. **Числівник** як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 10. С. 35-36.
- Шуляр О. Таємниця бабиного літа. Інтегрований урок у 7 класі. *Дивослово*. 2014. № 4. С. 18-20.
- Шуманська Т. Особливості творення **іменників**. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 4. С. 40-41.
- Шуневич О. **Часи дієслова**. Конспект уроку в 6 класі. *Дивослово*. 2002. № 5. С. 31-33.
- Ющук І. Вивчення **числівника** в 6 класі. *Дивослово*. 2005. № 1. С. 14-19.

- Ярмолюк А. Вивчення розділу «**Дієприслівник**» у 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 4. С. 17-19.
- Ярмолюк А. Вивчення розділу «**Прислівник**» за новим підручником «Українська мова. 7 клас» (автори – Голуб Н., Новосьолова В., Ярмолюк А.). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 1. С. 9-13.
- Ящейко В. **Дієприкметник** як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Урок української мови, 7 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 5. С. 31-33.

МЕТОДИКА СИНТАКСИСУ І ПУНКТУАЦІЇ

- Альбрехт А. Використання речень із **звертанням** у мовленні (урок української мови у 8 класі). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 1. С. 35-37.
- Бадя А. Ми – журналісти... Повторення й узагальнення вивченого про **складнопідрядні речення**. Уро-прес-конференція, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 1. С. 97-100.
- Баєва А. **Однорідні члени речення**. Блок уроків української мови, 8 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 7-8. С. 38-47.
- Байдусь С. Відокремлена **прикладка** як різновид означення. Урок у 8 класі. *Дивослово*. 2013. № 3. С. 14-16.
- Байдусь С. **Складнопідрядне означальне речення**. 9 клас. *Дивослово*. 2017. № 11. С. 16-19.
- Байдусь С. **Словосполучення** як одиниця синтаксису. Урок в 11 класі. *Дивослово*. 2012. № 1. С. 2-3.
- Бакалінська Т. Повторення та узагальнення вивченого в 7 класі. **Пунктуація**, 8 клас. *Дивослово*. 2017. № 9. С. 24-27.
- Барановська В. **Складнопідрядне речення** з кількома підрядними. Урок української мови у технології інтерактивного навчання, 10 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 55-58.
- Баяк Є. Речення зі **звертаннями, вставними і вставленими** конструкціями. Урок у 8 класі. *Дивослово*. 2014. № 6. С. 15-16.
- Біда П., Біда С. Запорізького краю легенди. Інтегрований урок-мандрівка. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 23-28.
- Білошицька А. **Односкладне речення**. Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 44-46.
- Білятинська О. **Однорідні члени речення** (зі сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком). Цикл тематичних уроків

- «Однорідні члени речення». Урок 1. Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 4. С. 46-47.
- Білятинська О. Розділові знаки між **однорідними членами речення**. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 6. С. 44-45.
- Бойчук Т. Синтаксис і пунктуація **складного речення**. Тестові завдання. *Дивослово*. 2010. № 10-11.
- Бондаренко В. Під знаком справжньої любові. Матеріал до комбінованого уроку рідної мови, **9 клас**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 31-39.
- Бондаренко Н. **Лінгвістичні засади** компетентнісної методики навчання **синтаксису**. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 3. С. 10-14.
- Бондаренко Н. Лінгвістичні й методичні аспекти вивчення простого **односкладного речення** в школі. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 5. С. 25-29.
- Бондаренко Н. Наукові засади перебудови шкільного курсу **синтаксису** на основі сучасних підходів. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 2. С. 20-24.
- Босак С. Пунктуація в простих реченнях із порівняльними конструкціями. **Порівняльний зворот**. Розділові знаки в реченнях із порівняльним зворотом. *Дивослово*. 2017. № 10. С. 14-20.
- Босікова О. Знайомтеся: **односкладні речення**. Система блокових уроків, 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 2. С. 59-63.
- Босікова О. Знайомтеся: **односкладні речення**. Система блочних уроків, 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 4. С. 89-96.
- Буряк Т. Людина красна не словами, а добрими ділами. **Пряма мова. Діалог**. Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 9. С. 37-38.
- Векшина В. **Види речень** за метою висловлення: розповідні, питальні, спонукальні. Оклічні речення (повторення). Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 11. С. 22-25.
- Векшина В. **Другорядні члени речення**. Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 10. С. 34-36.
- Векшина В. **Повні й неповні речення**. Тире в неповних реченнях. Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 7-8. С. 41-43.
- Векшина В. Речення, його граматична основа (**підмет і присудок**). Речення з одним головним членом. Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 7-8. С. 74-76.

- Векшина В. **Словосполучення** лексичні і фразеологічні (практично). Граматична помилка та її умовне позначення (практично). *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 52-53.
- Векшина В. **Словосполучення**. Відмінність словосполучення від слова, його форми і речення. Головне та залежне слово у словосполученні. *Українська мова, 5 клас. Українська мова і література в школах України*. 2015. № 4. С. 37-39.
- Верготі Л. Перевіряти і теорію, і практику. Тематичні атестаційні завдання з рідної мови, **7 клас**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. №№ 1, 2.
- Верготі Л. Розумне перо. Мультимедійний урок у **8 класі**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 19-24.
- Верм'янська О. **Відокремлені члени** речення. *Дивослово*. 2003. № 1. С. 35-37.
- Вечерова К. Просте **речення**. Члени речення. Складне речення. *Дивослово*. 2015. № 5. С. 8-11.
- Витовтова А. Працюємо цікаво, творчо, весело. Урок-лінгвістичний колоковіум у **8 класі**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 25-30.
- Витрикуш І. **Порівняльний зворот**. Виділення порівняльних зворотів комами. *Українська мова, 8 клас. Українська мова і література в школах України*. 2017. № 6. С. 37-39.
- Власюк В. Речення з **прямою мовою**. *Українська мова, 5 клас. Українська мова і література в школах України*. 2014. № 5. С. 52-54.
- Вовченко О. Узагальнення творчого досвіду та методичні рекомендації щодо впровадження технологій особистісно зорієнтованого навчання. Підсумковий урок з теми. «**Пряма мова. Діалог**». *Українська мова, 5 клас. Українська мова і література в школах України*. 2019. № 11. С. 42-44.
- Войцехівська І. **Однорідні члени речення**. Вивчення теми на основі професійної лексики. *Дивослово*. 2012. № 12. С. 2-7.
- Гавриленко Л. Все про **речення**. Урок-панорама, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 28-33.
- Гаврилюк О. **Неповне речення**. Тренувальні вправи. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 4. С. 38-39.
- Гаврилюк О., Панчук О. «І навколо бузковими хмарами розцвітають травневі дні». Повторення і систематизація вивченого в **9 класі**. *Дивослово*. 2010. № 4. С. 5-7.

- Гаврилюк О., Панчук О. «Світ який – мереживо казкове!» Урок мови в **9 класі**. *Дивослово*. 2009. № 11. С. 2-4.
- Гаврилюк О., Панчук О. Уквітчаймо наш світ наш! Урок української мови в **9 класі**. *Дивослово*. 2009. № 9. С. 7-10.
- Галаєвська Л. Методи активного навчання української мови в школі (на матеріалі **синтаксису й пунктуації**). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 6. С. 16-21.
- Гартун Л. Пунктограми у **простому реченні**. 11 клас. *Дивослово*. 2011. № 8. С. 46-47.
- Герасименко В. Узагальнення і систематизація вивченого з теми «**Складносурядне речення**» (9 клас). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 2. С. 35-36.
- Глазова О. Матеріали до уроків мови у **8 класі**. *Дивослово*. 2001. №№ 1, 3.
- Глазова О. Матеріали до уроків у **7 класі**. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 24-36.
- Глазова С. Особливості **пояснювально-ототожнювальних конструкцій** у монологічних і діалогічних контекстах. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 1. С. 42-45.
- Гнаткович Т. Використання тестових технологій під час вивчення синтаксису **простого і складного речень**. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 6. С. 15-20.
- Гнаткович Т. Методичні аспекти формування мовної й мовленнєвої компетентності школярів у процесі вивчення **складносурядного речення**. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 6. С. 2-8.
- Гнаткович Т. На шляху до самостійної думки. Формування мовної та мовленнєвої компетенції школярів у процесі вивчення **складносурядного речення**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2008. № 10. С. 25-36.
- Гнаткович Т. Профілізація вивчення української мови. На прикладі **багатосполучникових речень**. *Дивослово*. 2009. № 2. С. 7-16.
- Гнаткович Т. Реалізація компетентнісного підходу в процесі вивчення **складноідрядного речення**. *Дивослово*. 2008. № 10. С. 24-31.
- Гнаткович Т. **Синтаксичні вправи** в системі формування мовної компетентності школярів. *Дивослово*. 2010. № 6. С. 13-19.
- Гнаткович Т. Формування мовної компетентності п'ятикласників у процесі вивчення **синтаксичних одиниць**. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 1. С. 14-18.
- Голуб Н. Навчання **синтаксису** учнів 8-9 класів: аналітичний аспект. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 5-6. С. 2-6.
- Голуб Н. Робота з текстами на уроках української мови у процесі вивчення **синтаксису й пунктуації** у 8-9 класах. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 1. С. 2-7.

- Голуб Н. Роль і місце цінностей у навчанні української мови в школі (на матеріалі **синтаксису й пунктуації**) у 8-9 класах. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 3. С. 2-6.
- Голуб Н. **Синтаксис простого і складного речення**: тренувальні вправи. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 2. С. 15-20.
- Гончаренко Л. Узагальнення і систематизація знань з теми «**Складнопідрядні речення** з різними видами підрядних». *Українська мова і література в школі*. 2002. № 7. С. 33-34.
- Гончаренко Л. Урок узагальнення і систематизації знань з теми «**Складнопідрядні речення** з різними видами підрядних». *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 12-14.
- Гончарук Н. **Речення** непоширені і поширені. Означення, додаток, обставина як **другорядні члени речення**. 8 клас. *Дивослово*. 2012. № 8. С. 29-31.
- Горда Л. **Складнопідрядне речення**. Українська мова, 9 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 3. С. 43-45.
- Горошкіна О. Функційний аспект навчання **синтаксису** в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 12. С. 49-50.
- Горошкіна О., Караман О., Мордовцева Н., Попова Л. До розділу «**Синтаксис і пунктуація**». *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 11. С. 51.
- Греб В. **Складне речення**. Інтонавання різних видів складних речень. Синтаксичний аналіз в обрамленні теми «Люблю вишиванку твою, Україно!». *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 2. С. 35-41.
- Греб М. Особливості функціонування **зіставних конструкцій** зі сполучником чим... тим у сучасній українській мові. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 1. С. 39-42.
- Гречко О. **Пряма і непряма мова**, розділові знаки при прямій мові, діалозі, цитатах. *Дивослово*. 2016. № 11. С. 15-17.
- Деркач О. Головні члени речення: **підмет і присудок**. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 12. С. 42-47.
- Деркач О. **Складне речення**. Узагальнення і систематизація знань. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 6. С. 49.
- Дешко Т. Через красу рідної природи – до краси української мови. Урок-пошук у **8 класі**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 14-18.
- Дзіна Н. Любові квітна у зеленім храмі. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 5. С. 37-39.

- Дика Н. Робота з учнями старшої школи над лінгвістичними поняттями під час вивчення **словосполучення**. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 11. С. 31-35.
- Дика Н. Робота над граматичними (**синтаксичними**) помилками. *Дивослово*. 2003. № 1. С. 40-42.
- Добровольська А. Дидактичні матеріали з теми «**Синтаксис і пунктуація**» за творами Василя Сухомлинського. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 12. С. 45-46.
- Довгалюк Н. Пізнати самого себе. Урок формування практичних умінь та навичок у **9 класі**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 4. С. 29-32.
- Донченко Т. Формування виразного говоріння і читання під час вивчення **синтаксису і пунктуації**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 1. С. 14-17.
- Доценко О. Стратиги не можна, помилювати, або особливості української **пунктуації**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 6. №№ 2-4.
- Дробот Н. Дидактичні матеріали до теми «**Складне речення**» за «Листами до сина» Василя Сухомлинського. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 6. С. 47-49.
- Дунашченко Н. Види **складнопідрядних речень** (урок української мови). *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 37-40.
- Дядик Г. Розвиваючи навички самостійного мислення. Тестова контрольна робота за темою «**Безсполучникове складне речення**», 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 1999. № 2. С. 156-158.
- Єрмейчук Н. **Безсполучникове складне речення**. Сміслові зв'язки між простими реченнями у складному. Українська мова, 9 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 5. С. 55-57.
- Єршова Н. **Ускладнені речення** у поемі Тараса Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим ...». *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 3. С. 15-17.
- Заболотний О. Вивчення **складнопідрядного речення** в шкільному курсі української мови. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 4. С. 10-14.
- Заболотний О. Деякі спостереження над узгодженням **присудка** в числі з однорідними підметами. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 6. С. 14-16.
- Заболотний О. Розвиток дослідницьких здібностей учнів 7-9 класів під час вивчення **синтаксису**. *Дивослово*. 2005. № 4. С. 7-10.

- Заболотний О. Система уроків узагальнення та систематизації знань учнів з розділу «**Синтаксис**» в 5 класі. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 14-18.
- Заболотний О. Хто головний? Складні випадки **синтаксичного розбору** простого речення в школі (головні та другорядні члени речення). *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 5. С. 90-96.
- Зеленська В., Запрягайло В. Синтаксис **простого речення**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 3. С. 108-114.
- Зелінська Т. **Однорідні члени речення** зі сполучниковим, безсполучниковим, змішаним зв'язком. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 5. С. 24-26.
- Ісаєва М. Узагальнення й систематизація знань із теми «**Складне речення**». Урок у 9 класі. *Дивослово*. 2013. № 4. С. 10-13.
- Ісаєвич М. Урок української мови в 7 класі до Великодніх свят. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 46-49.
- Караман О. Підготовка студентів до викладання **синтаксису** в профільній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 24-27.
- Караман С. **Речення**. Речення прості і складні, двоскладні та односкладні. Дидактичний матеріал до уроків української мови у 8 класі. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 9. С. 35-37.
- Караман С., Караман О. Матеріали до вивчення теми «**Сполучникові складні речення**». До уроків узагальнення і систематизації знань з української мови, 11 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 63-69.
- Караман С., Караман О. Тести для тематичного контролю з української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 4-7.
- Карман Н. «Щит державний не візьме іржа. Треба тільки, щоб кожен держав». Урок мови у класі правознавчого профілю. *Дивослово*. 2009. № 11. С. 9-10.
- Кващук А. Для допитливих про **складнопідрядне речення**. У запитаннях і відповідях. *Дивослово*. 2002. № 12. С. 28-30.
- Кващук А., Гонтар Т. **Пунктуація** для допитливих. *Дивослово*. 2005. № 11. С. 2-7.
- Кібкало Т. Прості **односкладні речення**. 8 клас. *Дивослово*. 2016. № 11. С. 18-20.
- Коваленко Л. Розділові знаки між частинами **складносурядного речення**. *Дивослово*. 2010. № 6. С. 21-22.

- Коваленко Л. **Складне речення** як синтаксичне явище. *Дивослово*. 2010. № 6. С. 19-20.
- Коваленко С., Панчук О. «Трояндовий» урок української мови у **9 класі**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 11. С. 74-80.
- Ковальська А., Слободянюк Л. Як зрозуміти стилістичні можливості синтаксису. Один із підходів до вивчення теми «**Присудок**» у старшій школі (на основі тексту новели «Intermezzo» Михайла Коцюбинського). *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 9. С. 101-108.
- Ковальчук Н. Формування мовленнєво-комунікативних умінь у процесі вивчення **пунктуації**. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 5. С. 2-6.
- Ковтуненко Л. **Складнопірядні речення** з пірядними міри або ступеня та порівняльними, 9 клас. *Дивослово*. 2019. № 9. С. 21-24.
- Колодко Г. Спонукаючи до активної розумової праці. Бінарний урок-семінар «**Складні сполучникові речення**», 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 1999. № 2. С. 158-162.
- Комаренко Н. Неймовірні пригоди хороброго **речення** в країні Мовландії (урок-казкова подорож). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 34-36.
- Косило Л. **Складене речення** з різними видами зв'язку. Узагальнення і систематизація вивченого. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 5. С. 36-37.
- Кравченко О. Комп'ютер вчить і вчиться. Тема: **однорідні члени речення** (із сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком), 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 4. С. 140-143.
- Кравченко О. Розділові знаки у **безсполучниковому складному реченні**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 21-22.
- Кравченко О. Урок формування **пунктуаційних умінь і навичок** у процесі вивчення **безсполучникового складного речення**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 4. С. 44-45.
- Кузьменко Л. **Вставні слова і словосполучення**, їх види за значенням. Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 3. С. 41-42.
- Кулик О. Вивчення **складних комбінованих речень** (граматико-стилістична робота). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 8-13.

- Кухарчук І. Комунікативно-діяльнісний підхід до вивчення *синтаксису* у фаховій підготовці вчителя-словесника. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 2. С. 50-54.
- Кухарчук І. Особливості вивчення *неповних речень*. Комунікативно-діяльнісний підхід. *Дивослово*. 2007. № 10. С. 34-37.
- Ладоня К. Формування *пунктуаційної компетентності* учнів 8 класів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 6. С. 12-15.
- Лисковець Г. Листи – країна поетового серця. *Складнопідрядне речення* в листах Лесі Українки, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 2. С. 135-140.
- Лісова Ю. Пунктуація *складного речення*. *Дивослово*. 2019. № 1. С. 22-30.
- Логвиненко Н. *Неповне речення*. Тире в неповних реченнях. Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 7-8. С. 86-91.
- Макарук К. Навчити приймати самостійні рішення. Система уроків-лінгвістичних досліджень за темою «*Односкладні речення*». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 5. С. 8-19.
- Макуха Л. «Виклич мені друга з хати». Система уроків з вивчення теми. «*Звертання* непоширені й поширені, розділові знаки при них» на прикладі українських народних пісень. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 2. С. 14-24.
- Малишко В. *Складні речення* з різними видами зв'язку. Розділові знаки в них. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 5. С. 51-53.
- Малько М. «Слова *покличні* – прості й величні...». Урок-тренінг у 8 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 1. С. 26-35.
- Марчук Н. *Словосполучення*. Головне і залежне слово у словосполученні (українська мова, 5 клас). *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 12. С. 30-31.
- Маткобожик В. *Види речень* за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення (урок української мови, 5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 8. С. 48-50.
- Мельник Н., Піддубний М. Опорні конспекти з української мови (з досвіду роботи Н. А. Мельник). *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 56-61.
- Мельник Н., Піддубний М. Опорні конспекти з української мови для **7-8 класів**. *Українська мова і література в школі*. 2002. №№ 1, 2.

- Метник Н. *Складне речення* з безсполучниковим зв'язком. 5 клас. *Дивослово*. 2009. № 12. С. 23-25.
- Минько Н., Очеретна Л. *Складне речення* зі сполучниковим і безсполучниковим зв'язком. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 1. С. 55.
- Миرونчук В. *Двоскладні речення*. Головні і другорядні члени речення. *Дивослово*. 2002. № 5. С. 34.
- Михайлюк Т. Повторюймо й узагальнюймо знання про види *складних речень*. Урок української мови у 9 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 11-12. С. 19-22.
- Могильницька Г. Не такий страшний... *Другорядний член речення*. До проблеми розрізнення «важкорозрізнювальних» членів речення. *Дивослово*. 2012. № 10. С. 9-12.
- Могильницька Г. Розрізняймо порівняння. *Порівняльні звороти і підрядні речення* з порівняльним змістом. *Дивослово*. 2010. № 11. С. 2-8.
- Могильницька Г. *Синтаксична роль* залежних іменників при прийменниковому керуванні. *Дивослово*. 2013. № 1. С. 2-4.
- Надточій В. Синтаксис як вчення про відношення. Методичні поради щодо *синтаксичного розбору* різних видів складних речень. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 10. С. 96-99.
- Новосьолова В. Вивчення *синтаксису* у 8-9 класах на засадах комунікативно-діяльнісного підходу. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 2. С. 15-19.
- Новосьолова В. Особливості навчання *синтаксису простого ускладненого* речення у 8-му класі (за новим підручником української мови). *Українська мова і література в школі*. 2017. № 3. С. 20-31.
- Новосьолова В. Формування мотивації учіння (на матеріалі навчання *словосполучення й синтаксису простого речення* у 8-му класі). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 3. С. 7-11.
- Олексієнко Г. Узагальнення знань із теми «*Безсполучникове складне речення*». *Дивослово*. 2018. № 3. С. 28-31.
- Омельчук С. *Безсполучникове складне речення*: формування стилістичних умінь і навичок. *Дивослово*. 2000. № 11. С. 27-29.
- Омельчук С. Вивчення *безсполучникового складного* речення за модульною технологією. Система уроків. *Дивослово*. 2003. № 11. С. 29-36.
- Омельчук С. Вивчення *складносурядного речення*: граматико-стилістична робота. *Дивослово*. 2002. № 1. С. 21-24.

- Омельчук С. Головна ідея – у спілкуванні. Концептуальні засади формування мовленнєво-комунікативних умінь на завершальному етапі вивчення *синтаксису*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2003. № 2. С. 64-65.
- Омельчук С. Дослідницькі завдання з мови як ефективний засіб формування компетентного мовця. На матеріалі вивчення розділу «*Пряма й непряма мова*» в 9 класі. *Українська мова і література в школах України*. 2017. №№ 6-7.
- Омельчук С. *Запитання*, їхня роль у розвитку мовленнєвої активності учнів. На матеріалі підручників української мови для 6 класу 12-річної школи. *Дивослово*. 2010. № 4. С. 8-10.
- Омельчук С. Комунікативно-функційний підхід до вивчення *синтаксису*. *Дивослово*. 2007. № 1. С. 2-9.
- Омельчук С. Проблемно-пошукове навчання *синтаксису* рідної мови. *Дивослово*. 2007. № 10. С. 2-7.
- Омельчук С. Реалізація дослідницького методу в процесі формування мовленнєво-комунікативних умінь учнів (на матеріалі вивчення *складнопідрядних речень з кількома підрядними*). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 3. С. 35-36.
- Омельчук С. Розділові знаки в *складних синтаксичних конструкціях*: урок-лінгвістичне дослідження. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 7. С. 13-14.
- Омельчук С. *Синтаксична особливість* категорії числа іменника: дослідницьке опрацювання. *Дивослово*. 2011. № 11. С. 26-28.
- Омельчук С. Формування мовленнєвих умінь при вивченні *складнопідрядного речення*. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 1. С. 4-5.
- Омельчук С. Формування мовленнєво-комунікативних умінь на *синтаксичній основі*. Система комунікативних вправ у 9 класі. *Дивослово*. 2004. № 8. С. 26-29.
- Омельчук С. Формування навичок стилістичного аналізу *складних синтаксичних конструкцій*. *Дивослово*. 2001. № 5. С. 33-34.
- Островська В. *Складне речення* (Конспект спареного уроку). *Дивослово*. 1999. № 5. С. 30.
- Павлів І. *Односкладні речення*. *Дивослово*. 2017. № 11. С. 2-6.
- Павлів Л. Речення з *відокремленими членами* та пунктуаційне оформлення їх. *Дивослово*. 2010. № 6. С. 8-10.
- Паливода Т. Інтерактивні завдання як один із прийомів компетентнісного осмислення *складних речень*. *Дивослово*. 2017. № 2-3.

- Панчук О. Який він – таємничий дивосвіт ляльки-мотанки? Урок у **9 класі**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 9. С. 24-30.
- Піддубний М. Опорні конспекти з української мови (з досвіду роботи Н. А. Мельник). Система уроків з теми «**Однорідні члени речення**» у 8 класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 43-47.
- Плигань О. Закріплення вивченого матеріалу за темою «**Однорідні члени речення**». Кома між однорідними членами речення. Речення з кількома рядами однорідних членів» (урок-ділова гра). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 1. С. 37-39.
- Попович І. До проблеми підвищення орфографічної та **пунктуаційної** грамотності учнів. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 13-18.
- Присяжнюк В. Патріотизм починається з любові та поваги. Урок-журналістський практикум (**10 клас**). *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 9-10. С. 63-67.
- Решодько Л. Визначаємо мовну та мовленнєву компетентність. Матеріали для тематичної перевірки знань з української мови по темі «**Складне речення**». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 7. С. 72-78.
- Решодько Л. **Складне речення**. Матеріали для тематичної перевірки знань. *Дивослово*. 2008. № 12. С. 10-14.
- Рибіна І. Стилістичні функції **безособових речень**. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 6. С. 35-37.
- Рик О. Основні **пунктограми** у простому і складному реченнях, у реченнях з прямою мовою та в діалозі. **Пунктуаційний аналіз**. Українська мова, 11 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 4. С. 55-58.
- Рик О. Розвиток зв'язного мовлення. Практичні вправи на визначення **граматичних основ та другорядних членів речення**. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 11. С. 33-35.
- Рогальська Т. Розвиваючи культуру мовлення та мислення. Система уроків з теми «**Складносурядне речення**» у 9 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 8. С. 32-41.
- Романенко Ю. Актуальне **членування речення** у висловлюванні: «відоме» і «нове». *Дивослово*. 2013. № 3. С. 33-36.
- Рубан С. Зростаємо із рідної землі. Урок мови в **11 класі**. *Дивослово*. 2009. № 7-8. С. 27-30.

- Рубан С. **Односкладні речення** як синтаксичне явище. *Дивослово*. 2009. № 10. С. 2-5.
- Рябуха Н. Узагальнення теми «**Звертання**». На матеріалі поезій Платона Воронька. *Дивослово*. 2008. № 1. С. 7-8.
- Савченко І. Способи реалізації функціонально-стилістичного принципу української **пунктуації**. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 6. С. 30-32.
- Самчук Д. Героїчне минуле українського народу в ранній творчості Т. Г. Шевченка. **Безсполучникове складне речення**, смислові зв'язки між простими реченнями в складному. Урок словесності у 9 класі. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 4. С. 37-39.
- Сватенкова С. У музеї **Пунктуації**. Підсумковий урок-екскурсія, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 35-36.
- Семчук Д. Весна сплела із рути вінок для тебе, сину ... Узагальнення та систематизація знань з теми «**Складне сполучникове речення**» (за повістю «Монолог перед обличчям сина М. Г. Івасюка»). *Українська мова і література в школі*. 2014. № 4. С. 52-56.
- Семчук Д. **Звертання**. *Дивослово*. 2005. № 7. С. 2-6.
- Семчук Д. Міжпредметна інтеграція при вивченні **синтаксису складнопідрядного речення** з підрядними обставинними частинами у 9 класі. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 2. С. 40-44.
- Сергієнко В. Двокрапка й тире в **безсполучникових складних реченнях**. *Дивослово*. 2003. № 12. С. 39-40.
- Сергієнко Ю. Якщо ти знаєш... Узагальнення і систематизація знань за розділом «**Односкладні речення**». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 6. С. 17-23.
- Сидоренко В. Лінгводидактичні засади навчання **синтаксису й пунктуації** української мови учнів 8-9 класів в умовах оновленої освітньої парадигми. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 1. С. 6-13.
- Сидоренко В. Формування **синтаксичної й пунктуаційної** компетентностей учнів 8-9 класів засобами технології кооперативного навчання. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 2. С. 7-15.
- Сидоренко М. Готуємося до ЗНО. Узагальнюємо знання з **синтаксису й пунктуації** у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 10. С. 11-12.
- Силка А. Вивчення **односкладних і неповних речень**. *Дивослово*. 2010. № 2. С. 2-5.
- Силка А. **Односкладні речення**. Тестовий тренінг. *Дивослово*. 2010. № 5. С. 17-19.

- Скалига А. Узагальнення та систематизація знань про **пунктограми при прямій мові та діалозі**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 39-41.
- Соловей Н. «Слово до слова – мова...» *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 9. С. 25-30.
- Соловей Н. **Вставні слова** (Орієнтовні види роботи з теми. 5 клас). *Дивослово*. 1999. № 9. С. 35-37.
- Соловейова М. Актуальне членування речення як засіб між **фразового зв'язку**. Урок мовленнєвого розвитку на краєзнавчому матеріалі. *Дивослово*. 2010. № 12. С. 8-11.
- Степанищева В. **Двоскладне речення**. Головні та другорядні члени речення. Тире між підметом і присудком. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 5. С. 41-44.
- Степанищева В. **Односкладне речення**. Повторення і узагальнення вивченого про односкладне речення. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 7-8. С. 69-70.
- Степанюк М. Плани уроків вивчення теми «Речення з **однорідними членами**» (8 клас). *Українська мова і література в школі*. 2003 №№ 6, 7.
- Сурмієвич І. **Неповні речення**. Тире в неповних реченнях. *Дивослово*. 2009. № 12. С. 15-16.
- Сухориба Л. Свобода і рівність устами століть (узагальнюючий урок з теми «**Складне речення**»). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 5. С. 34-35.
- Сухориба Л. Система залікових робіт з теми «**Складне речення**». *Українська мова і література в школі*. 2001. № 5. С. 12-15.
- Таровита І. Види **складнопідрядних речень**. *Дивослово*. 2009. № 12. С. 2-5.
- Таровита І. Розділові знаки між частинами складного **безсполучникового речення**. *Дивослово*. 2009. № 12. С. 5-7.
- Темченко З. **Звертання, вставні слова, речення і словосполучення** (Конспект уроку в 6 класі). *Дивослово*. 1999. № 9. С. 31-32.
- Тетенева Г. Основні типи **підрядних речень**. *Дивослово*. 2017. № 12. С. 7-10.
- Тихончук Л. Осмислювально-концентроване навчання. Система уроків з теми «**Речення з однорідними членами**» у 8 класі. *Дивослово*. 2002. №№ 1-2.
- Ткаченко Н. Життя багате на будні. Конспект уроку-практикуму, **9 клас**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 27-30.
- Ткачук В. Прийменник як засіб зв'язку в **словосполученні та реченні**. 7 клас. *Дивослово*. 2017. № 4. С. 29-32.

- Ткачук Н. Золоті дзвони соняшників, зморшкуваті долоні вересні і 10 завдань з української мови за темою «**Складне речення**». Матеріали до уроку зачарування словом. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 10. С. 78-81.
- Третьякова Л. Вивчаємо складене **безсполучникове речення** на народознавчому матеріалі. Добірка завдань. *Дивослово*. 2015. № 5. С. 19-21.
- Угніч Р. **Однорідні члени** речення (із сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком). Правопис. Кома між однорідними членами речення (Українська мова, 8 клас). *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 11. С. 32-33.
- Угніч Р. **Складносурядне речення**: ознаки, види, розділові знаки. Українська мова, 9 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 1. С. 39-43.
- Уколова Н. Система уроків з теми «**Синтаксис**». Українська мова, 5 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 4. С. 21-26.
- Федоренко В. Уроки духовності. Християнська культура на уроках рідної мови, **10 клас**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 4-5. С. 37-47.
- Хапатьяк О. **Звертання**. Поширені і непоширені звертання. Розділові знаки при звертанні. Урок української мови, 8 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 3. С. 42-46.
- Хіврич С. **Підмет** – головний член речення. Способи вираження підмета. Урок у 8 класі. *Дивослово*. 2011. № 11. С. 29-30.
- Хом'як І., Самсонюк О. Компетентнісний підхід до навчання **синтаксису** в умовах нової української школи. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 10. С. 3-6.
- Христіанінова Р. Комунікативно орієнтовані категорії **складнопідрядного речення**. *Дивослово*. 2009. № 10. С. 54-56.
- Царюк О. Речення зі **звертаннями та вставними конструкціями**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 5. С. 37-38.
- Цінько С., Ковальова О. Уроки вивчення синтаксису складного (**складносурядного**) речення 9 клас. *Українська мова і література в школі*. 2011. №№ 2, 3.
- Чабан С. Усе про **різновиди присудків**. Розробка уроку у 8 класі. *Дивослово*. 2001. № 3. С. 46-47.
- Чайка Л. Узагальнення й систематизація знань із теми «**Безсполучникове складне речення**» Поліекранний урок у 9 класі з використанням ІКТ. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 17-22.
- Черненко О. Розвиваючи творче мислення. Спарений урок-практикум. Тема **Складнопідрядні речення**. Розділові знаки. *Українська мова і*

- література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2000. № 4. С. 156-158.
- Чух Г. Чи потрібен підлітку мобільний телефон? Урок-практикум з теми «Використання **односкладних речень** у мовленні», 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2006. № 2. С. 15-19.
- Шеремета Т. **Односкладне речення.** 8 клас. *Дивослово.* 2012. № 8. С. 24-28.
- Шиліна Г. Звертання. Розділові знаки при **звертанні.** Урок української мови за класно-дистанційною формою навчання у 8 класі. *Дивослово.* 2014. № 10. С. 5-7.
- Шитик Л. Використання програмованих завдань при **вивченні синтаксису.** *Українська мова і література в школі.* 2002. № 5. С. 16-19.
- Шитик Л. Особливості вивчення **вставних конструкцій.** *Українська мова і література в школі.* 2000. № 2. С. 54-58.
- Шуть Л. Фразеологізми в синтаксичній функції **головних членів речення.** *Українська мова і література в школі.* 2003. № 6. С. 58-60.
- Яворська С. Види контролю навчальних досягнень із **синтаксису** як засіб перевірки мовної компетентності учнів. *Українська мова і література в школах України.* 2018. № 11. С. 14-18.
- Яворська С. Перевірка навчальних досягнень із **синтаксису простого речення** як засіб розвитку критичного мислення учнів. *Українська мова і література в школах України.* 2018. № 12. С. 41-46.
- Яворська С. Тестування як форма перевірки навчальних досягнень учнів. **Складне речення.** *Українська мова і література в школах України.* 2019. № 2-4. С. 23-26.
- Ярмолюк А. Інтеріоризація загальнокультурних цінностей під час вивчення **складного речення.** *Українська мова і література в школі.* 2017. № 2. С. 15-19.
- Ярмолюк А. Проблема формування **синтаксичної компетентності** учнів 9-х класів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі.* 2016. № 6. С. 7-11.
- Ярмолюк А. Самоконтроль як складник мовленнєвого розвитку учня (на матеріалі вивчення **синтаксису**). *Українська мова і література в школі.* 2015. № 3. С. 20-25.
- Ярмолюк А. Тестові завдання з теми «**Безсполучникове складне речення**». *Українська мова і література в школі.* 2009. № 7. С. 58-60.
- Ярмолюк А. Шляхи реалізації сучасними підходів до навчання **синтаксису складного речення** у 9 класі. *Українська мова і література в школі.* 2015. № 5-6. С. 7-11.

- Ярмолюк А. Робота з текстом під час вивчення **синтаксису складного речення**. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 3. С. 36-43.
- Ясак Т. Застосування комп'ютерно зорієнтованих засобів навчання на етапі узагальнення і систематизації знань із **синтаксису** української мови в 11 класі профільної школи. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 35-38.
- Ясак Т. Мультимедійні дидактичні засоби навчання **синтаксису** української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 7-8. С. 23-27.
- Яценко Л. Дидактичний матеріал з теми «Повторення, узагальнення й поглиблення вивченого. **Звертання, вставні слова, однорідні члени речення** в простому реченні» (за творами Василя Сухомлинського). *Українська мова, 6 клас. Українська мова і література в школах України*. 2019. № 10. С. 37-40.
- Яценко Н. **Просте ускладнене речення**. Проект уроку у 8 класі. *Дивослово*. 2008. № 1. С. 4-6.

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

- Алексеева Л. **Робота над художньо-виражальними можливостями** слова на уроках української мови та літератури. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 1. С. 14-16.
- Андрела Л. Розробки уроків з розвитку зв'язного мовлення. Усний **твір-опис** за картиною Г. Т. Світлицького «Рідний край». *Українська мова і література в школі*. 2000. № 5. С. 14-17.
- Бакунець Г. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках **зв'язного мовлення** (з досвіду роботи). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 2. С. 36-38.
- Барановська Л. Сутність основних знань, умінь і навичок **вербального спілкування**. *Дивослово*. 2000. № 5. С. 22.
- Белякова Л. **Твір** сучасного старшокласника: вимоги, рекомендації, типові помилки. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 1. С. 38-40.
- Белякова Л. Учнівський **твір** – вінець роботи учня і вчителя, вияв переконань старшокласника. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 2. С. 25-30.
- Білотіл Г. Особливості побудови **опису** зовнішності людини. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 1 С. 25-26.
- Бірецька Н. **Мовленнєва робота** на уроках рідної мови. *Дивослово*. 2010. № 10. С. 2-4.

- Бобруйко Н. Побачити, вивчити, зрозуміти... Система уроків із **розвитку зв'язного мовлення**, 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 2. С. 27-34.
- Бондаренко Н. Засвоєння якостей **досконалого мовлення** як передумова вдосконалення мовленнєвої культури старшокласника. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 2. С. 14-17.
- Бондаренко Н. **Лист. Адреса**. Урок зв'язного мовлення в 5 класі. *Дивослово*. 2002. № 6. С. 28-30.
- Бондаренко Н. Навчання **діалогічного мовлення**. *Дивослово*. 2002. № 5. С. 28-31.
- Бондаренко Н. Робота над **заміткою** дискусійного характеру в газету. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 6. С. 6-7.
- Бондаренко Н. Система роботи над **описом** зовнішності людини в 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 3. С. 11-13.
- Бондаренко Н. Словникова робота на уроках **розвитку мовлення** в 5-7 класах. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 5. С. 23-26.
- Бондаренко Н. Уроки **зв'язного мовлення** в 5 класі. *Дивослово*. 2003. № 4. С. 42-43.
- Бондаренко Н. Уроки розвитку зв'язного мовлення в 5 класі. **Докладний переказ** – опис тварини. *Дивослово*. 2003. № 1. С. 43-46.
- Бондаренко Н. Уроки **розвитку мовлення**, 5 клас. *Дивослово*. 2004. № 1. С. 35-38.
- Бондаренко Н. Формування правописної компетентності учнів 5-7 класів на уроках **розвитку зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 8. С. 2-6.
- Бондаренко Н. **Читання** як проблема методики навчання української мови. *Дивослово*. 2004. № 12. С. 19-25.
- Бурдонос Н. Що таке щастя? **Твір-роздум** на морально-етичну тему в публіцистичному стилі. Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 1-2. С. 36-40.
- Бурлачко Л. Свобода. Дисципліна. Любов. **Реалізація** комунікативно-діяльнісного, особистісного та культурологічного підходів до вивчення української мови і літератури. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 56-64.
- Варзацька Л. Дидактичні цілі, типи, структура уроків української мови і **мовлення**. *Дивослово*. 2011. № 6. С. 9-14.
- Варзацька Л. Інтегровані **уроки** рідної мови і **мовлення** у 6 класі. *Дивослово*. 2007. № 9. С. 2-8.
- Варзацька Л. **Типологія уроків** рідної мови й **мовлення** в системі розвивального навчання. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 6. С. 37-38.

- Варзацька Л. **Типологія уроків** української мови і **мовлення** в 10-11 класах (в умовах особистісно зорієнтованого навчання). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 2-5.
- Варієнко Н. Сповідь перед матір'ю. Урок **розвитку зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 2. С. 54-58.
- Варнавська І. Вміти гарно говорити. **Мовленнєва підготовка** учнів 5-7 класів у процесі засвоєння виражальних засобів української мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 6. С. 58-64.
- Вацек Л. Кожна людина неповторна. Українська мова, 7 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 11. С. 32-34.
- Вишнякова В. Діалог з ювілейним Харковом. Конспект уроку **розвитку зв'язного мовлення** у 8 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 2. С. 69-76.
- Вітюк В. Система роботи з орфографії у зв'язку з **розвитком мовлення** учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 5. С. 21-26.
- Гайдар Т. **Збагачення мовлення** учнів 5 класів засобами фольклору. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 9-15.
- Гайдар Т. **Збагачення мовлення** учнів 5-6 класів засобами українського фольклору. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 4. С. 13-18.
- Галаєвська Л. **Діалогічна компетентність**: проблеми та перспективи. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 1. С. 18-22.
- Галаєвська Л. Дотримання культури спілкування старшокласників у процесі створення жанрів **ділового мовлення**. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 8. С. 33-37.
- Галаєвська Л. Психологічні передумови ефективної **мовленнєвої комунікації** учнів 8-9 класів. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 2. С. 20-24.
- Галаєвська Л. Розвиток **діалогічного мовлення** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 8. С. 26-30.
- Галаєвська Л. Функції **діалогічного мовлення** учнів 5-7 класів на уроках і в позаурочний час. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 6. С. 36-39.
- Глазова О. Навчання **діалогічного мовлення** *Дивослово*. 2003. № 1. С. 31-33.
- Глазова О. Робота над **твором-оповіданням** у 5-9 класах. *Дивослово*. 2000. № 5-6.
- Глазова О. Ситуативні вправи для формування умінь і навичок **діалогічного мовлення**. *Дивослово*. 2003. №№ 4-5.

- Глазова О. *Тексти для мовчазного читання* із завданнями для оцінювання результатів мовленнєвої діяльності учнів 5-6 класів за 12-бальною системою. *Дивослово*. 2001. № 4. С. 43-54.
- Глазова О. *Тексти для мовчазного читання* із завданнями для оцінювання результатів рівня сформованості мовленнєвих навичок школярів. 7 клас. *Дивослово*. 2001. № 5. С. 24-32.
- Глазова О. *Тексти для мовчазного читання* із завданнями для оцінювання результатів рівня сформованості мовленнєвих навичок школярів. 9 клас. *Дивослово*. 2001. № 6. С. 13-18.
- Гнаткович Т., Станко О. Роль *творчих робіт* в активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 5. С. 8-9.
- Головата Л. *Мовленнєвий розвиток* учнів на аспектних уроках. *Дивослово*. 2003. № 4. С. 39-42.
- Голуб Н. Бачити красу в усьому (Розробка уроку української мови у 5 класі з використанням творів М. Самокиша). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 3. С. 11-13.
- Голуб Н. Костюм – частка народної душі. Використання засобів музики та живопису в *роботі над темою* «Різновиди українського національного одягу» в 6-му класі. *Українська мова і література*. 2002. № 4. С. 17-21.
- Голуб Н. Костюм – частка народної душі. Використання засобів музики та живопису в *роботі над темою* «Різновиди українського національного одягу» в 6-му класі. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 2. С. 28-30.
- Голуб Н. *Мовленнєві жанри* на уроках української мови у 8-9 класах. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 1. С. 13-18.
- Голуб Н. Розвиток *зв'язного мовлення* учнів засобами музики та живопису як цілісна система. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 3. С. 12-18.
- Голуб Н. Типологія жанрів *педагогічного мовлення*. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 3. С. 48-52.
- Голуб Н., Галаєвська Л. Навчання *діалогічного мовлення* учнів 5-7 класів на уроках української мови (методичні рекомендації). *Українська мова і література в школі*. 2015. № 3. С. 51-57.
- Голуб Н., Галаєвська Л. Навчання *діалогічного мовлення* учнів 5-7 класів на уроках української мови (методичні рекомендації). *Українська мова і література в школі*. 2016. № 1. С. 45-52.
- Голуб Н., Галаєвська Л. Навчання *діалогічного мовлення* учнів 5-7 класів на уроках української мови (методичні рекомендації). *Українська мова і література в школі*. 2015. № 5-6. С. 57-62.

- Гонтар В. **Складання листа**. Оформлення конверта (урок розвитку зв'язного мовлення в 5 класі). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 4. С. 43-46.
- Горбась Н. Розробляючи програму власного **мовного розвитку**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 3. С. 135-145.
- Горошкіна О. Подорож Україною (дидактичний матеріал для 5 класу). *Українська мова і література в школі*. 2002 №№ 3-5.
- Горошко О. Побачити Лесю. **Твір-опис** пам'ятника Лесі Українці в Луцьку на уроці зв'язного мовлення, 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 2. С. 127-130.
- Грицюк О. **Твір-опис** природи за картиною Катерини Білокур «Рідне поле». *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 6. С. 38-42.
- Груба Т. **Редагування тексту** як засіб формування граматичної компетентності учнів профільної школи. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 6. С. 10-12.
- Гула Л. Минуле і сьогодення Китаєва. Інтегрований урок **розвитку зв'язного мовлення**, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 20-22.
- Гуменюк Н. Етика спілкування та етикет (урок **розвитку зв'язного мовлення** у 5 класі). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 7. С. 31-32.
- Дацюк І. **Твори** на основі спостережень. *Дивослово*. 2000. № 5. С. 20-21.
- Деменко І. Наближаючись до **переказу**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 2. С. 89-96.
- Денисюк Л. Як народжується художній твір? **Урок розвитку зв'язного мовлення** – творча лабораторія у 9 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 2. С. 34-41.
- Дешко Т. Пам'ять – це міст, що єднає покоління. **Урок-екскурсія** вулицями Одеси, 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 22-26.
- Дженджеро О. Проблема **мовленнєво-комунікативної підготовки** старшокласників у практиці навчання рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 6. С. 6-9.
- Дідович І. Квітка – це усмішка сонця. Конспект «осіннього» уроку **розвитку зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 6. С. 15-21.

- Дідук Г. Емотивно-комунікативне вивчення мовних засобів на уроках **розвитку зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 5. С. 10-14.
- Донченко Т. Взаємозв'язок **переказів і творів** у процесі формування мовленнєвої діяльності школярів. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 1. С. 8-11.
- Донченко Т. Завдання до **уроків зв'язного мовлення**, 5-6 класи. *Дивослово*. 2005. № 10. С. 9-12.
- Донченко Т. Опрацьовуємо тему «**Мова і мовлення**» у 5 класі. *Дивослово*. 2007. № 10. С. 14-16.
- Донченко Т. **Учнівські твори** як засіб мовленнєвого розвитку учнів. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 1. С. 2-7.
- Донченко Т. Формування в п'ятикласників **поняття про текст**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 4. С. 11-16.
- Донченко Т. Формування в учнів поняття про **типи** мовлення і типологічну структуру тексту. *Дивослово*. 2004. № 4. С. 23-26.
- Донченко Т. Формування виразного **говоріння і читання** під час вивчення синтаксису і пунктуації. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 1. С. 14-17.
- Донченко Т. Як готувати учнів до **переказу**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1-2. С. 3-6.
- Дороз В. **Прецедентні феномени** – базове ядро стереотипних знань учнів національних спільнот. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 1. С. 6-11.
- Дороз В. **Текст і мовленнєвий акт** як комунікаційне вираження кроскультурного дискурсу на уроці української мови. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 37-45.
- Дрик О. «Мій життєвий вибір». **Інтегрований урок** української мови і **мовлення**. *Дивослово*. 2012. № 7. С. 10-12.
- Дяченко-Лисенко Л., Коваленко С. Свято української словесності на кожному уроці. Уроки **розвитку зв'язного мовлення** у 7 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 1; 2008. №№ 7-8, 9.
- Єрмейчук Н. Системна робота з **текстом**. *Українська мова, 8 клас. Українська мова і література в школах України*. 2015. № 1-2. С. 58-61.
- Жулканич М. **Опис зовнішності** людини за картиною К. Трутовського «Жінка з полотном» (урок-вернісаж). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 5. С. 39-41.
- Заєць В. Робота з **текстами** на міжпредметній основі: теоретичний аспект. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 13-16.

- Заєць В. Тексти із завданнями для *аудіювання і читання мовчки*. *Дивослово*. 2010. № 12. С. 19-22.
- Зарубенко Н. Особливості будови *тесту-роздуму*. Усний докладний *переказ* розповідного тексту з елементами роздуму (матеріали до уроку розвитку мовлення у 5 класі з використанням ІКТ). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 50-51.
- Златів Л. Комплексний підхід до роботи з науково-навчальним *текстом* у курсі практикуму з української мови. *Українська мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 49-52.
- Іванко Н. Формуємо вміння докладно відтворювати зміст прочитаного. Урок *мовленнєвого розвитку*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 10. С. 30-33.
- Іванова Р., Могіла Н. Урок *розвитку зв'язного мовлення* «Квіти – краса життя» (5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 41-46.
- Іноземцева О. Як навчити кожного реалізуватися в житті. Розвиток *діалогової активності* на уроках української мови і літератури як засіб формування успішної конкурентоспроможної особистості. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 4. С. 24-32.
- Караман С. Методичні орієнтири для підготовки старшокласників до написання *переказу*. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 2. С. 14-16.
- Карпенко І. Бути взаємно красивими. *Урок розвитку зв'язного мовлення*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 1. С. 23-28.
- Кирилішина Н. Не говори все, що знаєш, але знай, що говориш. З досвіду навчання *діалогічного мовлення*. Система вправ, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 1. С. 79-86.
- Клічак Г. Життя починається з дива, а знання – із здивування. Урок *розвитку зв'язного мовлення* у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 1. С. 8-12.
- Клічак Г. На зустріч з книжницею Ольгою. *Твір-опис* пам'ятка за власним спостереженням, 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 4. С. 125-128.
- Кохан Л. «Невже село моє ще можна не любити?..». Технологічні картки на уроці *розвитку зв'язного мовлення*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 11-12. С. 23-36.

- Крижановська В. Щоб душа навчилася любити... Конспект проблемного уроку **розвитку зв'язного усного мовлення**, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 18-22.
- Крисюк В. Написання **творів-роздумів** у публіцистичному стилі, 11 клас. *Дивослово*. 2017. № 2. С. 16-19.
- Крисюк В. Якою будеш ти, моя майбутня родино?. **Твір-роздум** на морально-етичну тему. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 7-9.
- Криськів М., Мельничайко В. Синтаксис учнівських **переказів**. *Дивослово*. 2011. № 7. С. 2-6.
- Кузнєцова О. **Розвиток мовлення**. Складання тексту рекламного буклету молодіжного вбрання з використанням прислівників та прислівникових сполук. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 4. С. 45-46.
- Кузнєцова О. **Твір-роздум** у публіцистичному стилі на морально-етичну тему. Українська мова, 9 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 7-8. С. 62-67.
- Кутковська Г. Творчий **переказ** тексту з елементами опису приміщення (конспект уроку розвитку мовлення). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 6. С. 42-44.
- Кучеренко І. Уроки **розвитку комунікативних** умінь – навчальне джерело і практична лабораторія формування комунікативної компетентності учнів. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 2. С. 13-19.
- Кучерук О. **Редагування тексту** в шкільному курсі української мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 4. С. 14-17.
- Ладоня К. Розвиток **діалогічного мовлення** учнів 5-х класів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 5. С. 17-20.
- Левченко Т., Пилипович Н. **Ділові папери**, різновиди їх. Автобіографія. Заява. Резюме. *Дивослово*. 2010. № 6. С. 5-7.
- Лещенко Г. Комунікативні та культурологічні можливості роботи з **тестом** за чинними підручниками для 5 класу. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 2. С. 24-27.
- Лещенко Г. Методика роботи з **художнім концептом** на уроках української мови (5-й клас). *Українська мова і література в школі*. 2008. № 5. С. 6-10.
- Лещенко Г. Система ситуативних завдань до уроків **розвитку зв'язного мовлення** (5-й клас). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 13-18.

- Лисенковська Г., Петренко Т. Вчись бачити внутрішню красу людини. Інтегрований **урок зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 5. С. 81-83.
- Локойда Т. Зустрітися із ... пам'ятником. Урок розвитку **зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 1. С. 13-17.
- Лукашенко С. У ній є висоти незримі й святі глибини... Урок **розвитку комунікативних умінь і навичок** у 6 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 9. С. 18-21.
- Лукашенко С., Ложкіна І. **Усний твір-опис** процесу праці у художньому стилі. Особливості виготовлення ляльки-мотанки та ляльки-веснянки. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 11-12. С. 47-51.
- Луценко В. Особливості навчання **тексту-опису**. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 3. С. 13-15.
- Ляшкевич А. Генезис бесіди як дидактичної основи **діалогічного мовлення**. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 7-9.
- Ляшкевич А. Навчання **діалогічного мовлення** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 7. С. 9-12.
- Макаренко В. На культурологічній основі. Ілюстративно-інформаційні картки із **розвитку зв'язного мовлення**, 5-7 класи. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 82-87.
- Макуха Т. Тексти для **аудіювання** із завданнями для оцінювання рівня сформованості мовленнєвих навичок учнів. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 7-8, 9.
- Мамчур Л. Лінгвістичні основи формування **комунікативних умінь текстотворення**. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 2. С. 2-6.
- Марун М. Формування **ділового мовлення** школярів. *Українська мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 19-22.
- Мацько Л., Мацько О., Калита О. Новий підхід до **переказу** з творчим завданням. *Дивослово*. 2007. № 5. С. 2-6.
- Мачуська І. Докладний **переказ** оповідання з обрамленням (урок розвитку зв'язного мовлення у 8 класі). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 8. С. 41-43.
- Мельничайко О. Деякі види **творчої роботи** учнів на основі неповного тексту. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 5. С. 4-5.

- Мельничук Ю., Акуліна О. Жанр *есе* в шкільній практиці: класика чи інновація. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 12. С. 17-19.
- Мірошник С. Оригінальні *творчі роботи* старшокласників. *Дивослово*. 2003. № 9. С. 34-38.
- Міхальцова Т. Поспішайте творити добро. *Урок-журналістський практикум* у 9 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 31-35.
- Мунтян С. Методичні реалії розвитку *діалогічного мовлення* учнів. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 6. С. 2-5.
- Мунтян С. Окремі результати діагностики *діалогічного мовлення* учнів 6-7 класів. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 3. С. 8-13.
- Мурніна Г. Грамотне *читання* дев'ятикласників і особливості його оцінювання. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 7-8. С. 66-70.
- Овсієнко Л. Лінгво-стилістичні засади роботи над *переказом* у 5-7 класах. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 11-14.
- Овсієнко Л. Формування стратегічної компетентності учнів ЗНЗ на *текстовій* основі: прикладний аспект. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 6. С. 39-45.
- Огарь Ю. *Власне висловлювання* у форматі ЗНО: рекомендації до написання академічного есе. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 7-8. С. 46-49.
- Омельчук С. Навчання учнів основної школи *діалогічного мовлення*: мотиваційний, змістовий і методичний аспекти. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 2. С. 3-8.
- Омельчук С. Нормативність у структурі сучасного наукового *тексту* педагогічного спрямування. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 1. С. 49-61.
- Омельчук С. Статус порушення норм позиційного чергування. Як рахувати такі *помилки в учнівських роботах*. *Дивослово*. 2017. № 11. С. 7.
- Онкович Г., Барабаш Г., Онкович А. Український рік у прикметах та прикметниках. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 4. С. 17-21.
- Осадчук Г. Зразки *власних висловлень* старшокласників. *Дивослово*. 2016. № 10. С. 14-16.
- Остапенко Н., Голуб Н. Дидактичний матеріал з *розвитку мовлення* учнів 6-7 класів (Українське мистецтво, народна архітектура. Зразки храмів, хат, вітряків. Іконостас, дерев'яна скульптура, петриківський розпис.

- Майстри школи художнього розпису). *Українська мова і література в школі*. 2001. № 4. С. 17-23.
- Остапенко Н., Голуб Н. Дидактичний матеріал з **розвитку мовлення** учнів 6-7 класів (Матеріальна культура. Естетика побуту українців. Інтер'єр української хати. Піч, скриня як предмет побуту і мистецтва, їх роль у народних обрядах. Предмет давнього українського побуту). *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 18-21.
- Остапенко Н., Голуб Н. Дидактичний матеріал з **розвитку мовлення** учнів 6-7 класів (Основні галузі господарства: хліборобство, бджільництво, теслярство, гончарство, килимарство, ткацтво, бондарство, ложкарство, гребінництво, плетіння з кори, лозоплетіння. Різновиди українського національного одягу). *Українська мова і література в школі*. 2001. № 5.
- Остапенко Н., Голуб Н. Дидактичний матеріал з **розвитку мовлення** учнів 6-7 класів (Етика спілкування. Народний етикет. Вітання. Прощання. Повага до старших. Гостинність. Порада. Відмова. Запрошення). *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 16-21.
- Остапенко Н., Голуб Н. Дидактичний матеріал з **розвитку мовлення** учнів для 6-7 класів. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 10-12.
- Остапенко Н., Голуб Н. Дидактичний матеріал з української мови для 6-7 класів. Видатні українці – князь Святослав, Володимир Великий, Петро Сагайдачний, Петро Могила, Іван Котляревський, Іван Франко, Леся Українка, Володимир Винниченко. *Українська мова і література в школі*. 2002 № 2. С. 16-19.
- Остапенко Н., Голуб Н. Мова – духовний скарб народу (дидактичний матеріал з **розвитку зв'язного мовлення** для 6-7 класів. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 2. С. 4-7.
- Остапенко Н., Голуб Н. Народний прогностик. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 19-22.
- Остапенко Н., Голуб Н. Наша Батьківщина – велика і мала. Історія нашого села, міста. Історія утворення області та її районів. Моя земля – земля моїх батьків. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 3. С. 4-8.
- Остапенко Н., Голуб Н. Наші пращури. Найдавніші поселення народів і племен на території нашого краю. Слов'яни. Київ у минулому й тепер. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 5. С. 17-21.
- Остапенко Н., Голуб Н. Родина. Сім'я. Літопис своєї сім'ї. Традиційна пошана до глави сім'ї в Україні. Роль матерів в українській сім'ї. Домашні обов'язки. Взаємини між батьками і дітьми, внуками і дідусем та бабусею. Взаємини між чоловіком і жінкою та іншими

- членами родини. Сімейний бюджет. Сімейні традиції. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 4. С. 21-26.
- Педенко Н. Викохуємо розкріпачену думку або як навчити учнів писати **твори**, використовуючи асоціації. З досвіду роботи. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 2. С. 62-68.
- Пентилюк М. **Мовленнєві помилки** та принципи їх класифікації. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 3. С. 26-29.
- Пентилюк М. Уроки розвитку **зв'язного мовлення** чи комунікативних умінь і навичок? *Дивослово*. 2010. № 3. С. 2-5.
- Пилищук О. Використання народознавчого матеріалу на уроках **розвитку мовлення** в гуманітарних класах ліцею. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 2. С. 6-9.
- Підгреб'я Н. «На сторожі стоять **документи**». Урок-ділова гра у 10 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 4. С. 39-47.
- Піскорська Л., Цінько С., Шелехова Г. Тестові завдання для перевірки рівня сформованості **аудіативних умінь** учнів 5-11 класів. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 3. С. 62-69.
- Плевницька А. «...Щоб стати соняшником». Урок у **5 класі**. *Дивослово*. 2018. № 5. С. 10-14.
- Плевницька А. **Твір-опис** зовнішності людини за лісним спостереженням. *Дивослово*. 2011. № 1. С. 21-24.
- Плітко В. Вивчення мови через **текст**. *Дивослово*. 2004. № 4. С. 26-27.
- Приліпко Н. Формуємо уміння і навички побудови зв'язних висловлювань. Система уроків: **опис** пам'яток історії і культури. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 11-12. С. 9-18.
- Погорела А. **Відгук** про твір мистецтва у публіцистичному стилі, 11 клас. *Дивослово*. 2019. № 6. С. 18-20.
- Подлевська Н. Відбір змісту і системи вправ і завдань з культури спілкування в учнів 5-6 класів. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 6. С. 5-10.
- Подранецька Н. Складання **діалогів** відповідно до запропонованої ситуації. Інтегрований урок в 11 класі. *Дивослово*. 2008. № 5. С. 8-11.
- Попова Л. Письмовий стислий **переказ** розповідного тексту з елементами опису місцевості в художньому стилі. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 3. С. 18-20.
- Попова Л. Практичний аспект формування в учнів **умінь конспектувати**. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 7-8. С. 37-39.

- Попова Л. **Текст** як засіб формування ключових компетентностей учнів 10-11 класів на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 9. С. 23-25.
- Попова Л. Уроки **розвитку мовлення** як ефективна форма вдосконалення мовленнєвих умінь і навичок учнів профільної школи. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 4. С. 20-23.
- Попова Л. Усний вибірковий **переказ** розповідного тексту з елементами опису пам'яток історії й культури в художньому стилі. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 2. С. 28-30.
- Попович І. Докладний **переказ** тексту наукового стилю на тему «Вишивка». *Українська мова і література в школі*. 2001. № 3. С. 11-12.
- Попович І. Письмовий **твір-опис** предмета (квітки). *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 11-13.
- Попович І. **Твір-опис** природи за картиною. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 1. С. 5-7.
- Попович І. Урок **розвитку зв'язного мовлення** на тему «Письмовий твір-опис тварини за власним спостереженням у художньому стилі». *Українська мова і література в школі*. 2004. № 1. С. 34-36.
- Порало Н. «Незлічені думки летять у височінь...», або **творчі роботи** учнів на уроках української мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2006. № 9-10. С. 68-73.
- Постоян Т. Ознайомлення п'ятикласників з писанкарством на уроках **розвитку зв'язного мовлення** (Методичні рекомендації). *Українська мова і література в школі*. 2001. № 5. С. 9-12.
- Приліпко Н. Опис пам'яток історії та культури. Система уроків з **розвитку зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 54-62.
- Приліпко Н. Формуємо уміння і навички побудови **зв'язних висловлювань**. Система уроків: опис пам'яток історії і культури. Урок-реквієм. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 1. С. 6-80.
- Притула І. Різномірні завдання для розвитку **діалогічного мовлення** учнів, 5 клас. *Дивослово*. 2009. № 7-8. С. 26.
- Ракицька В. **Розвиток мовлення**. Відгук про пам'ятку архітектури «Театр корифеїв: учора і сьогодні». *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 9. С. 54-56.
- Рик О. Розвиток **зв'язного мовлення**. Практичні вправи на визначення граматичних основ та другорядних членів речення. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 11. С. 33-35.

- Романенко Ю. Підготовка **виступу** на зборах та семінарських заняттях. Проект уроку з мовленнєвого розвитку для 10 класу. *Дивослово*. 2007. № 4. С. 6-8.
- Романова Л. **Розвиток професійного мовлення** учнів у класах економічного профілю. *Дивослово*. 2009. № 10. С. 46-48.
- Романчук С. **Переказ** як форма розвитку зв'язного мовлення учнів. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 51. С. 2-4.
- Рудницька О. **Аналіз помилок** та запобігання їм у переказах і творах. *Дивослово*. 2007. № 4. С. 2-5.
- Рудницька О. Шлях до знань: робота над помилками. Конспект уроку **аналізу переказу**. 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 9-10. С. 22-28.
- Сабадош М. Найсвятіша любов материнська. **Твір-роздум**. *Дивослово*. 2004. № 5. С. 2-3.
- Сабадош М. **Твір-опис** зовнішності людини в 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 2. С. 13-15.
- Сабадош М. Уроки **розвитку зв'язного мовлення** у 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 5. С. 42-47.
- Савицька Т. Мова – найважливіший засіб пізнання, спілкування і впливу. Дидактичний матеріал із **розвитку зв'язного мовлення**. 8 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 2. С. 99-101.
- Селігей П. Логічність і гармонія: як композиція допомагає розуміти **текст**. *Дивослово*. 2016. № 2. С. 28-31.
- Симоненко Т. Типологія навчальних **текстів** у структурі сучасного уроку рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 50-53.
- Сойонова Н. Інтегрований **урок** рідної мови й **мовлення** «Ось прийшли морози і зима настала» *Українська мова і література в школі*. 2002. № 5. С. 17-21.
- Соловйова М. Актуальне членування речення як засіб між фразового зв'язку. Урок **мовленнєвого розвитку** на краєзнавчому матеріалі. *Дивослово*. 2010. № 12. С. 8-11.
- Стадна Л. Пелюстка квітки і справедливий меч. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 4. С. 40-41.
- Стасюк О. Письмовий **твір-опис** зовнішності людини за картиною в художньому стилі. Урок у 7 класі. *Дивослово*. 2015. № 10. С. 8-9.
- Стасюк О. **Твір-опис** природи за картиною. Урок у 6 класі. *Дивослово*. 2015. № 10. С. 6-8.
- Степаненко В. Рушником українцеві стелиться доля. Конспект уроку **розвитку комунікативних умінь** у 8 класі. *Українська мова і*

- література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 4. С. 114-118.
- Стець Н. Подорожуємо Кримом разом із прикметником. Система вивчення мовної теми на основі **аналізу текстів** соціокультурної спрямованості. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 10. С. 50-61.
- Строганова Г. Функційно-семантичний підхід до засвоєння лексики на уроках **розвитку мовлення**. *Дивослово*. 2007. № 4. С. 9-11.
- Таровита І. Підготовка до **написання судження**. Урок в 11 класі. *Дивослово*. 2010. № 4. С. 11-13.
- Тихоша В. Матеріали до уроків **мовленнєвого розвитку**. 11 клас, поглиблене вивчення української мови. *Дивослово*. 2007. № 5. С. 6-9.
- Тихоша В. Матеріали до уроків **мовленнєвого розвитку**. *Дивослово*. 2008. № 2. С. 15-16.
- Тихоша В. Матеріали до уроків **розвитку мовлення**. 11 клас. *Дивослово*. 2008. № 11. С. 11-12.
- Токмань Г. Розвиток **писемного мовлення** учнів. Система творів та методика їх написання. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 2. С. 28-31.
- Толочко С. Навчитися милуватися красою. Допоміжні матеріали з **розвитку зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 78-84.
- Толстая Т. Особливості побудови опису пам'ятки історії та культури. Усний **твір-опис** пам'ятки, 8 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 12. С. 48-51.
- Троганова Г. Використання функціонально-семантичного підходу до вивчення лексики на уроках **зв'язного мовлення** в п'ятому класі. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 4-6.
- Федорчук Т. Формування вмінь старшокласників аргументувати **власні висловлення**. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 42-45.
- Федорчук Т. Формування вмінь старшокласників будувати **діалоги** – обміни думками. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 5. С. 2-6.
- Філоненко Л. Використання сучасних методів під час роботи над **переказами** текстів різних типів і стилів мовлення. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 1. С. 9-14.
- Філоненко Л. Стан роботи над **переказами** в сучасній школі. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 7. С. 10-12.
- Ханчук І., Янкович О. Написання **твору-есе** на одну із запропонованих тем. Урок-підсумок вивчення теми «Із сучасної української

- літератури». Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 10. С. 39-42.
- Хвіщук О. Написання **змітки в газету** типу роздуму про вчинки людей (урок розвитку зв'язного мовлення). *Українська мова і література в школі*. 2006. № 4. С. 39-41.
- Хом'як І. Трансформаційний зміст сучасного **уроку мовлення**. *Дивослово*. 2016. № 9. С. 6-9.
- Цінько С. Критерії відбору текстів для **сприймання учнями на слух**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 4. С. 11-14.
- Цінько С. Навчання **слухання (аудіювання)** як виду мовленнєвої діяльності на уроках рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 1. С. 15-17.
- Цінько С. Основні труднощі у сприйманні учнями **усних висловлювань**. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 5. С. 6-11.
- Цінько С. Тестові завдання для перевірки рівня сформованості **аудіативних умінь** учнів. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 80-84.
- Цінько С. Дидактичний матеріал для розвитку **аудіативних умінь** учнів (5 клас). *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1-3.
- Ціпов'яз Л. Вчимося у письменників красномовству. Урок **розвитку зв'язного мовлення** у 5 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 11-12. С. 6-8.
- Чеберяко В. Тексти для **аудіювання**. Із завданням для оцінювання результатів мовленнєвої діяльності, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 3 С. 103-108.
- Черних Н. **Лист. Адреса** (урок розвитку мовлення). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 39-41.
- Черуха І. Поетичність **твору-опису** (урок словесності у 5 класі). *Українська мова і література в школі*. 2012. № 2. С. 31-32.
- Черуха І. Який настрій у художнього тексту? **Урок словесності** у 6 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 1. С. 13-15.
- Чеховська Л. Красне слово – золотий ключ. Конспект уроку **розвитку зв'язного мовлення**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 3. С. 11-15.
- Чешуріна Т. Сміймося на здоров'я! Конспект «здорового» уроку **розвитку зв'язного мовлення**, 6 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 11-14.
- Шамрай С. Письмовий **твір-опис** природи за картиною в художньому стилі. *Дивослово*. 2019. № 12. С. 2-4.

- Швець Г. Як писати *твір-роздум*. Дивослово. 2012. № 2. С. 2-7.
- Шевцова Л. Був такий випадок... Ситуативні завдання із *розвитку зв'язного мовлення*, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 2. С. 114-119.
- Шевцова Л. Ситуативні завдання з *розвитку зв'язного мовлення* у 6 класі. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 7-9.
- Шевцова Л. Ситуативні завдання з *розвитку зв'язного мовлення* у 7 класі. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 13-16.
- Шевцова Л. Ситуативні завдання з *розвитку зв'язного мовлення* учнів. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 11-17.
- Шелехова Г. Використання вправ з *аудіювання і читання* на уроках рідної мови в 6 класі. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 4. С. 2-6.
- Шелехова Г. Особливості технології *уроків з розвитку мовлення* в 6 класі (за новою програмою). *Українська мова і література в школі*. 2006. № 7. С. 13-18.
- Шелехова Г. *Розвиток зв'язного мовлення*. Дивослово. 1997. № 2. С. 53-56.
- Шелехова Г. Система вправ і завдань з формування *монологічного і діалогічного мовлення* учнів 7 класу на уроках рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 5. С. 8-12.
- Шелехова Г. Система навчання *опису* як типу мовлення в 6 класі (за новою програмою). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 5. С. 13-18.
- Шелехова Г. Теоретичні аспекти формування мовленнєвої компетентності учнів 5-7 класів у процесі *сприймання усних і письмових текстів*. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 4. С. 20-24.
- Шелехова Г. Уміння *сприймати мовлення* як складник мовленнєвої компетентності учнів основної школи. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7. С. 22-26.
- Шелехова Г. Урахування компетентнісного підходу до *розвитку мовлення* старшокласників на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 4. С. 40-45.
- Шелехова Г. Уроки навчання п'ятикласників *сприймати мовлення* (за новою програмою з української мови). *Українська мова і література в школі*. 2014. № 6. С. 2-8.
- Шелехова Г. Уроки *розвитку зв'язного мовлення* в 9 класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 5. С. 4-8.
- Шелехова Г. Уроки *розвитку зв'язного мовлення* у 8 класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 4. С. 7-11.

- Шелехова Г. Формування в школярів умінь **сприймати усне і писемне мовлення**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 4. С. 7-11.
- Шелехова Г. Формування вмінь **сприймати усне і писемне мовлення**. *Дивослово*. 2004. № 9. С. 14-19.
- Шелехова Г. Формування **вмінь читати** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2001 № 6. С. 4-8.
- Шелехова Г. Формування **комунікативних умінь** на уроках української мови в 6 класі. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 1. С. 4-7.
- Шелехова Г. Формування **комунікативних умінь** на уроках української мови в 6 класі. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 8. С. 4-10.
- Шелехова Г. Формування **читацької діяльності** учнів 5-7 класів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 8. С. 11-14.
- Шелехова Г., Цінько С. Забезпечення роботи з формування **аудіативних умінь** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 8. С. 6-10.
- Шланчак Н. Контрольні роботи з **ділового мовлення**. 11 клас. *Дивослово*. 2010. № 3. С. 11-14.
- Шпонтак К. Докладний **переказ** тексту з елементами опису приміщення (усно). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 3. С. 33-34.
- Шуневич О. Вивчення критеріїв оцінювання **конспекту навчального тексту** як складник з методики формування у старшокласників уміння конспектувати. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 10-13.
- Шуневич О. Структурно-функціональна модель уміння **конспектувати** науково-навчальні тексти. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 3. С. 8-11.
- Шуневич О. Формування в старшокласників уміння складати **конспект навчального тексту** на уроках рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 10-21.
- Шуневич О. Формування у старшокласників уміння **конспектувати прочитаний текст**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 4. С. 16-20.
- Шуневич О. **Читання** як засіб формування в старшокласників загальнонавчальних умінь на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7. С. 16-22.
- Юзюк В. **Громадянське** виховання на уроках рідної мови у 9 класах. *Дивослово*. 2007. № 6. С. 5-7.

- Юніцька Н. Культура спілкування і мовленнєвий етикет українського народу (урок **розвитку зв'язного мовлення** для старшокласників). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 3. С. 39-40.
- Юрійчук Н. Ознайомлення учнів старших класів із сучасними **діловими паперами**. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 1. С. 7-9.
- Юрійчук Н. Розвиток **ділового мовлення** старшокласників. Система вправ. *Дивослово*. 2004. № 2. С. 39-40.
- Юрійчук Н. Система вправ з **розвитку ділового мовлення** учнів 5-7 класів. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 2. С. 17-21.
- Якименко Н. Невербальні засоби **ділового спілкування**. *Дивослово*. 2003. № 5. С. 42-45.
- Янчук О. Розвиваємо дар слова (інтегрований **урок** рідної мови і **мовлення** за враженнями від спілкування з природою). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 3. С. 36-38.
- Яремчук В. Дидактичний матеріал для **розвитку мовлення** учнів 8 класу загальноосвітньої школи. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 6. С. 11-17.
- Яремчук Н. **Говоріння** як наукове поняття. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 1. С. 10-15.
- Яремчук Н. Лінгводидактичний аспект удосконалення **навичок говоріння** учнів 5-6 класів. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 4. С. 10-16.
- Яремчук Н. **Розвиток мовлення**. Матеріали до уроків у 8 класі. *Дивослово*. 2003. № 4. С. 54-57.
- Яремчук Н. Розвиток **усного мовлення** восьмикласників. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 36-38.
- Яремчук Н. Спочатку зрозуміти... Психологічні чинники вдосконалення навичок **процесу говоріння** учнів 5-6 класів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 10. С. 80-90.
- Ярмолюк А. Класифікація помилок у **творчих роботах** учнів. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 7. С. 4-8.
- Ярмолюк А. Методичні засади розвитку вмінь **удосконалювати власне писемне мовлення**. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 8. С. 18-23.
- Ярмолюк А. Перспективи розвитку вмінь **удосконалювати власне писемне мовлення**. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 8. С. 19-21.
- Ярмолюк А. Роль **навчального тексту** у формуванні ціннісно-сміслових орієнтацій учнів 5-х класів. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 11-15.

- Ярмолюк А. Система вправ з **редагування** у новому підручнику української мови. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 15-18.
- Ярмолюк А. Система вправ щодо формування в учнів 5-х класів умінь **редагувати** власні письмові роботи. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 6. С. 6-11.
- Ярмолюк А. Технології вдосконалення культури **писемного мовлення** учнів. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 1. С. 16-20.
- Ярмолюк А. Удосконалення власного **писемного мовлення** як умова формування комунікативної компетенції учнів. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 2-5.
- Ярмолюк А. Формування самоконтролю в учнів 5-х класів під час написання **письмових робіт**. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 3. С. 8-11.

КУЛЬТУРА МОВИ, СТИЛІСТИКА, РИТОРИКА ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ

- Аношкіна Г. Основні завдання **риторики** в контексті сучасності. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 11. С. 25-26.
- Бакум З. Фонетико-стилістичні вправи як засіб підвищення **мовної культури** учнів. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 1. С. 2-4
- Бакум З., Бойко Л. Елементи **фоностилістики** на уроках словесності. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 2-4.
- Бакум З., Бойко Л. **Лінгвістичний аналіз** художнього тексту в навчанні української мови: **фонетико-стилістичний аспект**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 7-8. С. 25-27.
- Блажко М. Чи вміємо ми **спілкуватися**? Урок-практикум. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 2. С. 31-36.
- Бондаренко Н. Вдосконалення **мовленнєвої культури** старшокласників на основі знань про норми української літературної мови. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 8. С. 20-27.
- Бондаренко Н. Засвоєння якостей досконалого мовлення як передумова вдосконалення **мовленнєвої культури** старшокласника. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 2. С. 14-17.
- Бондаренко Н. Лінгвістичні засади роботи над **стилістичним синтаксисом** рідної мови в 11 класі профільної школи (академічний рівень). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 16-19.

- Бондаренко Н. Мовна надмірність і мовна недостатність в системі роботи зі **стилістики і культури мовлення** у старших класах. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 13-16.
- Бондаренко Н. **Риторичний аспект культури мовлення** у підручнику «Українська мова» для 11 класу. *Дивослово*. 2011. № 12. С. 18-21.
- Бондаренко Н. Теоретичні аспекти роботи над **мовленнєвою культурою** старшокласників. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 3. С. 6-9.
- Борисова Л. Вивчення **ділових паперів** на основі компетентнісного підходу на уроках української мови в загальноосвітніх закладах. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 3. С. 2-5.
- Васьківська Г., Косянчук С. **Риторичні вміння** учнів старшої школи в контексті ціннісно-сислової сфери. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 8. С. 14-20.
- Галаєвська Л. Ситуативні завдання у формуванні **культури спілкування** на уроках української мови в старшій школі. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 6. С. 22-28.
- Гетьман О. Орфоепія і **культура мовлення**. Урок української мови, 10 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 50-54.
- Глазова О. Вивчення **лінгвістики тексту** в 9 класі. Плани-конспекти уроків. *Дивослово*. 2002. № 2. С. 28-49.
- Глазова О. Плани-конспекти уроків **практичної риторики** в 11 класі. *Дивослово*. 2002. № 4. С. 33-40.
- Глазова О. Плани-конспекти уроків **практичної риторики**. *Дивослово*. 2002. № 3. С. 33-40.
- Глазова О., Кузнецов Ю. Програма «**Основи риторики**» для 10 (11) класу. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 7-8. С. 62-67.
- Гнаткович Т. **Лінгвістичний аналіз** тексту як засіб формування мовної компетентності школярів. *Дивослово*. 2009. № 9. С. 2-6.
- Голець М. **Виступ, дискусія, полеміка, диспут, дебати**. *Дивослово*. 2019. № 5. С. 17-19.
- Голуб Н. Викладання елементів **практичної риторики** в 10 класі. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 3. С. 4-9.
- Голуб Н. Викладання елементів **практичної риторики** в 10-11 класах. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 4. С. 4-9.
- Голуб Н. Інтерактивні методи у навчанні **риторики** майбутніх учителів. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 2. С. 36-43.
- Голуб Н. Методом щоденних вправ. Практичні аспекти **риторизації** вивчення української мови та літератури в школі. *Українська мова і*

- література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2008. № 5. С. 42-52.
- Голуб Н. Навчання **риторики** учнів старших класів (матеріали для вчителя). *Українська мова і література в школі.* 2011. № 2. С. 2-8.
- Голуб Н. Навчання **риторики** учнів старших класів. *Українська мова і література в школі.* 2012. № 3. С. 2-8.
- Голуб Н. Практичний аспект **риторизації** процесу навчання української мови і літератури в школі. *Українська мова і література в школі.* 2008. № 1. С. 11-16.
- Голуб Н. **Риторична компетентність** учнів старших класів як показник сучасної мовної освіти. *Українська мова і література в школі.* 2010. № 8. С. 2-7.
- Голуб Н. Робота з текстами на заняттях з **риторики**. *Українська мова і література в школі.* 2009. № 1. С. 44-51.
- Голуб Н. Самостійна робота учнів старших класів з **риторичними текстами**. *Українська мова і література в школі.* 2011. № 8. С. 2-9.
- Голуб Н. Система **вправ з риторики**. *Українська мова і література в школі.* 2011. № 6. С. 2-8.
- Голуб Н. Становлення **риторики** як науки і навчальної дисципліни. *Українська мова і література в школі.* 2010. № 3. С. 45-51.
- Гуменюк Н. **Етика спілкування** та етикет (урок розвитку зв'язного мовлення у 5 класі). *Українська мова і література в школі.* 2002. № 7. С. 31-32.
- Дегтярьова Г. Вчити діалогічно мислити. Вивчення **риторики** як одна із форм реалізації мовленнєвої лінії навчальної програми з української мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2008. № 5. С. 34-41.
- Денисюк Л. Починати з поваги до дитини. Наступність при вивченні **риторики** в загальноосвітній школі: з досвіду роботи. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2008. № 5. С. 8-17.
- Деркач Л. Дебатна гра – важливий чинник розвитку **риторичної культури**. *Дивослово.* 2015. № 4. С. 27.
- Деркач О. Зміст і структура **текстів різних стилів**, їх характерні мовні засоби, основні жанри. *Українська мова і література в школах України.* 2016. № 1. С. 33-37.
- Дика Н. Поняття **культури мовлення** учнів. *Дивослово.* 2002. № 2. С. 50-51.
- Дільна О. Типові **анормативи у мовленні** сучасного школяра. *Дивослово.* 2015. № 10. С. 31-36.

- Донченко Т. Вивчаємо тему «**Стилістика і стилі мовлення**» в 5 класі. *Дивослово*. 2008. № 7. С. 2-4.
- Донченко Т. Мова має вивчатися у мовленні, в текстах різних **стилів, типів і жанрів** мовлення, кращих їх зразках. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 3. С. 2-5.
- Дороз В. **Концептуальний аналіз** на уроках мови. 2009. № 10. С. 49-54.
- Дрик О. «Ти знаєш, що ти – людина...» В. Симоненко. **Практична стилістика і культура мовлення. Морфологічні засоби стилістики** (спарений урок української мови в 10 класі). *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1. С. 39-38.
- Дрик О. **Стилістичні засоби морфології** (урок української мови в 10 класі). *Українська мова і література в школі*. 2009. № 7. С. 6-8.
- Дружененко Р. Використання навчальних диктантів з елементами **лінгвістичного аналізу тексту** на уроках української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 6. С. 5-8.
- Дубовик С. **Культура спілкування** як складник загальної культури школярів. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1. С. 9-12.
- Дудик М. Від лексики пасивної до активної в **публіцистичному мовленні**. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 48-50.
- Єремейчук Н. Системна робота з **текстом**. Українська мова, 8 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 1-2. С. 58-61.
- Загребельна Л. Згідно з мовленнєвим ритмом. Використання **ритмізованої мови** у процесі оволодіння предметом. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2007. № 2. С. 58-61.
- Заєць В. Робота з **текстами** на міжпредметній основі: теоретичний аспект. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 5. С. 13-16.
- Захарова О. Підвищення мовної **культури** та грамотності учнів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 3. С. 30-32.
- Калита О., Романенко Ю. Вивчення **морфологічних засобів стилістики** в середній загальноосвітній школі. *Дивослово*. 2008. № 3. С. 2-6.
- Кібкало Т. **Виступ** перед аудиторією. Урок в 11 класі. *Дивослово*. 2016. № 4. С. 8-11.
- Клочек Г. Мистецтво **сторітелінгу** в сучасній педагогічній **риториці**. *Дивослово*. 2015. №№ 6, 7-8, 9.
- Ковальська А., Слободянюк Л. Як зрозуміти **стилістичні можливості синтаксису**. Один із підходів до вивчення теми «Присудок» у старшій школі (на основі тексту новели «Intermezzo» Михайла

- Коцюбинського). *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 9. С. 101-108.
- Ковальчук С. Відшліфувати чуття мови. Цикл уроків із теми «**Стилістика мови**». *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 5. С. 39-50.
- Ковальчук С. Навчити приборкувати слово. Конспект уроку **риторики**, 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 5. С. 75-80.
- Ковальчук С. Цикл уроків з теми «**Лінгвістика тексту**» (9 клас). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 1. С. 31-34.
- Козир М. Системний підхід до вибору методів і прийомів навчання мови у процесі розвитку **дискусійних умінь** учнів 5-7 класів загальноосвітніх навчальних закладів. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 3. С. 5-7.
- Козир М. Структура й процес практичної **аргументації** на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2014. № 6. С. 13-16.
- Колосова В. **Лінгвістичний експеримент** на уроках української мови і літератури. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 6. С. 6-10.
- Коробоненко Т. Джерела української фразеології. **Стилістичні засоби фразеології**. Ігрові прийоми та практичні завдання до теми «Фразеологія». Українська мова, 10 клас. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 4. С. 34-36.
- Косянчук С. Деякі аспекти вивчення проблеми формування **риторичних умінь** старшокласників. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 1. С. 22-26.
- Косянчук С. Самооцінка як регуляторна функція у сфері **риторичної діяльності**. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 34-39.
- Кравець Л. **Лінгвістика тексту і текстологія** – дві філологічні науки. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 5-6. С. 32-35.
- Кравець Л. **Риторика**: від джерела до сучасності. *Українська мова і література в школі*. 2000 № 5. С. 44-46.
- Кравченко М. Кожен урок як свято або до грамотності – через ейдотехніку. Авторська методика формування в учнів почуття любові до рідної мови, постійності інтересу до потреби у її вивченні через застосування персоніфікації і мнемотенізації лінгвістичної термінології, кольористики морфології і **стилістики**, ейдотехніки орфографії. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 6. С. 38-41.

- Кричун Л. **Лінгвістичний образ** і його місце на уроці української мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 4. С. 23-28.
- Кулик О. Вивчення складних комбінованих речень (**граматико-стилістична** робота). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 8-13.
- Кулик О. Система завдань для забезпечення наступності у формуванні цілісного уявлення про **стилі мовлення**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 1. С. 12-14.
- Кулик О. Словотвірна **зв'язність тексту** та її вивчення в основній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 12. С. 12-16.
- Кучеренко І. Психологічні умови засвоєння **стилістики** учнями старших класів. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 4. С. 9-12.
- Кучеренко І. Робота над **стилями мовлення** в 11 класі. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 1. С. 6-11.
- Кучерук О. **Редагування тексту** в шкільному курсі української мови. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 4. С. 14-17.
- Кучерук О. Формування комунікативної особистості у процесі вивчення **риторики**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 7-11.
- Кучерук О. Формування **риторичної компетентності** старшокласників у процесі українськомовної освіти. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 1. С. 9-14.
- Ладоня К. Розвиток **культури спілкування** в учнів 10-х класів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 5. С. 21-26.
- Ладоня К. Формування **культури спілкування** в старшокласників на уроках української мови (дистанційне спілкування). *Українська мова і література в школі*. 2011. № 8. С. 9-14.
- Лещенко Г. Комунікативні та культурологічні можливості роботи з **тестом** за чинними підручниками для 5 класу. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 2. С. 24-27.
- Луценко В. **Вербальні помилки** та причини їх виникнення в мовленні людини. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 5. С. 34-38.
- Луценко В. До вивчення **функціональної стилістики** в 5-9 класах загальноосвітньої школи. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 1. С. 7-10.
- Луценко В. Наступність і перспективність у засвоєнні школярами **стилістичних понять**. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 3. С. 8-12.

- Мамчур Л. Робота над розвитком *стилістичних умінь і навичок* учнів старших класів. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 3. С. 14-15.
- Мамчур Л. Лінгвістичні основи формування *комунікативних умінь текстотворення*. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 2. С. 2-6.
- Марун М. *Ділове мовлення* в школі. *Дивослово*. 1999. № 10. С. 27-30.
- Марцінко Т. Виховний потенціал інтерактивного навчання як засіб формування *риторичних умінь*. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 1. С. 17-21.
- Мацько О. Голос *оратора*. *Дивослово*. 2019. № 6. С. 33-36.
- Мельничайко В. Аспекти *лінгвістичного аналізу* художнього тексту. *Дивослово*. 1999. № 9. С. 11-15.
- Мордовцева Н. Особливості використання *лінгвістичних текстів* на уроках української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 6. С. 2-4.
- Мороз С. Як стати успішною людиною? Конспект інтерактивного уроку з теми «*Лінгвістика тексту*». Актуальне членування речення: «дане» і «нове», 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 2. С. 25-30.
- Нечипоренко А. *Прислівник як «стилістична» частина мови*. Теоретико-практичні матеріали на допомогу вчителю. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 4. С. 60-68.
- Ницета В. Принципи вивчення *риторики* в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 1. С. 16-20.
- Ницета В. *Риторичні вміння* як діяльнісний компонент риторичної компетентності. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 7. С. 13-18.
- Ницета В. Формування *риторичних умінь і риторичної компетентності* учнів основної школи. Програма дослідно-експериментального навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 3. С. 39-43.
- Ницета В. Формуємо *риторичні вміння та риторичну компетентність*. Програма дослідно-експериментального навчання української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 7-8. С. 66-73.
- Новосьолова В. *Стилістичні можливості морфології* на уроках української мови в 11 класі. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 2-9.

- Новосьолова В. *Стилістичні особливості лексикології і фразеології* на уроках української мови в 10 класі. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 17-23.
- Новосьолова В. Тестові завдання для контролю навчальних досягнень старшокласників з теми «*Стилістичні засоби лексикології і фразеології*». *Українська мова і література в школі*. 2011. №№ 5-7.
- Новосьолова В. Формування *культури вираження емоцій і волевиявленнь* учнів у процесі вивчення вигуку. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 7-8. С. 18-21.
- Овсієнко Л. *Лінгво-стилістичні* засади роботи над переказом у 5-7 класах. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 11-14.
- Овсієнко Л. Методи навчання *лінгвістики тексту* в системі компетентнісної мовної освіти майбутніх учителів української мови. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 2. С. 27-32.
- Овсієнко Л. Методи навчання *лінгвістики тексту* в системі компетентнісної мовної освіти майбутніх учителів-словесників. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 12. С. 5-12.
- Овсієнко Л. Формування стратегічної компетентності учнів ЗНЗ на *текстовій* основі: прикладний аспект. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 6. С. 39-45.
- Омельчук С. Безсполучникове складне речення: формування *стилістичних умінь і навичок*. *Дивослово*. 2000. № 11. С. 27-29.
- Омельчук С. Вивчення складносурядного речення: *граматико-стилістична робота*. *Дивослово*. 2002. № 1. С. 21-24.
- Омельчук С. Відмінність у значення лінгводидактичних термінів «*робота з тестом*» і «*робота над тестом*». *Дивослово*. 2018. № 4. С. 31.
- Омельчук С. Нормативність *культури мовлення* в учнівських науково-дослідницьких роботах з української мови. *Дивослово*. 2014. № 9. С. 2-6.
- Омельчук С. Нормативність у структурі сучасного наукового *тексту* педагогічного спрямування. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 1. С. 49-61.
- Омельчук С. Слово розумне, моральне, емоційне... Мовні засоби створення *ораторського виступу* та методика їх опрацювання на аспектих уроках української мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2008. № 5. С. 53-62.
- Омельчук С. Формування навичок *стилістичного аналізу* складних синтаксичних конструкцій. *Дивослово*. 2001. № 5. С. 33-34.
- Омельчук С., Кравець М. Уроки синтаксису і *стилістики*. *Дивослово*. 2004. №№ 9-12.

- Онищенко Г. У чому щастя? Комбінований урок **практичної риторики**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 5. С. 78-80.
- Остапенко Н. Теоретичні основи формування **комунікативної компетентності** учня загальноосвітньої школи на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 5-8.
- Остапченко О. Тренінг **риторичної майстерності**. Навчальна гра-змагання «Ораторський турнір». *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 6. С. 64-69.
- Пашкова Л. Основні групи фразеологізмів. **Стилістичні засоби фразеології**. Урок у 10 класі з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій. *Дивослово*. 2012. № 5. С. 10-12.
- Пентилюк М. **Аналіз тексту** на уроках мови. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 30-32.
- Пентилюк М. Виховуємо **чуття мови** (дещо про засоби милозвучності). *Українська мова і література в школі*. 2004. № 2. С. 5-8.
- Пентилюк М. **Культура діалогу** як основа формування мовної особистості. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1. С. 2-4.
- Пентилюк М. **Текст** як основа формування риторичних умінь і навичок учнів. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 2-7.
- Пентилюк М. Технологія навчання **стилістики** в основній школі. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 2. С. 13-18.
- Пентилюк М. Формуючи **риторичну особистість**. Текст як основа формування риторичних умінь і навичок учнів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 5. С. 84-91.
- Піскорська Л. Дидактичний матеріал до вивчення теми «**Лінгвістика тексту**» у 9 класі. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 1. С. 18-28.
- Плетньова Л. Завдання в тестовій формі для контролю навчальних досягнень учнів 10-х класів з теми «**Стилістичні засоби лексикології і фразеології**». *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 61-64.
- Плітко В. Вивчення мови через **текст**. *Дивослово*. 2004. № 4. С. 26-27.
- Плітко В. **Риторика** в гімназії. *Дивослово*. 1999. № 1. С. 35-37.
- Побелян М. З надією ідемо! Засоби і форми плекання у школярів **естетичного сприйняття** рідної мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 5. С. 22-23.
- Подлевська Н. **Культура спілкування** в мережі Інтернет. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 2. С. 13-17.

- Подлевська Н. Лінгводидактична модель змісту роботи з формування **культури спілкування** в учнів 5-6 класів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 1. С. 12-18.
- Подлевська Н. Методичні аспекти формування **культури спілкування** в учнів основної школи на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 6. С. 14-18.
- Подлевська Н. Ситуативно-діалогічні завдання на уроках рідної мови як спосіб формування **культури спілкування** в учнів 5 класу. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 1. С. 11-18.
- Подлевська Н. Формування в школярів **культури спілкування** по мобільному телефону. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 5. С. 14-17.
- Подлевська Н. Формування вмій і навичок **культурного спілкування** в учнів 5-6 класів. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 1. С. 2-6.
- Подлевська Н. Формування вмій **культури спілкування** у видах мовленнєвої діяльності. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 2. С. 2-5.
- Подлевська Н. Формування **культури спілкування** – одна із важливих проблем навчання рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2004. № 3. С. 18-20.
- Подлевська Н. Формування **культури спілкування** в учнів 5-6 класів методами інтерактивного навчання. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 4. С. 10-13.
- Пономаренко А. Взаємодія **оратора** з аудиторією. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 5. С. 52.
- Попова Л. Від слова до тексту: теоретико-практичний аспект використання **стилістичних вправ**. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 5. С. 42-44.
- Попова Л. **Текст** як засіб формування ключових компетентностей учнів 10-11 класів на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 9. С. 23-25.
- Попович А. Особливості використання методу **стилістичного експерименту** на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 7-8. С. 22-25.
- Равлюк С. Основні ознаки та мовно-структурна організація **публічного виступу**. *Українська мова і література в школі*. 2002 № 6. С. 11-14.
- Рада І. Опорний конспект – метод навчання **практичної риторики**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 85-91.

- Редька Т. Як «почути» стиль? Матеріали до уроку української мови з теми «**Стилістичні засоби фонетики**» в 10 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 4. С. 23-26.
- Рибіна І. **Стилістичні функції** безособових речень. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 6. С. 35-37.
- Рик О. Система частин мови. Рід відмінюваних і невідмінюваних іменників. Їх **стилістичні особливості**. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 5. С. 47-51.
- Рогальська Т. Розвиваючи **культуру мовлення** та мислення. Система уроків з теми «Складносурядне речення» у 9 класі. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 8. С. 32-41.
- Романенко Ю. Аналіз функціонально-сміслових **типів мовлення** у навчальному тексті на уроках української мови як метод засвоєння комунікативних стратегій **текстотворення**. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 6. С. 8-11.
- Романко І., Пісоцька О. **Комунікативна взаємодія** вчителя й учнів як спосіб міжособистісних стосунків у навчально-виховному процесі. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7. С. 54-57.
- Романюк Є. Дидактичний матеріал з **культури мовлення**: наголос. *Дивослово*. 2008. № 9. С. 2-5.
- Романюк Є. Завдання з **культури мовлення**: слововживання. *Дивослово*. 2012. № 1. С. 12-15.
- Романюк Є. Основи **культури мовлення**. Програма курсу 10-11 класи. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 5. С. 64-74.
- Русалкіна Л., Косянчук С. Засоби **риторики** як основа особистісного зростання учнів. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 28-31.
- Рябенко І. **Стилістичні вправи** як об'єкт теоретичного аналізу в сучасній лінгводидактиці. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 4. С. 24-28.
- Сагач Г. Похвала істинному **красномовству** – **риториці** любові. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 5. С. 102-113.
- Саранді Н. Життя людини – це сукупність промов, від яких залежить їх доля... З досвіду викладання практичної **риторики** в загальноосвітньому закладі нового типу. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 5. С. 18-21.

- Саранді Н. **Риторика** як наука і мистецтво слова. Система уроків, 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. №№ 4-5.
- Селігей П. Логічність і гармонія: як **композиція** допомагає розуміти **текст**. *Дивослово*. 2016. № 2. С. 28-31.
- Симоненко Т. Типологія навчальних **текстів** у структурі сучасного уроку рідної мови. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 2. С. 50-53.
- Симоненкова Т. Робота над підвищенням рівня **культури мовлення учнів**. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 32-37.
- Скуратівський Л. Елементи **практичної риторики** в 11 класі. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 3. С. 4-6.
- Скуратівський Л. Елементи **практичної риторики**. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 2. С. 4-12.
- Скуратівський Л. Проблеми **практичної риторики** в сучасному курсі української мови. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 8. С. 23-26.
- Слободянюк Л. Загальні уявлення про **стилі мовлення** (урок розвитку мовлення в 5 класі). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 8. С. 42-44.
- Соловей Н. Вчимося використовувати засоби словотвору в різних **стилях** мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2011. № 6. С. 44-51.
- Соловей Н. **Фоностилістика**. Урок української мови, 10 клас. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 6. С. 35-36.
- Соловець Л. Фразеологізми як засіб формування **культури спілкування**. *Українська мова і література в школі*. 2007. № 6. С. 14-19.
- Станко О. Формування **мовної культури** та моральне виховання учнів на основі спадщини Василя Сухомлинського. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 3. С. 61-62.
- Степанюк М. Вступ до **риторики**. Авторська програма пропедевтичного курсу для 5-7 класів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 5. С. 63-70.
- Сугейко Л. Спадкоємність у формуванні **стилістичних умінь** п'ятикласників. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 5. С. 8-9.
- Сульниченко В. Вчимося **спілкуватися правильно**. Методичні прийоми формування **культури мовлення** учнів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 6. С. 99-104.

- Танська Н. **Культура спілкування** по телефону та СМС-повідомлення. *Українська мова і література в школі*. 2016 № 3. С. 37-38.
- Таран О. **Нормативно-стильові** основи спілкування. Тестові завдання з української мови. *Дивослово*. 2011. № 1. С. 8-10.
- Тібій С. Роль фразеологізмів у мовленні. **Стилістичні засоби фразеології** (урок української мови в 10 класі). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 32-34.
- Федорчук Т. Навчання старшокласників використовувати лексичні засоби виразності мовлення на уроках **риторики**. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 8. С. 17-21.
- Федорчук Т. Організаційні форми, методи і прийоми навчання **риторики** в старшій школі. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 8. С. 9-16.
- Федорчук Т. Система вправ як засіб вироблення вмінь старшокласників будувати **риторичний текст**. *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 18-23.
- Фенцик О. Формування в старшокласників навичок **лінгвістичного аналізу** художнього твору. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 38-41.
- Фудерер Т. **Суржик** у контексті мовної освіти. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 4. С. 41-47.
- Ходанич Л., Гнаткович Т. **Текст** як форма підсумкового контролю знань з української мови в 11 класі. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 1. С. 18-23.
- Хом'як І. **Мовленнєва культура** безпечної життєдіяльності. *Дивослово*. 2018. № 4. С. 32-36.
- Хома Т. Вивчення лексикології та фразеології. Формування **культури мовлення**. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 50-53.
- Хоменко Ю. Засоби вираження експресивності у текстах **публіцистичного стилю**. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 6. С. 33-36.
- Цінько С. **Критерії відбору текстів** для сприймання учнями на слух. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 4. С. 11-14.
- Цінько С., Ковальова С. Цикл уроків із **лінгвістики тексту**. *Українська мова і література в школі*. 2009. №№ 2-4.
- Шкавро В. **Риторичні вправи** на уроках української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 12. С. 34-36.

- Шуневич О. Структурно-функціональна модель уміння **конспектувати** науково-навчальні тексти. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 3. С. 8-11.
- Ющук І. Мова як **засіб спілкування**. 10 клас. *Дивослово*. 2004. № 6. С. 24-28.
- Якобчук І. **Формули етикету** в діловому спілкуванні. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 7-8. С. 48-50.
- Ярмолюк А. Роль **навчального тексту** у формуванні ціннісно-сміслових орієнтацій учнів 5-х класів. *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 11-15.
- Ярмолюк А. **Текст** як засіб розвитку комунікативних умінь учнів 5-х класів. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 7. С. 15-20.
- Ярмолюк А. Технології вдосконалення культури **писемного мовлення** учнів. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 1. С. 16-20.
- Ярмолюк А. Формування соціокультурної компетенції старшокласників у процесі роботи над **текстом**. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 33-37.

ДІАГНОСТУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

- Авраменко О. Особливості **тестової технології** в моделюванні контрольних робіт. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 33-35.
- Беляєва О. **Лінгводидактичне тестування** в контексті загальної тестології. *Українська мова і література в школі*. 2012. № 7. С. 51-54.
- Бойчук Т. Синтаксис і пунктуація складного речення. **Тестові завдання**. *Дивослово*. 2010. № 10-11.
- Верготі Л. Перевіряти і теорію, і практику. Тематичні **атестаційні завдання** з рідної мови, 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2006. №№ 1, 2.
- Глазова О. Тексти для мовчазного читання із завданнями для **оцінювання результатів** мовленнєвої діяльності учнів 5-6 класів за 12-бальною системою. *Дивослово*. 2001. № 4. С. 43-54.
- Глазова О. Тексти для мовчазного читання із завданнями для **оцінювання результатів** рівня сформованості мовленнєвих навичок школярів, 7 клас. *Дивослово*. 2001. № 5. С. 24-32.
- Глазова О. Тексти для мовчазного читання із завданнями для **оцінювання результатів** рівня сформованості мовленнєвих навичок школярів, 9 клас. *Дивослово*. 2001. № 6. С. 13-18.

- Гнаткович Т. Використання *тестових технологій* під час вивчення синтаксису простого і складного речень. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 6. С. 15-20.
- Голуб Н. *Контроль* як важлива ланка процесу навчання української мови в школі. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 3. С. 2-6.
- Греб М. *Діагностування* навчальних досягнень учнів під час вивчення словотвору української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 2. С. 5-8.
- Груба Т. *Контроль* у компетентнісній парадигмі сучасної лінгводидактики. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 9. С. 27-29.
- Данилевська О. Технологія рівневого навчання на уроках рідної мови: *тематичне оцінювання* навчальних досягнень п'ятикласників. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 4. С. 17-30.
- Демченко Л. *Контрольні роботи* з української мови, 11 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 4. С. 100-109.
- Дика Н. *Тести та завдання* для тематичного контролю знань з української мови (Морфологія (іменні частини мови)). *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. №№ 3, 4.
- Дядик Г. Розвиваючи навички самостійного мислення. *Тестова контрольна робота* за темою «Безсполучникове складне речення», 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 1999. № 2. С. 156-158.
- Ісак Н. *Тестові завдання* з української мови. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2001. № 5. С. 59-61.
- Караман С., Караман О. *Тести* для тематичного контролю з української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2012. № 4. С. 4-7.
- Козлова Т. Лексична норма. *Контрольна робота 2*. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 34-35.
- Корицька Г. *Тест* як інструмент контрольної-оцінювальної діяльності вчителя: до проблеми створення й застосування. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 3. С. 32-39.
- Лаврик В. *Діагностика* навчальних досягнень учнів 5-6 класів в умовах особистісно зорієнтованого уроку як засіб формування позитивних мотивів навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 1. С. 42-46.

- Макуха Т. Тексти для аудіювання із завданнями для **оцінювання рівня сформованості** мовленнєвих навичок учнів. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 7-8, 9.
- Мастикаш О. **Порівнєве діагностування** знань з української мови. Тема «Дієприслівник», 7 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 6. С. 147-149.
- Месєвря О. **Тестові завдання** для тематичного оцінювання. *Дивослово*. 2008. № 11. С. 8-10.
- Новосьолова В. **Тестові завдання** для контролю навчальних досягнень учнів 5 класів з теми «**Лексикологія**». *Українська мова і література в школі*. 2012. № 6. С. 13-15.
- Новосьолова В. Узагальнення й систематизація найважливіших відомостей з орфографії (завдання в **тестовій формі** для контролю навчальних досягнень старшокласників). *Українська мова і література в школі*. 2010. №№ 6, 8.
- Новосьолова В. Узагальнення й систематизація найважливіших відомостей з лексикології і фразеології (**завдання в тестовій формі** для контролю навчальних досягнень старшокласників). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 4. С. 56-61.
- Омельчук С. Граматична структура умови **тестових завдань** з української мови у форматі ЗНО. *Дивослово*. 2016. № 1. С. 40-43.
- Омельчук С. Реалізація сучасних мовознавчих тенденцій у змісті **сертифікаційних робіт** з української мови і літератури у форматі ЗНО-2016: нормативний аспект. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 7-8. С. 3-10.
- Омельчук С. Статус порушення норм позиційного чергування. Як рахувати **помилки** в учнівських роботах. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 11. С. 38-21.
- Омельчук С. **Тести закритої і відкритої форми**. 8 клас. *Дивослово*. 2008. № 2. С. 10-15.
- Омельчук С. **Тестові завдання** із синтаксису складних речень за 12-бальною системою оцінювання. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 1. С. 80-84.
- Пастушенко Н. **Діагностування** навченості учнів з української мови. До питання оцінювання досягнень школяра. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 6. С. 27-32.
- Пересунько Т. Завдання для **самостійних робіт** з теми «Дієприслівник». *Дивослово*. 2016. № 2. С. 14-17.
- Печончик М. **Контрольні роботи** з української мови. 10-й клас. Профільний рівень. *Дивослово*. 2019. № 1. С. 6-16.

- Печончик М. *Контрольні роботи* з української мови. *Дивослово*. 2018. № 10. С. 22-30.
- Піскорська Л., Ковтуненко Л. Використання *тестових завдань* як одна із форм роботи з розвитку логічного мислення школярів на уроках української мови і літератури (з досвіду Ковтуненко Людмили Володимирівни). *Українська мова і література в школі*. 2001. №№ 2-3.
- Піскорська Л., Скуратівська Г., Скуратівський Л. *Тестові завдання* з курсу української мови для тематичного контролю у 5 класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 14-20.
- Піскорська Л., Скуратівська Г., Скуратівський Л. *Тестові завдання* з курсу української мови для тематичного контролю у 5 класі. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 1. С. 14-20.
- Піскорська Л., Скуратівська Г., Скуратівський Л. *Тестові завдання* для тематичного контролю у 7 класі. Морфологія. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 3. С. 16-21.
- Піскорська Л., Цінько С., Шелехова Г. Тестові завдання для *перевірки рівня сформованості* аудіативних умінь учнів 5-11 класів. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 3. С. 62-69.
- Плетньова Л. *Завдання в тестовій формі* для контролю навчальних досягнень учнів 10-х класів з теми «Стилістичні засоби лексикології і фразеології». *Українська мова і література в школі*. 2009. № 4. С. 61-64.
- Плетньова Л. Про деякі недоліки у побудові *тестових завдань* множинного вибору (на матеріалі морфології). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 7. С. 9-13.
- Плетньова Л. Системи завдань у *тестовій формі* на уроках української мови (на матеріалі морфології). *Українська мова і література в школі*. 2007. № 4. С. 17-20.
- Плетньова Л. *Тестовий контроль* навчальних досягнень учнів старших класів з української мови. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 7-8. С. 38-42.
- Плетньова Л. *Типи тестів* з української мови (на матеріалі морфології). *Українська мова і література в школі*. 2002. № 8. С. 14-16.
- Попович І. Про *самоконтроль і самооцінку* знань. *Дивослово*. 2000. № 9. С. 38-39.
- Решодько Л. Складне речення. Матеріали для *тематичної перевірки* знань. *Дивослово*. 2008. № 12. С. 10-14.
- Роянова А. Лексика і фразеологія. *Перевірка і корекція* знань, умінь та навичок. *Дивослово*. 2007. № 5. С. 10-11.
- Сергієнко Ю. Назустріч *тестуванню*. *Дивослово*. 2012. № 1. С. 6-7.

- Силка А. Односкладні речення. *Тестовий тренінг. Дивослово*. 2010. № 5. С. 17-19.
- Стефурак Р., Іванишин Н., Бабій І. Навчальний потенціал *тестових завдань* із лексикології та фразеології в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 7. С. 9-14.
- Супрун С. *Критерії оцінювання* успішності учнів з української мови: минуле і сучасне. *Українська мова і література в школі*. 2003. № 6. С. 54-58.
- Таран О. Нормативно-стильові основи спілкування. *Тестові завдання з української мови. Дивослово*. 2011. № 1. С. 8-10.
- Хом'як І. *Методика оцінювання* навчальних досягнень учнів. *Українська мова і література в школі*. 2017. № 3. С. 7-12.
- Шелехова Г., Федірко А. *Контрольне оцінювання* навчальних досягнень учнів 7 класу з української мови (II семестр). *Українська мова і література в школі*. 2008. № 2. С. 51-64.
- Шкавро В. Становлення і розвиток форм *тестового контролю* в навчальних закладах. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 12. С. 32-34.
- Яворська С. *Види контролю* навчальних досягнень із синтаксису як засіб перевірки мовної компетентності учнів. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 11. С. 14-18.
- Яворська С. *Перевірка навчальних досягнень* із синтаксису простого речення як засіб розвитку критичного мислення учнів. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 12. С. 41-46.
- Яворська С. *Тестування* як форма перевірки навчальних досягнень учнів. Складне речення. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 2-4. С. 23-26.
- Якименко Н., Аніщенко Л. Диференційовані завдання для *залікових контрольних* робіт з української мови, 5 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 1. С. 117-121.
- Ярмолюк А. *Тестові завдання* з редагування для учнів п'ятих класів. *Українська мова і література в школі*. 2001. № 4. С. 14-17.

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

- Александрова В. «Мандрівка підземними річками Києва». Засідання *топонімічного гуртка* для учнів 9-10 класів. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 10-11.
- Александрова В. *Тиждень української мови* у загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 1. С. 54-60.

- Александрова В. Мово моя українська. **Сценарій виховного заходу** для учнів старших класів до Дня української писемності та мови. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 10. С. 57-60.
- Александрова В. Розгадуймо кросворди із фразеологізмами на уроках української мови та у процесі **позакласної роботи**. *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 69-71.
- Александрова В. Фразеологічні ігри у **позакласній роботі** з української мови зі старшокласниками. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 9. С. 61-63.
- Алексеева О. «Наша мова – мова вічної землі, наше слово – слово вічного народу!». Сценарій **вечора-конкурсу** для старшокласників. *Дивослово*. 2012. № 11. С. 14-17.
- Баяк Є. Ми говоримо українською. **Інтелектуально-мовознавчий турнір**. *Дивослово*. 2018. № 2. С. 17-20.
- Білобрицька І. Орфоспія сучасної української літературної мови. **Програма курсу за вибором** для учнів 6-7 класів і допоміжні матеріали до неї. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 2. С. 79-86.
- Бойчук Т. Слово до слова – складається мова. **Мовна гра-конкурс** для учнів 5 класу. *Дивослово*. 2012. № 2. С. 16.
- Борисенко В., Сова К. **Мовна вікторина** як форма позакласної роботи з української мови. *Українська мова і література в школах України*. 2016. № 5. С. 3-7.
- Бузулан Г. **Сценарій свята рідної мови** на тему «О слово рідне, хто без тебе я?». *Українська мова і література в школі*. 2001. № 6. С. 54-58.
- Гаврилюк І. Рідна мова – найдорожчий скарб. **Мовознавчий турнір** до Дня рідної мови. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 1-2. С. 62-64.
- Гаєвська Н., Кашуба Н. «Не цурайтесь мови, вчімося розмовляти, щоб слова чудові зміли оживати». *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 10. С. 50-54.
- Гринь І. Українська мова у полілогах. **Інтенсивний курс**. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 3. С. 74-87.
- Дейнега В., Муқан В. «Кращої, ніж рідна, мови не буває...». **Літературно-музична композиція** до Дня української писемності та мови. *Дивослово*. 2008. № 9. С. 31-36.
- Дем'яненко С. «Ти наше диво калинове». **Мовознавчий турнір**. До Дня української писемності. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 10. С. 63-71.

- Дем'яненко С. «Мова моя материнська, квітни в душі й на устах...!». *Літературно-музична композиція. Дивослово*. 2013. № 10. С. 19-23.
- Денисюк Л. Основи журналістики. *Програма факультативного курсу* для класів з поглибленим вивченням української мови. *Дивослово*. 2007. № 9. С. 34-37.
- Діденко Н. *Позакласне заняття* з української мови з використанням музейно-педагогічної технології. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 5. С. 18-20.
- Діденко Н. Сучасний підхід до використання *музейної педагогіки в позакласній роботі* з української мови у профільній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 11. С. 7-9.
- Дідук М. *День української писемності та мови* в сучасній школі. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 11. С. 47-48.
- Дмитренко С., Чирук Л., Гончарук О., Кухарик Н. У ріднім слові – цілий світ! *Вікторина* для учнів 7-8 класів. *Дивослово*. 2010. № 7. С. 26-28.
- Заболотний О. Мовознавчі *турніри*. *Дивослово*. 2003. № 4. С. 58-62.
- Закорко В. Чи модно бути грамотною людиною? *Мовна розминка* у запитаннях і відповідях. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2007. № 1. С. 41-50.
- Зозюк І., Білотіл Г., Кабанець О. «Слово єднає людські береги». *Мистецьке ревю*. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 2. С. 62-70.
- Караман С. *Спецкурс* з української мови в гімназії гуманітарного профілю. *Українська мова і література в школі*. 2000. № 3. С. 60-61.
- Ковшева Н. *Позакласна робота* як новий вид мистецтва. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2001. № 2. С. 120-124.
- Ковшевна Н. *Шкільний КВК*. Філологи і біологи. *Дивослово*. 2002. № 12. С. 50-54.
- Комаренко Н. Програма *спецкурсу* «Основи виразного читання» (курс «Сучасна риторика»). *Українська мова і література в школі*. 2002 № 1. С. 42-45.
- Кравченко О. «Плекаймо основу українського слова». *Українська мова і література в школах України*. 2019. № 1. С. 59-63.
- Кузнецова О. *Вікторина* «Знавці мови». *Дивослово*. 2017. № 11. С. 23-24.
- Кухарчук І. Культура спілкування як засіб духовного розвитку особистості. *Лінгвістичний КВК* для старшокласників. *Дивослово*. 2011. № 2. С. 23-26.
- Литвинюк Л. У рідній мові – дивина, у кожному слові – таїна. Засідання *клубу* «Шанувальників рідної мови». *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 3. С. 48-52.

- Ляшкевич А. Живе слово: розвиток комунікативно-творчих умінь і навичок учнів. *Програма гуртка* для школярів 5-7-х класів загальноосвітніх навчальних закладів. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 5. С. 71-82.
- Макаренко В. *Мовна розминка* як шлях до вдумливого повторення. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 6. С. 48-50.
- Омельчук С., Кравець М. Практикум з правопису української мови. *Програма спецкурсу* для 8-9 класів гуманітарного профілю гімназій. *Дивослово*. 2005. № 3. С. 20-26.
- Оперчук О. Програми *факультативного курсу* «Українське ділове мовлення» для загальноосвітніх навчальних закладів. *Дивослово*. 2003. № 8. С. 19-21.
- Остапченко О. Таємниці невмирущих знаків. Сценарій *гри-турніру* знавців української писемності. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 1. С. 19-23.
- Приліпко Н. Захищаємо власною творчістю. З досвіду проведення *акції, присвяченої Дню рідної мови*. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 2. С. 72-78.
- Романцова Н. «Мовознай». *Інтегрований практикум* для учнів 5-9 класів. *Дивослово*. 2016. № 11. С. 27-31.
- Рудницька О. *Мовознавчий квест* для учнів 6-7 класів. *Дивослово*. 2017. № 1. С. 22-24.
- Самофал А. «Ми поспішаєм на урок і знову йдемо в світ пізнання». *Українська мова і література в школі*. 2013. № 5. С. 68-70.
- Сівицька Г. Слово до слова – складається мова. *Мовна гра-конкурс* для учнів 6 класу. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 3. С. 8-13.
- Скороднова Н., Гордійчук В. *Мовно-літературний турнір* «Мова – це важливо!». До Міжнародного дня рідної мови. *Українська мова і література в школах України*. 2018. № 7-8. С. 87-91.
- Слободкіна Ф. *Літературно-музична композиція* до Дня української мови. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 70-71.
- Степанішин Б. «О рідне слово, хто без тебе я!» (*сценарій літературно-музичного вечора*). *Українська мова і література в школі*. 1999. № 3. С. 62-64.
- Степанюк М. Авторська програма *факультативу* «У світ словників» (для учнів 9 класу). *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 36-39.

- Степанюк М. У світ словників. *Авторська програма факультативу* для учнів 9 класу. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 2. С. 107-112.
- Степанюк М. У світі фразеологізмів. Заняття у *філологічному гуртку*. *Дивослово*. 2017. № 10. С. 29-32.
- Таровита І. *Конкурс* юних лінгвістів. *Дивослово*. 2017. № 11. С. 20-22.
- Ткаченко Т. Культура мовлення. *Програма факультативного курсу*, 9 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 1. С. 98-100.
- Фатів С. Наші імена. *Захід* для учнів 5-6 класів. *Дивослово*. 2010. № 7. С. 23-26.
- Федоренко В. Греко-римська боротьба. *Інтелектуально-пізнавальна гра*. *Дивослово*. 2009. № 2. С. 32-36.
- Ходань О. *Виховний захід* «Мова моя українська». *Українська мова і література в школі*. 2009. № 1. С. 60-61.
- Цимбалюк В. Мова генетичний код народу. *Програма загальноосвітнього спецкурсу*, 9-11 класи. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 1. С. 94-98.
- Цінько С. Використання елементів соціолінгвістики в *позакласній роботі* з мови. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 1. С. 59-61.
- Шевчук Т. Рідна мова моя поетична й пісенна (*літературно-поетична композиція*). *Українська мова і література в школі*. 2003. № 2. С. 65-68.
- Шиліна Г. Класно-дистанційна форма навчання на уроках української мови на *заняттях факультативу* в допрофільних класах середньої школи. *Дивослово*. 2014. № 10. С. 2-5.
- Яременко Л. До Дня української мови та писемності (*сценарій свята*). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 4. С. 51-52.

НАУКОВА ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ

- Балагура Т. *Наукова робота* учнів – міф чи реальність? *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2004. № 2. С. 96-101.
- Вальтер Л. *Науковий проект* навчального модуля з української мови, 10 клас. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 4. С. 141-144.
- Вірченко Т. Підготовка вчителя до організації *учнівських досліджень*. *Дивослово*. 2015. № 10. С. 14-23.

- Демчук О. **МАНівська робота** – не реферат, а серйозне наукове дослідження... Мрія чи реальність? *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2002. № 5. С. 102-104.
- Криворотенко О. **Учнівська конференція**: технологія, методика проведення та забезпечення суб'єктності учнів у практичній діяльності. *Дивослово*. 2016. № 4. С. 2-8.
- Омельчук С. Учнівське **наукове лінгвістичне дослідження** як ефективний засіб формування дослідницької компетентності. *Українська мова і література в сучасній школі*. 2013. № 12. С. 20-28.
- Приходько О. **Науково-дослідницька** робота учня-члена МАН: моніторинг якості. *Українська мова і література в школі*. 2016 № 2. С. 45-51.
- Чеховська Л. Шлях до духовної людини – через призму формування культурної особистості. **Науково-дослідна робота** в школі як умова успішної реалізації особистості. *Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2003. № 1. С. 121-123.